ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Βρυξέλλες, 05.02.2004
COM(2004) 62 τελικό

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ, ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ, ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

σχετικά με την εφαρμογή στην πράξη των διατάξεων των οδηγιών για την υγεία και την ασφάλεια κατά την εργασία 89/391 (οδηγία πλαίσιο), 89/654 (χώροι εργασίας), 89/655 (εξοπλισμός εργασίας), 89/656 (εξοπλισμός ατομικής προστασίας), 90/269 (χειρωνακτική διακίνηση φορτίων) και 90/270 (εργασία σε εξοπλισμό με οθόνη οπτικής απεικόνισης)

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Σύνοψη των κυριότερων σημείων 3

1. Εισαγωγη 5

2. Ο νομικοσ Αντικτυποσ στα κράτη μέλη 6

3. Ελεγχος της μεταφοράς 9

3.1. Έγκαιρη μεταφορά στην εθνική νομοθεσία 9

3.2. Έλεγχος συμμόρφωσης 9

3.2.1. Η οδηγία πλαίσιο 9

3.2.2. Οι ειδικές οδηγίες 12

4. Δράση επιτοπου: Η εφαρμογη στην πραξη 13

4.1. Δημοσιοποίηση και υποστήριξη της νέας νομοθεσίας για τη μεταφορά των οδηγιών για την υγεία και την ασφάλεια κατά την εργασία 13

4.2. Ευαισθητοποίηση 14

4.3. Εκτίμηση κινδύνων, τεκμηρίωση και εποπτεία 15

4.4. Υπηρεσίες προστασίας και πρόληψης 17

4.5. Ενημέρωση, διαβούλευση, συμμετοχή και κατάρτιση 21

4.6. Οργάνωση και διαχείριση της υγείας και της ασφάλειας στην εργασία 24

4.7. Επιβολή της νομοθεσίας 25

4.8. Δύο συγκεκριμένες περιπτώσεις 27

4.8.1. Μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ) 27

4.8.2. Ο δημόσιος τομέας 30

5. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ 31

5.1. Συνέπειες για τα εργατικά ατυχήματα και τις επαγγελματικές ασθένειες 31

5.2. Κόστος και οφέλη για τις επιχειρήσεις 34

5.3. Γενικές οικονομικές συνέπειες 35

5.4. Συνέπειες για την απασχόληση και την ανταγωνιστικότητα 36

6. Συνολική εκτιμηση της εφαρμογης 38

6.1. Βασικά θετικά αποτελέσματα της εφαρμογής ανά οδηγία 38

6.2. Βασικές δυσκολίες στην εφαρμογή ανά οδηγία 41

6.3. Προτάσεις για βελτιώσεις 43

7. Συμπεράσματα 45

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 49

ΣΥΝΟΨΗ ΤΩΝ ΚΥΡΙΟΤΕΡΩΝ ΣΗΜΕΙΩΝ

Η πρόληψη αποτελεί την κατευθυντήρια αρχή της νομοθεσίας για την υγεία και την ασφάλεια στην εργασία στην Ευρωπαϊκή. Με στόχο την αποφυγή ατυχημάτων και επαγγελματικών ασθενειών έχουν υιοθετηθεί σε ευρωπαϊκό επίπεδο ελάχιστες απαιτήσεις για την προστασία της υγείας και της ασφάλειας στο χώρο εργασίας.

Στην παρούσα έκθεση εξετάζεται ο τρόπος μεταφοράς και εφαρμογής στο εσωτερικό δίκαιο των κρατών μελών της οδηγίας πλαίσιο του 1989 και οι πέντε πρώτες ειδικές οδηγίες της. Προκύπτουν επίσης συμπεράσματα από την εφαρμογή – και σε ορισμένους τομείς από την έλλειψη σωστής εφαρμογής – σε σχέση με την ευρωπαϊκή νομοθεσία για την υγεία και την ασφάλεια και με τον αντίκτυπό της στην οικονομία και την κοινωνία.

Στην οδηγία του 1989 ορίζονται οι αρχές βάσει των οποίων θεσπίζονται μέτρα για την ενθάρρυνση βελτιώσεων όσον αφορά την προστασία της υγείας και της ασφάλειας των εργαζομένων και παρέχεται το πλαίσιο για συγκεκριμένες βελτιώσεις του εργασιακού περιβάλλοντος, που αναπτύσσεται σε επιμέρους οδηγίες. Η καλλιέργεια μιας νοοτροπίας πρόληψης έχει διττό στόχο: οι ελάχιστες απαιτήσεις αφενός δημιουργούν συνθήκες ισότιμου ανταγωνισμού για τις επιχειρήσεις που λειτουργούν εντός της μεγάλης ενιαίας ευρωπαϊκής αγοράς και, αφετέρου, παρέχουν υψηλό βαθμό προστασίας στους εργαζόμενους, έτσι ώστε οι εργαζόμενοι να μην υπομένουν πόνους και ταλαιπωρίες από ασθένειες και ατυχημάτα και να μειώνεται στο ελάχιστο η απώλεια εσόδων για τις επιχειρήσεις χάρη στην πρόληψη εργατικών ατυχημάτων και επαγγελματικών ασθενειών.

Σύμφωνα με την έκθεση η νομοθεσία της ΕΕ έχει θετική επίδραση στα εθνικά πρότυπα για την υγεία και την ασφάλεια στην εργασία. Παράλληλα, αναφέρεται ότι τα μέτρα για την υγεία και την ασφάλεια στο χώρο εργασίας έχουν συμβάλει σημαντικά στη βελτίωση των συνθηκών εργασίας και στην αύξηση της παραγωγικότητας, της ανταγωνιστικότητας και της απασχόλησης.

Τόσο τα στατιστικά στοιχεία όσο και οι εκθέσεις των κρατών μελών σχετικά με τα επιτεύγματά τους στον τομέα αυτό δείχνουν σημαντική βελτίωση όσον αφορά την προστασία της υγείας και της ασφάλειας. Προκύπτει ότι η επιβολή και η εφαρμογή της νομοθεσίας της ΕΕ συνέβαλε σημαντικά στη μείωση των εργατικών ατυχημάτων και των επαγγελματικών ασθενειών. Τα στοιχεία είναι πειστικά: δημιουργήθηκαν οι προϋποθέσεις για πραγματική διαρθρωτική αλλαγή.

Προκαταρκτικές εκτιμήσεις με βάση τα στοιχεία της Στατιστικής Υπηρεσίας των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (Eurostat) για το 2000, δείχνουν ότι ο αριθμός των ατυχημάτων ανά 100.000 εργαζόμενους, τα οποία είχαν ως συνέπεια απουσία από την εργασία για τρεις ή περισσότερες ημέρες, μειώθηκε από 4.539 το 1994 σε περίπου 4.016 το 2000. Η μείωση αυτού του βασικού δείκτη δείχνει βελτίωση προς την κατεύθυνση της μείωσης του αριθμού των ατυχημάτων, ακόμη και αν ληφθεί υπόψη η αλλαγή στην οικονομική δομή και την τυπολογία των θέσεων εργασίας καθώς και οι νέοι κίνδυνοι.

Ωστόσο, σε απόλυτους αριθμούς, κάθε πέντε χρόνια περίπου 5.200 εργαζόμενοι χάνουν τη ζωή τους σε εργατικά ατυχήματα. Συνολικά, εξακολουθούν να συμβαίνουν 4,8 εκατομμύρια ατυχήματα ετησίως. Αυτό σημαίνει επίσης ότι περίπου τα δύο τρίτα των ατυχημάτων οδηγούν σε απουσία από την εργασία για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο των τριών ημερών. Σε ποσοστό περίπου 14 % των εργαζομένων συνέβη περισσότερο από ένα ατύχημα στη διάρκεια ενός έτους. Ετησίως χάνονται περίπου 158 εκατομμύρια ημέρες εργασίας.

Οι τομείς υψηλού κινδύνου συμπίπτουν σε μεγάλο βαθμό με τους τομείς και τα επαγγέλματα σχετικά με τα οποία εντοπίζονται στην έκθεση σημαντικές ελλείψεις στην εφαρμογή της νομοθεσίας. Αυτό αποδεικνύει ότι η ενίσχυση της συμμόρφωσης με το κεκτημένο στον τομέα της υγείας και ασφάλειας μπορεί να συμβάλει στην περαιτέρω μείωση του αριθμού των ατυχημάτων.

Οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις είναι ιδιαίτερα προβληματικές. Σημαντικές είναι επίσης οι αδυναμίες που παρουσιάζει ο δημόσιος τομέας. Στους εργαζόμενους «υψηλού κινδύνου» συγκαταλέγονται επίσης οι εργαζόμενοι νεαρής ηλικίας, οι εργαζόμενοι με προσωρινές συμβάσεις εργασίας και οι ανειδίκευτοι εργαζόμενοι. Τα στοιχεία αυτά αναδεικνύουν σαφώς το πεδίο και τη σημασία της προτεραιότητας που αποδίδεται στην ποιότητα κατά την εργασία ως πολιτικού μέσου για την εφαρμογή της ατζέντας για την κοινωνική πολιτική της ΕΕ.

Το γεγονός ότι περίπου το 7 % των εμπλεκόμενων σε εργατικά ατυχήματα δεν μπορεί να επανέλθει στην ίδια θέση εργασίας και ότι περίπου το 4 % πρέπει να μειώσει τις ώρες που εργάζεται ή δεν μπορεί πλέον να εργαστεί, αποτελεί μεγάλο εμπόδιο για την επίτευξη του στόχου της πλήρους απασχόλησης της Λισσαβώνας. Αποτελεί επίσης απόδειξη για το γεγονός ότι οι «περισσότερες και καλύτερες θέσεις εργασίας» αποτελούν δύο πλευρές του ίδιου νομίσματος. Κάθε χρόνο, περίπου 300.000 εργαζόμενοι αποκτούν μόνιμες διαφόρων βαθμών αναπηρίες , ως αποτέλεσμα ατυχήματος ή ασθένειας που συνδέεται με τη θέση εργασίας.

Εκτιμάται ότι το συνολικό κόστος για την οικονομία ανέρχεται σε 2,6 % έως 3,8 % του ΑΕΠ. Όλα αυτά τα στοιχεία μαρτυρούν το υψηλό οικονομικό κόστος της απουσίας κατάλληλης κοινωνικής πολιτικής. Τα υψηλά ακόμη επίπεδα ατυχημάτων και ασθενειών, σε συνδυασμό με τις πολλές ελλείψεις που καταγράφονται λεπτομερώς στην παρούσα έκθεση, υπογραμμίζουν την ανάγκη για περισσότερη προσοχή στους τομείς και στους εργαζόμενους στους οποίους εντοπίζεται το πρόβλημα προκειμένου να επιτευχθούν οι απαραίτητες αλλαγές.

Η ανάγκη αυτή γίνεται ολοένα επιτακτικότερη καθώς στο πλαίσιο της διεύρυνσης προσχωρούν στην ΕΕ χώρες στις οποίες δεν έχει καλλιεργηθεί ακόμη η νοοτροπία πρόληψης.

Πρέπει άμεσα να καταβληθούν προσπάθειες για την αποσαφήνιση των διατάξεων, τη διευκρίνιση παρεξηγήσεων και την επίλυση των προβλημάτων που ανακύπτουν κατά την εφαρμογή της νομοθεσίας. Οι επιθεωρήσεις εργασίας έχουν να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο στο σημείο αυτό: οι επιθεωρητές εργασίας μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως παράγοντες αλλαγής για να προωθήσουν την καλύτερη συμμόρφωση των ΜΜΕ, σε πρώτο επίπεδο μέσω της εκπαίδευσης, της πειθούς και της ενθάρρυνσης και σε δεύτερο επίπεδο, όπου αυτό είναι αναγκαίο, μέσω της αυστηρότερης επιβολής της νομοθεσίας.

Ο υψηλός βαθμός προστασίας της ασφάλειας και της υγείας των εργαζομένων, που αποτελεί βασικό στόχο της οδηγίας πλαισίου 89/391 και των πέντε πρώτων ειδικών οδηγιών της, μπορεί να επιτευχθεί μόνον εάν όλοι οι εμπλεκόμενοι φορείς – εργοδότες, εργαζόμενοι, εκπρόσωποι εργαζομένων, εθνικές αρχές επιβολής της νομοθεσίας – καταβάλλουν τις προσπάθειες που απαιτούνται για την αποτελεσματική και ορθή εφαρμογή και συνεργαστούν δημιουργικά. Η ανακοίνωση της Επιτροπής - Προσαρμογή στις αλλαγές της εργασίας και της κοινωνίας: μια νέα κοινοτική στρατηγική υγείας και ασφάλειας 2002-2006[1] αναφέρεται σαφώς στην ανάγκη συνεργασίας.

[1] COM(2002) 118

Η μεγαλύτερη δέσμευση για την αντιμετώπιση των διαφόρων προβλημάτων που προσδιορίζονται στην παρούσα έκθεση θα επιφέρει αλλαγές που θα βελτιώσουν τα επίπεδα υλοποίησης και εφαρμογής των οδηγιών για την υγεία και την ασφάλεια και θα κάνουν πραγματικότητα για όλους τους εργαζόμενους την προστασία της υγείας και της ασφάλειας, συμβάλλοντας κατ' αυτό τον τρόπο στην αύξηση της παραγωγικότητας και στη βελτίωση της ποιότητας της εργασίας.

Η δράση αυτή θα βρίσκεται στο επίκεντρο της προσπάθειας ενοποίησης των κεκτημένων, όπως περιγράφεται στην ενδιάμεση επανεξέταση της ατζέντας κοινωνικής πολιτικής[2] για τα επόμενα χρόνια.

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η παρούσα έκθεση αποτελεί την απάντηση της Επιτροπής στην απαίτηση που περιέχεται στις τελικές διατάξεις των οδηγιών 89/391, 89/654, 89/655, 89/656, 90/269 και 90/270[3] να υποβάλλει η «Επιτροπή […] σε τακτά χρονικά διαστήματα στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στο Συμβούλιο και στην Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή έκθεση σχετικά με την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας».

Ιδιαίτερα χρήσιμες για την εκπόνηση της παρούσας ανακοίνωσης ήταν οι εθνικές εκθέσεις[4] που υποβάλλουν τα κράτη μέλη σύμφωνα με τις οδηγίες που ορίζουν ότι «τα κράτη μέλη υποβάλλουν έκθεση ανά πενταετία στην Επιτροπή (κάθε τέσσερα χρόνια στις οδηγίες 90/269 και 90/270) σχετικά με την εφαρμογή στην πράξη των διατάξεων της παρούσας οδηγίας, αναφέροντας τις απόψεις των κοινωνικών εταίρων». Η ανακοίνωση βασίζεται επίσης σε έκθεση ανεξάρτητων εμπειρογνωμόνων, στην οποία αναλύεται η εφαρμογή των οδηγιών σε όλους τους τομείς, περιλαμβανομένου του δημόσιου τομέα. Τέλος, η έκθεση αντικατοπτρίζει τις εμπειρίες που αποκόμισε η Επιτροπή από την παρακολούθηση της μεταφοράς των οδηγιών στις εθνικές νομοθεσίες και από την εφαρμογή τους σε όλους τους τομείς της οικονομίας.

Η ανάλυση αφορά τη μεταφορά και την εφαρμογή της οδηγίας πλαισίου 89/391 σχετικά με την εφαρμογή μέτρων για την προώθηση της βελτίωσης της ασφάλειας και της υγείας των

---

2 COM(2003)312

3 Άρθρο 18 της οδηγίας 89/391/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 12ης Ιουνίου 1989 σχετικά με την εφαρμογή μέτρων για την προώθηση της βελτίωσης της ασφάλειας και της υγείας των εργαζομένων κατά την εργασία· άρθρο 10 της οδηγίας 89/654/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 30ης Νοεμβρίου 1989 σχετικά με τις ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας στους χώρους εργασίας (Πρώτη ειδική οδηγία κατά την έννοια του άρθρου 16 παράγραφος 1 της οδηγίας 89/391/ΕΟΚ)· άρθρο 10 της οδηγίας 89/655/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 30ης Νοεμβρίου 1989 σχετικά με τις ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας για τη χρησιμοποίηση εξοπλισμού εργασίας από τους εργαζομένους κατά την εργασία τους (Δεύτερη ειδική οδηγία κατά την έννοια του άρθρου 16 παράγραφος 1 της οδηγίας 89/391/ΕΟΚ)· άρθρο 10 της οδηγίας 89/656/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 30ής Νοεμβρίου 1989 σχετικά με τις ελάχιστες προδιαγραφές ασφαλείας και υγείας για τη χρήση από τους εργαζόμενους εξοπλισμών ατομικής προστασίας κατά την εργασία (τρίτη ειδική οδηγία κατά την έννοια του άρθρου 16 παράγραφος 1 της οδηγίας 89/391/ΕΟΚ)· άρθρο 9 της οδηγίας 90/269/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 29ης Μαΐου 1990 σχετικά με τις ελάχιστες απαιτήσεις ασφάλειας και υγείας κατά τη χειρωνακτική διακίνηση φορτίων που συνεπάγεται κινδύνους ιδίως για τη ράχη και την οσφυϊκή χώρα των εργαζομένων (τέταρτη ειδική οδηγία κατά την έννοια του άρθρου 16 παράγραφος 1 της οδηγίας 89/391/ΕΟΚ)· και άρθρο 11 της οδηγίας 90/270/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 29ης Μαΐου 1990 σχετικά με τις ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας κατά την εργασία σε εξοπλισμό με οθόνη οπτικής απεικόνισης (πέμπτη ειδική οδηγία κατά την έννοια του άρθρου 16 παράγραφος 1 της οδηγίας 89/391/ΕΟΚ).

4 Οι εθνικές εκθέσεις βασίστηκαν σε ένα πρότυπο που συμφωνήθηκε από κοινού. Ο βαθμός συμμετοχής των κοινωνικών εταίρων στην εκπόνηση των εκθέσεων διαφέρει σημαντικά από το ένα κράτος μέλος στο άλλο, λόγω των διαφορετικών εθνικών πρακτικών. Όλα τα κράτη μέλη υπέβαλαν εκθέσεις σχετικά με την εφαρμογή της οδηγίας πλαισίου 89/391. Όσον αφορά τις πέντε πρώτες ειδικές οδηγίες, η Γαλλία και η Ιρλανδία δεν έχουν υποβάλει όλες τις εκθέσεις. Οι εθνικές εκθέσεις διαβιβάστηκαν στο Συμβούλιο και στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

εργαζομένων κατά την εργασία καθώς και των πέντε πρώτων ειδικών οδηγιών, που αφορούν συγκεκριμένα περιβάλλοντα εργασίας ή συγκεκριμένους κινδύνους. Οι ειδικές οδηγίες αφορούν συγκεκριμένα:

- τις ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας στους χώρους εργασίας (89/654)
- τη χρησιμοποίηση εξοπλισμού εργασίας (89/655)
- τον εξοπλισμό ατομικής προστασίας (89/656)
- τη χειρωνακτική διακίνηση φορτίων (90/269)
- την εργασία σε εξοπλισμό με οθόνη οπτικής απεικόνισης (90/270)

Η έκθεση εξετάζει αρχικά τις νομικές συνέπειες της οδηγίας πλαισίου και των ειδικών οδηγιών στα κράτη μέλη. Στη συνέχεια αναφέρεται στο βαθμό ελέγχου της μεταφοράς της νομοθεσίας, παρουσιάζοντας τις καθυστερήσεις που προκαλούνται κατά τη μεταφορά στην εθνική νομοθεσία και τον αντίκτυπο του ελέγχου συμμόρφωσης στην ποιότητα της εθνικής νομοθεσίας.

Μεγάλο τμήμα της ανακοίνωσης αφιερώνεται στην εφαρμογή στους διάφορους τομείς της οικονομίας. Αναλύεται λεπτομερώς η επίκαιρη κατάσταση ανά τομέα όσον αφορά τα βασικά χαρακτηριστικά της νομοθεσίας. Ιδιαίτερη έμφαση δίδεται στην κατάσταση στον τομέα των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων και στο δημόσιο τομέα.

Στο επόμενο κεφάλαιο συνοψίζονται τα βασικά θετικά στοιχεία καθώς και οι κύριες δυσκολίες που αναφέρουν τα κράτη μέλη ότι αντιμετώπισαν κατά την εφαρμογή της νομοθεσίας.

Στη συνέχεια, η σημερινή κατάσταση αναλύεται βάσει στατιστικών δεδομένων που αφορούν τη νομοθεσία στον τομέα της υγείας και της ασφάλειας στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Η ανακοίνωση ολοκληρώνεται με μία περίληψη των προτάσεων που περιέχονται στις εκθέσεις των κρατών μελών για τη βελτίωση της σωστής εφαρμογής. Τέλος, η έκθεση εξετάζει τα επόμενα βήματα που πρέπει να γίνουν για τη διευκόλυνση της πλήρους και ορθής εφαρμογής σε ολόκληρη της επικράτεια της διευρυμένης Ευρωπαϊκής Ένωσης.

2. Ο ΝΟΜΙΚΟΣ ΑΝΤΙΚΤΥΠΟΣ ΣΤΑ ΚΡΑΤΗ ΜΕΛΗ

Πριν από την έγκριση της οδηγίας πλαισίου και των πέντε πρώτων ειδικών οδηγιών, ο βαθμός προστασίας της υγείας και της ασφάλειας των εργαζομένων κατά την εργασία στους καλυπτόμενους τομείς διέφερε σημαντικά από το ένα κράτος μέλος στο άλλο. Η οδηγία 89/391 άλλαξε τον τρόπο πρακτικής προσέγγισης του ζητήματος της προστασίας της υγείας και της ασφάλειας των εργαζομένων στα κράτη μέλη μέσω της καθιέρωσης μιας ολοκληρωμένης προληπτικής προσέγγισης που απαιτεί συνεχή βελτίωση των συνθηκών υγείας και ασφάλειας. Η ευθύνη του εργοδότη, οι αρχές πρόληψης που θεσπίζονται και η ενημέρωση, κατάρτιση, διαβούλευση και ισόρροπη συμμετοχή των εργαζομένων αποτελούν τους ακρογωνιαίους λίθους στους οποίους βασίζεται η νέα προσέγγιση για την προστασία της υγείας και της ασφάλειας κατά την εργασία. Οι βασικές αρχές για την υγεία και την ασφάλεια στο χώρο εργασίας που θεσπίστηκαν με την οδηγία πλαίσιο ορίστηκαν στη συνέχεια και συμπληρώθηκαν στις ειδικές οδηγίες. Κατά συνέπεια, πρέπει να είναι εγγυημένη η τήρηση

των ελάχιστων απαιτήσεων σε ολόκληρη της Ευρώπη, ενώ τα κράτη μέλη επιτρέπεται να διατηρούν ή να θεσπίζουν υψηλότερα επίπεδα προστασίας[5].

Η εφαρμογή της οδηγίας πλαισίου 89/391 και των πέντε πρώτων ειδικών οδηγιών της είχε τρία είδη συνεπειών στα εθνικά νομικά συστήματα.

- Σε ορισμένες χώρες[6] η οδηγία πλαίσιο είχε σημαντικές νομικές συνέπειες εξαιτίας του ότι η νομοθεσία στον τομέα αυτό ήταν απαρχαιωμένη ή ακατάλληλη τη στιγμή έγκρισης της οδηγίας.

- Σε άλλα κράτη μέλη[7], η οδηγία είχε ως αποτέλεσμα την ολοκλήρωση ή τη βελτίωση της υφιστάμενης εθνικής νομοθεσίας.

Τέλος, κατά την άποψη μικρού αριθμού κρατών μελών[8], για τη μεταφορά στο εθνικό δίκαιο δεν απαιτήθηκαν μεγάλες προσαρμογές καθώς η ήδη ισχύουσα νομοθεσία τους ήταν σύμφωνη με τις διατάξεις των εν λόγω οδηγιών. Τα κράτη μέλη που επωφελήθηκαν περισσότερο από το νέο νομικό πλαίσιο για τον εκσυγχρονισμό της νομοθεσίας τους στον τομέα της υγείας και της ασφάλειας υπογραμμίζουν τις ακόλουθες καινοτόμες πτυχές της οδηγίας πλαισίου: το ευρύ πεδίο εφαρμογής, που καλύπτει και το δημόσιο τομέα, την αρχή της αντικειμενικής ευθύνης του εργοδότη, την απαίτηση διενέργειας και τεκμηρίωσης αξιολόγησης του κινδύνου, την υποχρέωση κατάρτισης προγράμματος πρόληψης βάσει των αποτελεσμάτων της αξιολόγησης κινδύνου την προσφυγή σε υπηρεσίες πρόληψης και προστασίας και τα δικαιώματα των εργαζομένων στην ενημέρωση, τη διαβούλευση, τη συμμετοχή και την κατάρτιση.

Αναφέρονται επίσης τα ακόλουθα πλεονεκτήματα των ειδικών οδηγιών:

- Οδηγία 89/654: περιγράφεται ο όρος «χώρος εργασίας», που περιλαμβάνει κάθε μεταβολή, επέκταση ή μετατροπή, καθώς και η θέσπιση ειδικών απαιτήσεων για εξόδους κινδύνου, επαρκή χώρο, κατάλληλες συνθήκες περιβάλλοντος, χώρους ανάπαυσης και για την προστασία των εγκύων εργαζομένων.

- Οδηγία 89/655: είχε πολύ σημαντική επίδραση στην εναρμόνιση των εθνικών νομοθεσιών σχετικά με τον εξοπλισμό εργασίας. Γενικά, δεν εισήγαγε σημαντικές καινοτομίες αλλά συνέβαλε στον ορθολογισμό και τη γενίκευση των ήδη ισχυόντων εθνικών κανονισμών. Η πλειονότητα των κρατών μελών ανέφερε ότι η μεταφορά στην εθνική νομοθεσία των ελάχιστων προδιαγραφών σχετικά με τον εξοπλισμό εργασίας διεύρυνε το πεδίο εφαρμογής της εθνικής νομοθεσίας σε όλους τους τομείς δραστηριότητας. Ο αντίκτυπος αυτός στη νομοθεσία ήταν εντονότερος σε ορισμένες χώρες, όπως για παράδειγμα στην

---

5 Βλέπε σχετικά την απόφαση του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων της 12ης Νοεμβρίου 1996, Ηνωμένο Βασίλειο κατά Συμβουλίου, υπόθεση C-84/94, αιτιολογική σκέψη 17, «το άρθρο 118 Α, καθόσον απονέμει στο Συμβούλιο την εξουσία θεσπίσεως ελαχίστων προδιαγραφών, δεν προδικάζει την εμβέλεια της δράσεως που το όργανο αυτό μπορεί να θεωρήσει αναγκαία για την επίτευξη του έργου που του αναθέτει ρητά η επίμαχη διάταξη και το οποίο συνίσταται στη δράση για την καλυτέρευση - μέσα από μια οπτική προόδου - των συνθηκών που αφορούν την ασφάλεια και την υγεία των εργαζομένων. Η έκφραση "ελάχιστες προδιαγραφές" που περιέχεται στο άρθρο 118 Α σημαίνει απλώς, όπως επιβεβαιώνεται εξάλλου από την παράγραφο 3 της διατάξεως αυτής, ότι επιτρέπεται στα κράτη μέλη να θεσπίζουν κανόνες αυστηρότερους από εκείνους που αποτελούν το αντικείμενο της κοινοτικής παρεμβάσεως (βλ., ιδίως, την προαναφερθείσα γνωμοδότηση 2/91, σκέψη 18)».

6 Ελλάδα, Ιρλανδία, Πορτογαλία, Ισπανία, Ιταλία, Λουξεμβούργο

7 Αυστρία, Γαλλία, Γερμανία, Ηνωμένο Βασίλειο, Κάτω Χώρες, Βέλγιο

8 Δανία, Φινλανδία, Σουηδία

Ελλάδα, για την οποία η μεταφορά της νέας οδηγίας αποτέλεσε μεγάλο βήμα προόδου, ενώ σε άλλες χώρες[9] ο αντίκτυπος στη νομοθεσία τους ήταν λιγότερο εμφανής.

- Οδηγία 89/656: συνεπάγεται την ενσωμάτωση ορισμένων υποχρεώσεων του εργοδότη, όπως είναι η αξιολόγηση, η επιλογή, η προμήθεια και η συντήρηση του εξοπλισμού ατομικής προστασίας των εργαζομένων. Η επέκταση της ευθύνης του εργοδότη σε σχέση με αυτό το σημείο, καθώς και η υποχρέωσή του για την αξιολόγηση των κινδύνων κατά την επιλογή εξοπλισμού ατομικής προστασίας είναι επίσης σημαντικά ζητήματα. Γενικά, η μεταφορά της οδηγίας διεύρυνε το πεδίο εφαρμογής της υφιστάμενης εθνικής νομοθεσίας[10].

- Οδηγία 90/269: ενοποίησε την ισχύουσα νομοθεσία απλοποιώντας και συμπληρώνοντας τους υφιστάμενους κανονισμούς σχετικά με τραυματισμούς που οφείλονται στη διακίνηση φορτίων. Στην πλειονότητα των κρατών μελών, το πεδίο εφαρμογής επεκτάθηκε σε όλους τους τομείς δραστηριότητας και η υποχρέωση προσδιορισμού και αξιολόγησης των κινδύνων που συνδέονται με τη χειρωνακτική διακίνηση φορτίων αναγνωρίζεται ως καινοτομία. Ορισμένες χώρες υπογράμμισαν τη σημασία της αρχής της αποφυγής της χειρωνακτικής διακίνησης φορτίων και την υποχρέωση του εργοδότη να μειώνει τους κινδύνους μέσω της λήψης κατάλληλων οργανωτικών ή τεχνικών μέτρων.

- Οδηγία 90/270: συνεπάγεται τη θέσπιση διατάξεων για την εργασία σε εξοπλισμό με οθόνη οπτικής απεικόνισης και την αναγνώριση της σημασίας της εργονομίας. Τα κράτη μέλη αναφέρουν επίσης ως σημαντικές καινοτομίες που ενσωματώθηκαν στην εθνική νομοθεσία μέσω της μεταφοράς της οδηγίας την πρόβλεψη για διαλείμματα ή αλλαγές δραστηριότητας των εργαζομένων σε οθόνη και το δικαίωμα σε εξέταση της όρασης και, όπου απαιτείται, στην παροχή διορθωτικών γυαλιών. Οι προδιαγραφές σχετικά με τις εκπομπές, τον εξοπλισμό, το περιβάλλον εργασίας και τη διεπαφή ανθρώπου/ηλεκτρονικού υπολογιστή συνέβαλαν επίσης στον εκσυγχρονισμό της εθνικής νομοθεσίας.

Από τις εθνικές εκθέσεις και την ανάλυση που πραγματοποιήθηκε από την Επιτροπή προκύπτει ότι η οδηγία πλαίσιο 89/391 και οι οδηγίες 89/654, 89/655, 89/656, 90/269 και 90/270 ήταν οι κινητήριες δυνάμεις για την ανάπτυξη φιλοσοφίας πρόληψης σε ολόκληρη την ΕΕ καθώς και για τον ορθολογισμό και την απλοποίηση της εθνικής νομοθεσίας στον τομέα της υγείας και της ασφάλειας στην εργασία. Προφανώς ο αντίκτυπος ήταν σημαντικότερος σε εκείνα τα κράτη μέλη τα οποία είτε διέθεταν λιγότερο ανεπτυγμένη νομοθεσία στον τομέα αυτό είτε διέθεταν νομοθεσία βασισμένη στην αρχή της επανόρθωσης και όχι της πρόληψης για την αντιμετώπιση των επαγγελματικών κινδύνων.

Ο αλλαγή προσανατολισμού που επέβαλε η ευρωπαϊκή νομοθεσία στον τομέα της υγείας και της ασφάλειας – δηλαδή η μετάβαση από μια προσανατολισμένη στην τεχνολογία προσέγγιση όσον αφορά την πρόληψη ατυχημάτων σε μία πολιτική στον τομέα της επαγγελματικής υγείας και ασφάλειας επικεντρωμένη περισσότερο στην ανθρώπινη συμπεριφορά και στις οργανωτικές δομές – αναγνωρίζεται ότι είχε ιδιαίτερα σημαντικό αντίκτυπο στα εθνικά συστήματα των κρατών μελών. Κατά τη μεταφορά της νομοθεσίας, τα κράτη μέλη χρειάστηκε να μεταβούν από τη λεπτομερή, ακριβή νομοθεσία στη νομοθεσία που βασίζεται σε στόχους, κάτι που είχε συνέπειες στην ερμηνεία της νομοθεσίας από τα δικαστήρια και στην επιβολή της.

---

9 π.χ. Δανία και Κάτω Χώρες

10 π.χ. εξοπλισμός ατομικής προστασίας στα σκάφη στη Δανία

3. ΕΛΕΓΧΟΣ ΤΗΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ

Το παρόν κεφάλαιο αφορά τον έλεγχο της μεταφοράς των οδηγιών στην εθνική νομοθεσία. Συγκεκριμένα, εξετάζεται η χρονοβόρα διαδικασία της μεταφοράς των οδηγιών. Αναλύονται επίσης οι δεσμεύσεις των κρατών μελών, παρά τις ελλείψεις που υπάρχουν σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση όπως αποκαλύπτονται στην ανάλυση συμμόρφωσης.

3.1. Έγκαιρη μεταφορά στην εθνική νομοθεσία

Η μεταφορά της οδηγίας πλαισίου 89/391 και πέντε πρώτων ειδικών οδηγιών της 89/654, 89/655, 89/656, 90/269 και 90/270 στις εθνικές νομοθεσίες των κρατών μελών ήταν μια χρονοβόρα διαδικασία. Οι καθυστερήσεις στη μεταφορά είχαν σημαντικό αντίκτυπο στα επίπεδα εφαρμογής της νομοθεσίας στην πράξη στους χώρους εργασίας.

Παρά το γεγονός ότι όλες οι οδηγίες αποτέλεσαν αντικείμενο προηγούμενων εις βάθος διαβουλεύσεων με τους κοινωνικούς εταίρους σε ευρωπαϊκό και εθνικό επίπεδο και το γεγονός ότι όλες εγκρίθηκαν ομόφωνα στο Συμβούλιο, η πλειονότητα των κρατών μελών απέτυχε να τηρήσει τις δεσμεύσεις που ανέλαβε όσον αφορά το χρόνο μεταφοράς. Η Φινλανδία, η Αυστρία και η Σουηδία πραγματοποίησαν τις απαραίτητες αλλαγές εν μέρει πριν από την ένταξή τους και εν μέρει λίγο μετά την προσχώρηση στην Ευρωπαϊκή Ένωση[11].

Ήδη το 1993 η Επιτροπή κίνησε διαδικασίες επί παραβάσει εναντίον εκείνων των κρατών μελών που δεν είχαν κοινοποιήσει έγκαιρα την εθνική νομοθεσία μεταφοράς των οδηγιών. Λόγω της κίνησης των εν λόγω διαδικασιών επί παραβάσει, τα κράτη μέλη επιτάχυναν τις νομοθετικές προσπάθειές τους και ενέκριναν τα απαραίτητα νομοθετικά μέτρα για τη μεταφορά των οδηγιών πριν από τα τελευταία στάδια της διαδικασίας. Σε μία περίπτωση – της Ισπανίας – η διαδικασία επί παραβάσει που δρομολογήθηκε λόγω της μη κοινοποίησης των εθνικών μέτρων μεταφοράς των οδηγιών 89/654, 89/655, 89/656, 90/269 και 90/270 οδήγησε στην έκδοση απόφασης του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων[12].

3.2. Έλεγχος συμμόρφωσης

Μετά τη μεταφορά στο εθνικό δίκαιο, η Επιτροπή διενήργησε έλεγχο συμμόρφωσης της εθνικής νομοθεσίας. Αντί να κινήσει άμεσα διαδικασίες επί παραβάσει, η Επιτροπή προχώρησε σε συζητήσεις με τις εθνικές αρχές με στόχο την αποσαφήνιση και την επίλυση παρεξηγήσεων και την αντιμετώπιση των προβληματικών καταστάσεων. Οι μεμονωμένες καταγγελίες που υποβλήθηκαν στην Επιτροπή συνέβαλαν σημαντικά στον εντοπισμό αδυναμιών.

3.2.1. Η οδηγία πλαίσιο

Αν και στην ανάλυση συμμόρφωσης τονίστηκε η δέσμευση των κρατών μελών, αποκαλύφθηκαν επίσης ελλείψεις ουσιαστικά σε όλα τα κράτη μέλη, όσον αφορά τη μεταφορά της οδηγίας πλαισίου 89/391 στην εθνική νομοθεσία.

Η Επιτροπή κίνησε διαδικασία επί παραβάσει για μη συμμόρφωση εναντίον όλων των κρατών μελών σε σχέση με την οδηγία πλαίσιο 89/391, με την εξαίρεση της Ελλάδας (εναντίον της οποίας έχει ωστόσο κινηθεί διαδικασία επί παραβάσει για προβλήματα στην

---

[11] Βλέπε στο παράρτημα κατάλογο των εθνικών διατάξεων που κοινοποιήθηκαν από τα κράτη μέλη σε σχέση με την οδηγία πλαίσιο 89/391 και τις πέντε πρώτες ειδικές οδηγίες της 89/654, 89/655, 89/656, 90/269 και 90/270.

[12] Απόφαση του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων της 26ης Σεπτεμβρίου 1996, Επιτροπή κατά Βασιλείου της Ισπανίας, υπόθεση C-79/95.

εφαρμογή και την επιβολή της ελληνικής νομοθεσίας μεταφοράς της οδηγίας 89/391). Μετά την αποστολή των προειδοποιητικών επιστολών και των αιτιολογημένων γνωμοδοτήσεων, έντεκα κράτη μέλη – Αυστρία, Βέλγιο, Γαλλία, Δανία, Ηνωμένο Βασίλειο, Ιρλανδία, Κάτω Χώρες, Λουξεμβούργο, Πορτογαλία, Σουηδία και Φινλανδία – τροποποίησαν τη νομοθεσία τους προκειμένου να διορθώσουν τις ελλείψεις που εντοπίστηκαν. Ωστόσο, καθώς τα κράτη μέλη δεν αναγνώρισαν όλες τις ελλείψεις, η Επιτροπή παρέπεμψε αρκετές υποθέσεις στο Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων[13].

Τα βασικότερα προβλήματα μη συμμόρφωσης που εντοπίστηκαν σε σχέση με τη μεταφορά της οδηγίας πλαισίου 89/391 ήταν τα ακόλουθα:

- Πεδίο εφαρμογής (άρθρο 2): το πεδίο εφαρμογής περιορίστηκε στην εθνική νομοθεσία αρκετών κρατών μελών. Πρέπει να σημειωθεί σχετικά ότι στο πλαίσιο της απόφασής του της 3ης Οκτωβρίου 2000 στην υπόθεση C-303/98, Sindicato de Médicos de Asistencia Pública (Simap) και Conselleria de Sanidad y Consumo de la Generalidad Valenciana, το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων εξέτασε το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας πλαισίου 89/391 και επισήμανε ότι «… τόσο από τον σκοπό της βασικής οδηγίας, δηλαδή την προώθηση της βελτίωσης της ασφάλειας και της υγείας των εργαζομένων κατά την εργασία, όσο και από το γράμμα του άρθρου 2, παράγραφος 1, προκύπτει ότι το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας είναι ευρύ» και ότι «[κ]ατά συνέπεια, οι εξαιρέσεις από το πεδίο εφαρμογής της βασικής οδηγίας, περιλαμβανομένης της εξαιρέσεως που προβλέπεται στο άρθρο 2, παράγραφος 2, πρέπει να ερμηνεύονται στενά»[14].

- Ευθύνη του εργοδότη (άρθρο 5).

- Μεταφορά στην εθνική νομοθεσία των γενικών αρχών πρόληψης (άρθρο 6 παράγραφος 2).

- Ο βαθμός υποχρέωσης εκτίμησης των κινδύνων για την ασφάλεια και την υγεία των εργαζομένων (άρθρο 6 παράγραφος 3 στοιχείο α): το σημείο αυτό, που δημιούργησε πρόβλημα συμμόρφωσης στη μεταφορά της οδηγίας από την Ιταλία (η ιταλική νομοθεσία προβλέπει υποχρέωση των εργοδοτών να εκτιμούν συγκεκριμένους κινδύνους), διευκρινίστηκε από το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων στην απόφασή του της 15ης Νοεμβρίου 2001[15]. Στην αιτιολογική σκέψη 12, το Δικαστήριο ορίζει ότι «[ε]πιβάλλεται, εκ προοιμίου, η διαπίστωση ότι τόσο από τον σκοπό της οδηγίας, η οποία, σύμφωνα με τη δεκάτη πέμπτη αιτιολογική σκέψη της, έχει εφαρμογή σε όλους τους κινδύνους, όσο και από το γράμμα του άρθρου της 6, παράγραφος 3, στοιχείο α, προκύπτει ότι οι εργοδότες υποχρεούνται να εκτιμούν το σύνολο των κινδύνων για την ασφάλεια και την υγεία των εργαζομένων». Ιδιαίτερα σημαντική είναι και η αιτιολογική σκέψη 13 της εν λόγω απόφασης: «Επιπλέον, επιβάλλεται να διευκρινιστεί ότι οι επαγγελματικοί κίνδυνοι που πρέπει να αποτελούν αντικείμενο εκτιμήσεως από τους εργοδότες δεν προσδιορίζονται άπαξ, αλλά μεταβάλλονται διαρκώς βάσει, μεταξύ άλλων, της προοδευτικής εξελίξεως των όρων εργασίας και των επιστημονικών ερευνών στον τομέα των επαγγελματικών κινδύνων.».

---

13 Επιτροπή κατά Γερμανίας, υπόθεση C-5/00, Επιτροπή κατά Ιταλίας, υπόθεση C-49/00, Επιτροπή κατά Πορτογαλίας, υπόθεση C-425/01, Επιτροπή κατά Κάτω Χωρών, υπόθεση C-441/01, Επιτροπή κατά Λουξεμβούργου, υπόθεση C-335/02. Πρέπει να σημειωθεί ότι εκκρεμούν ακόμη διαδικασίες επί παραβάσει κατά συγκεκριμένων κρατών μελών (Αυστρία, Γαλλία, Ηνωμένο Βασίλειο, Ιρλανδία, Ισπανία, Σουηδία και Φινλανδία).

14 Βλέπε, στο ίδιο πνεύμα, τις προτάσεις του γενικού εισαγγελέα της 6ης Μαΐου 2003 στις συνεκδικαζόμενες υποθέσεις C-397/01-C-403/01, Bernhard Pfeiffer κ.α. κατά Deutsches Rotes Kreuz Kreisverband Waldshut eV., αιτιολογική σκέψη 22.

15 Υπόθεση C-49/00, Επιτροπή κατά Ιταλίας

- Υπηρεσίες προστασίας και πρόληψης (άρθρο 7): αρκετά είναι τα ζητήματα που προκύπτουν από αυτό το άρθρο:

– Αρκετές χώρες αμφισβήτησαν το ότι πρέπει να δίνεται προτεραιότητα στις παρεχόμενες εντός της επιχείρησης υπηρεσίες. Τα περισσότερα κράτη μέλη διόρθωσαν τις εθνικές διατάξεις τους αλλά σε μία περίπτωση η Επιτροπή παρέπεμψε την υπόθεση στο Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, το οποίο, στην απόφασή του που εκδόθηκε στις 22 Μαΐου 2003[16] ορίζει ότι «(…) το Βασίλειο των Κάτω Χωρών, μη προβλέποντας, στην εθνική του νομοθεσία, τον επικουρικό χαρακτήρα χρησιμοποιήσεως υπηρεσιών εκτός της επιχείρησης για τη διασφάλιση δραστηριοτήτων προστασίας και προλήψεως επαγγελματικών κινδύνων εντός της επιχείρησης, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από το άρθρο 7, παράγραφος 3, της οδηγίας 89/391».

– Το άρθρο αυτό προκάλεσε επίσης σημαντικά προβλήματα συμμόρφωσης όσον αφορά τη μεταφορά της οδηγίας στο γαλλικό δίκαιο και το γεγονός ότι η Γαλλία ισχυρίστηκε ότι η διάταξη σχετικά με την «ιατρική της εργασίας» μεταφέρει ορθά το περιεχόμενο του άρθρου. Η Επιτροπή δεν αποδέχθηκε αυτή την άποψη και αφού κίνησε διαδικασία επί παραβάσει, η Γαλλία θέσπισε εθνική νομοθεσία για την ενσωμάτωση μιας πολυδιάστατης προσέγγισης στη μεταφορά του άρθρου 7[17].

– Μία άλλη έλλειψη συνδέεται με την υποχρέωση του εργοδότη να απευθύνεται σε αρμόδιες υπηρεσίες ή άτομα εκτός της επιχείρησης εάν το αρμόδιο προσωπικό μέσα στην επιχείρηση ή/και την εγκατάσταση δεν επαρκεί για την οργάνωση των μέτρων προστασίας και πρόληψης (άρθρο 7 παράγραφος 3). Στην προαναφερθείσα απόφασή του της 15ης Νοεμβρίου 2001[18] το Δικαστήριο όρισε ότι «[ε]ίναι ιδιαιτέρως σημαντικό, για την τήρηση της επιταγής της ασφάλειας δικαίου, η νομική κατάσταση των ιδιωτών να είναι σαφής και συγκεκριμένη και να τους επιτρέπει να γνωρίζουν το πλήρες περιεχόμενο των δικαιωμάτων τους και, ενδεχομένως, να τα επικαλούνται ενώπιον των εθνικών δικαστηρίων» (αιτιολογική σκέψη 22) και ότι «[σ]υναφώς, επιβάλλεται να υπομνηστεί ότι το άρθρο 7, παράγραφοι 1 και 3, της οδηγίας προβλέπει την υποχρέωση του εργοδότη να οργανώνει την υπηρεσία προλήψεως και προστασίας των επαγγελματικών κινδύνων εντός της επιχειρήσεως ή, εάν οι ικανότητες των εργαζομένων σε αυτή δεν είναι επαρκείς, να απευθύνεται σε εξωτερικές υπηρεσίες» (αιτιολογική σκέψη 23).

– Τέλος, αρκετά κράτη μέλη δεν μετέφεραν ορθά στο εθνικό δίκαιο το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 8 του άρθρου 7, σύμφωνα με το οποίο «[τ]α κράτη μέλη ορίζουν τις αναγκαίες ικανότητες και τα αναγκαία προσόντα που αναφέρονται στην παράγραφο 5» (ικανότητες και προσόντα των εργαζομένων που ορίζονται και των εξωτερικών υπηρεσιών ή ατόμων που αναλαμβάνουν την οργάνωση μέτρων πρόληψης και προστασίας). Το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων αποφάνθηκε στην απόφασή του της 15ης Νοεμβρίου 2000[19] ότι «[η] εκπλήρωση αυτής της υποχρεώσεως συνεπάγεται την έκδοση από τα κράτη μέλη μέτρων νομοθετικής ή κανονιστικής φύσεως σύμφωνα με τις επιταγές της οδηγίας, τα οποία γνωστοποιούνται στις οικείες επιχειρήσεις με κατάλληλα μέσα προκειμένου αυτές να γνωρίσουν τις σχετικές υποχρεώσεις τους και οι αρμόδιες εθνικές αρχές να

16 Υπόθεση C-441/01, Επιτροπή κατά Κάτω Χωρών

17 Βλ. Νόμο περί κοινωνικού εκσυγχρονισμού της 17ης Ιανουαρίου 2002.

18 Υπόθεση C-49/00.

19 Υπόθεση C-49/00.

ελέγχουν την τήρηση αυτών των μέτρων» (αιτιολογική σκέψη 36). Η εν λόγω διάταξη της οδηγίας 89/391 αποτέλεσε επίσης αντικείμενο και της απόφασης του Δικαστηρίου της 22ας Μαΐου 2003[20].

- Μεταφορά των διατάξεων για τις πρώτες βοήθειες, την πυρασφάλεια και την εκκένωση των χώρων από τους εργαζομένους (άρθρο 8): σε ορισμένες περιπτώσεις οι δυσκολίες οφείλονταν κατά κύριο λόγο στο γεγονός ότι αρμόδια για την εφαρμογή ήταν περισσότερα υπουργεία (Ιρλανδία, Ηνωμένο Βασίλειο, Φινλανδία).

- Υποχρέωση να υπάρχει γραπτή εκτίμηση των κινδύνων σε όλα τα είδη επιχειρήσεων (άρθρο 9): Το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων έκρινε στην απόφασή του της 7ης Φεβρουαρίου 2002[21] ότι «[ε]κ προοιμίου, πρέπει να επισημανθεί ότι το άρθρο 9, παράγραφος 1, στοιχείο α, της οδηγίας συνεπάγεται για τον εργοδότη την υποχρέωση να διαθέτει έγγραφα περιέχοντα εκτίμηση των κινδύνων για την ασφάλεια και την υγεία κατά την εργασία, έγγραφα στα οποία οι εργαζόμενοι που έχουν ειδικά καθήκοντα στον τομέα της προστασίας της ασφάλειας και υγείας των εργαζομένων ή οι εκπρόσωποί τους πρέπει να έχουν πρόσβαση βάσει του άρθρου 10, παράγραφος 3, στοιχείο α, της οδηγίας» (αιτιολογική σκέψη 24) και ότι «[ε]ν προκειμένω, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι μια διάταξη η οποία, για ορισμένα είδη επιχειρήσεων και ιδίως αναλόγως του αριθμού των εργαζομένων που απασχολούν, παρέχει στον αρμόδιο ομοσπονδιακό υπουργό την εξουσία να απαλλάξει τους εργασιακούς ιατρούς και το προσωπικό που είναι ειδικευμένο στον τομέα της ασφάλειας της εργασίας από την υποχρέωση καταρτίσεως εκθέσεων σχετικά με την εκτίμηση των συνθηκών εργασίας είναι σαφώς αντίθετη προς τα άρθρα 9, παράγραφος 1, στοιχείο α, και 10, παράγραφος 3, στοιχείο α, της οδηγίας, καθόσον κατ' αυτόν τον τρόπο οι επιχειρήσεις που απασχολούν το πολύ δέκα εργαζομένους μπορούν να απαλλαγούν από την υποχρέωση να διαθέτουν γραπτή εκτίμηση των κινδύνων» (αιτιολογική σκέψη 35).

- Ενημέρωση των εργαζομένων (άρθρο 10): Σε ορισμένα κράτη μέλη η νομοθεσία περιόριζε αρχικά αυτό το δικαίωμα θέτοντας κατώτατο όριο εργαζομένων ή συγκεκριμένο βαθμό ενημέρωσης.

- Διαβουλεύσεις, συμμετοχή και εκπαίδευση των εργαζομένων (άρθρα 11 και 12): Στην πλειονότητα των περιπτώσεων τα κράτη μέλη αποδέχθηκαν τις παρατηρήσεις της Επιτροπής και διόρθωσαν τις ελλείψεις τροποποιώντας τη νομοθεσία τους.

3.2.2. Οι ειδικές οδηγίες

Η κατάσταση όσον αφορά τη συμμόρφωση κατά τη μεταφορά των πέντε πρώτων ειδικών οδηγιών 89/654, 89/655, 89/656, 90/269 και 90/270 κρίθηκε από τα πρώτα στάδια θετικότερη καθώς τα κράτη μέλη σε γενικές γραμμές ενσωμάτωσαν τις ελάχιστες προδιαγραφές κατά λέξη στην εθνική τους νομοθεσία. Επιπλέον, οι περισσότερες ελλείψεις που εντοπίστηκαν κατά τη μεταφορά καλύφθηκαν χωρίς να καταστεί αναγκαία η κίνηση διαδικασίας επί παραβάσει. Ωστόσο, πρέπει να σημειωθεί ότι σε ορισμένες περιπτώσεις η Επιτροπή χρειάστηκε να προσφύγει στο Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων[22].

---

20 Επιτροπή κατά Λουξεμβούργου, υπόθεση C-335/02.

21 Επιτροπή κατά Γερμανίας, υπόθεση C-5/00.

22 Επιτροπή κατά Ιταλίας, υπόθεση 65/01, (μεταφορά της οδηγίας 89/655), Επιτροπή κατά Ιταλίας, υπόθεση C-455/00 (οδηγία 90/270), Επιτροπή κατά Ισπανίας υπόθεση C-168/03 (οδηγία C-89/655). Πρέπει να σημειωθεί ότι εκκρεμούν ακόμη διαδικασίες επί παραβάσει εναντίον ορισμένων κρατών μελών (Αυστρία, Γερμανία και Σουηδία).

Τα περισσότερα προβλήματα σχετίζονταν με τη μεταφορά της οδηγίας 89/654 για τους χώρους εργασίας, της οδηγίας 89/655 για τον εξοπλισμό εργασίας και της οδηγίας 90/270 για την εργασία σε εξοπλισμό με οθόνη οπτικής απεικόνισης και αφορούσαν τις τεχνικές προδιαγραφές των παραρτημάτων. Όσον αφορά την οδηγία 90/270 για την εργασία σε εξοπλισμό με οθόνη οπτικής απεικόνισης, οι διατάξεις που σχετίζονται με τη διακοπή της δραστηριότητας και την παρακολούθηση της κατάστασης της υγείας δημιούργησαν επίσης προβλήματα κατά τη μεταφορά της οδηγίας στο εθνικό δίκαιο ορισμένων κρατών μελών.

4. ΔΡΑΣΗ ΕΠΙΤΟΠΟΥ: Η ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΣΤΗΝ ΠΡΑΞΗ

Οι καθυστερήσεις που σημειώθηκαν στη μεταφορά των οδηγιών, καθώς και τα προβλήματα συμμόρφωσης, ιδίως σε σχέση με την οδηγία πλαίσιο, είχαν σημαντικό αντίκτυπο τόσο στο βαθμό της εφαρμογής στην πράξη όσο και στην ποιότητα της εφαρμογής, καθώς καθυστέρησε και η υλοποίηση των δραστηριοτήτων υποστήριξης (ενημέρωση, κατάρτιση, τεχνική υποστήριξη) που είναι απαραίτητες για την προώθηση της φιλοσοφίας της ασφάλειας.

Η ανάλυση της κατάστασης στο χώρο εργασίας δεν παρέχει μια σαφή εικόνα καθώς από τη μια πλευρά υπάρχουν τομείς στους οποίους η μεταφορά και η εφαρμογή της νομοθεσίας τηρείται κατά τον δέοντα τρόπο, με θετικά αποτελέσματα όσον αφορά τη μείωση των κινδύνων για την υγεία και την ασφάλεια και την πρόληψη ατυχημάτων, και από την άλλη τομείς στους οποίους πρέπει να καταβληθούν σημαντικές προσπάθειες προκειμένου να επιτευχθούν τα πρότυπα και να καταστεί δυνατή η πλήρης αξιοποίηση των οφελών της νομοθεσίας που βασίζεται στις αρχές της πρόληψης.

Αυτό σημαίνει ότι αφενός έχουν επιτευχθεί οι βασικοί στόχοι της εξασφάλισης στους εργαζομένους στην Ευρωπαϊκή Ένωση ελάχιστων επιπέδων προστασίας μέσω της εναρμόνισης των προδιαγραφών υγείας και ασφάλειας και της μείωσης του αριθμού των εργατικών ατυχημάτων και των επαγγελματικών ασθενειών αλλά ότι από την άλλη, η μη ομοιόμορφη εφαρμογή αυτών των προτύπων σε διαφορετικούς τομείς δραστηριότητας και σε επιχειρήσεις διαφορετικών μεγεθών εμποδίζει την περαιτέρω μείωση της συχνότητας ατυχημάτων και επαγγελματικών ασθενειών.

Το επίπεδο της εφαρμογής στην πράξη στο χώρο εργασίας επηρεάζεται από συνδυασμό αρκετών παραγόντων που αναλύονται στη συνέχεια. Καλύπτονται τα εξής βασικά στοιχεία: δημοσιοποίηση και υποστήριξη της νέας νομοθεσίας· ευαισθητοποίηση του κοινού· εκτίμηση των κινδύνων, τεκμηρίωση και εποπτεία· μέτρα προστασίας και πρόληψης· ενημέρωση, διαβούλευση, συμμετοχή και κατάρτιση· οργάνωση και διαχείριση της υγείας και της ασφάλειας κατά την εργασία· επιβολή· ΜΜΕ· και ο δημόσιος τομέας.

4.1. Δημοσιοποίηση και υποστήριξη της νέας νομοθεσίας για τη μεταφορά των οδηγιών για την υγεία και την ασφάλεια κατά την εργασία

Ήδη το 1992 η Επιτροπή και τα κράτη μέλη δρομολόγησαν σειρά δράσεων, και συγκεκριμένα το ευρωπαϊκό έτος για την υγεία και την ασφάλεια στην εργασία 1992 και τις ευρωπαϊκές εβδομάδες για την υγεία και την ασφάλεια που ακολούθησαν καθώς και εκστρατείες σε εθνικό επίπεδο με στόχο την προαγωγή και τη διάδοση της νέας νομοθεσίας για την υγεία και την ασφάλεια και την παροχή συμβουλών για την εφαρμογή των οδηγιών

σε επίπεδο χώρου εργασίας. Από την ίδρυσή του το 1994[23], ο ευρωπαϊκός οργανισμός για την ασφάλεια και την υγεία στην εργασία ανέλαβε την ευθύνη της οργάνωσης ενημερωτικών δραστηριοτήτων αυτού του είδους σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Από την έγκριση των οδηγιών, τα κράτη μέλη έχουν καταρτίσει σχέδια δράσης ευρείας κλίμακας με στόχο την προώθηση θετικής στάσης έναντι της πρόληψης, την ευαισθητοποίηση σε σχέση με την ολοκληρωμένη πρόληψη και την εκπόνηση πρακτικών κατευθυντήριων γραμμών που βοηθούν εργοδότες και εργαζόμενους να συμμορφωθούν με τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τη νέα νομοθεσία.

Σε γενικές γραμμές τα κράτη μέλη αναφέρουν στις εκθέσεις τους ότι τα μέτρα που έχουν θεσπίσει είναι επαρκή και ικανοποιητικά, αν και αρκετές χώρες[24] τονίζουν την ανάγκη για περαιτέρω δραστηριότητες ενημέρωσης και συμβουλευτικής υποστήριξης με στόχο να ενθαρρυνθούν οι μικρές επιχειρήσεις και οι αυτοαπασχολούμενοι να υιοθετήσουν υψηλά πρότυπα υγείας και ασφάλειας και να αναγνωρίσουν τα οικονομικά και κοινωνικά οφέλη.

Αν και οι προσπάθειες που καταβάλλονται σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο έχουν συμβάλει σημαντικά στην καλύτερη κατανόηση της νέας νομοθεσίας και στην κατανόηση από εργοδότες και εργαζόμενους των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεών τους, ο αντίκτυπος των μέτρων αυτών παρουσιάζει σημαντικές αποκλίσεις στους διάφορους τομείς οικονομικής δραστηριότητας. Για παράδειγμα, αν και τα μέτρα κρίνονται επιτυχή σε μεγαλύτερες επιχειρήσεις, σε πολλές ΜΜΕ σε ολόκληρη την ΕΕ μένει ακόμη να γίνει το ποιοτικό άλμα που θα οδηγήσει σε βελτίωση της κατάστασης από την άποψη της ασφάλειας, του ελέγχου των κινδύνων και της απαραίτητης συμμετοχής των εμπλεκομένων στον έλεγχο των κινδύνων στο χώρο εργασίας.

4.2. Ευαισθητοποίηση

Παρά τον τεράστιο όγκο του διαθέσιμου ενημερωτικού υλικού, το επίπεδο ενημέρωσης εργοδοτών και εργαζομένων, ιδίως σε μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις κρίνεται ανεπαρκές και η ενημέρωση δεν αγγίζει όλες τις ομάδες στόχους. Ενδεικτικά της κατάστασης είναι τα ακόλουθα παραδείγματα:

– Μελέτες στις Κάτω Χώρες έδειξαν ότι πρέπει να βελτιωθεί το επίπεδο ενημέρωσης των εργοδοτών. Μεταξύ των επιχειρήσεων που δεν είχαν συμμορφωθεί με την υποχρέωση διενέργειας εκτίμησης κινδύνων, το 9 % δήλωσε ότι δεν γνώριζε ότι είχε αυτή την υποχρέωση και το 8 % ότι δεν γνώριζε τίποτε σχετικά με ανάλυση των συνθηκών εργασίας και εκτίμηση των κινδύνων στο χώρο εργασίας. Οι επιχειρήσεις αυτές ήταν ως επί το πλείστον μικρές επιχειρήσεις.

– Τα αποτελέσματα έρευνας που πραγματοποιήθηκε στην Ισπανία δείχνουν ότι το 68 % των επιχειρήσεων δηλώνει ότι δεν κατανοεί τις υποχρεώσεις των εργοδοτών, το 16 % των επιχειρήσεων δηλώνει ότι το επίπεδο ενημέρωσης σχετικά με την επαγγελματική ασφάλεια και υγεία είναι ανεπαρκές, 59 % των εργοδοτών αναφέρει άγνοια σχετικά με την υποχρέωση ανάπτυξης και εφαρμογής των μέτρων που είναι αναγκαία για την ασφάλεια και την υγεία των εργαζομένων, 18 % των εργοδοτών ισχυρίζεται ότι έχει αμυδρή μόνο ιδέα σχετικά με τα μέτρα αυτά και 13 % των

---

[23] Κανονισμός ΕΚ αριθ. 2062/94 του Συμβουλίου της 18ης Ιουλίου 1994 σχετικά με την ίδρυση ευρωπαϊκού οργανισμού για την ασφάλεια και την υγεία στην εργασία, ΕΕ L 216 της 20.8.1994, σ. 1, όπως τροποποιήθηκε από τον κανονισμό ΕΚ 1643/95 του Συμβουλίου της 29 Ιουνίου 1995, ΕΕ L 156 της 7.7.1995, σ. 1.

[24] Λουξεμβούργο, Ηνωμένο Βασίλειο, Ιρλανδία.

εργοδοτών δηλώνει ενήμερο σχετικά με την υποχρέωση αυτή αλλά δεν έχει προβεί στη λήψη των σχετικών μέτρων.

– Στη Σουηδία μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις αναφέρουν δυσκολίες στην κατανόηση των διατάξεων. Οι πληροφορίες φαίνεται ότι απευθύνονται σε επαγγελματίες και ενώσεις του τομέα της υγείας και της ασφάλειας και όχι στους κύριους ενδιαφερόμενους: τους εργοδότες και τους εργαζόμενους.

– Στο Ηνωμένο Βασίλειο εμπειρική μελέτη επιβεβαίωσε ότι εργοδότες ιδιοκτήτες μικρών επιχειρήσεων δυσκολεύονται να κατανοήσουν το ενημερωτικό υλικό που παρέχεται από τις αρμόδιες για την εφαρμογή της νομοθεσίας για την υγεία και την ασφάλεια αρχές.

Το ανεπαρκές επίπεδο κατανόησης εξηγείται από τη φύση των διατάξεων που απλώς καθορίζουν στόχους χωρίς να παρέχουν σε εθνικό επίπεδο τις πληροφορίες που χρειάζονται οι εργοδότες προκειμένου να θεσπίσουν τα κατάλληλα σχέδια πρόληψης για την αντιμετώπιση των κινδύνων που προσδιορίζονται στην εκτίμηση κινδύνων. Ιδιοκτήτες μικρών επιχειρήσεων αναφέρουν ότι θεωρούν την κατάρτιση αυτών των σχεδίων πρόληψης ιδιαίτερα δύσκολη εργασία.

Η μόνη διαθέσιμη εμπειρική έρευνα σε σχέση με την υγεία και την ασφάλεια στην εργασία πραγματοποιήθηκε στο Ηνωμένο Βασίλειο με πρωτοβουλία των εργοδοτών. Οδήγησε στο συμπέρασμα ότι ο σημαντικότερος λόγος λήψης των νέων μέτρων είναι η συμμόρφωση με τις απαιτήσεις της νομοθεσίας (80 % των εργοδοτών). Ωστόσο, η μελέτη επιτρέπει τη διάκριση τριών διαφορετικών προτύπων συμπεριφοράς:

– Μία ευρέως διαδεδομένη μεταξύ των εργοδοτών στάση είναι να συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις της νομοθεσίας και να διασφαλίζουν ότι περνούν με επιτυχία τους ελέγχους, χωρίς όμως να δίνουν ιδιαίτερη σημασία στα οφέλη που θα προκύψουν από τη βελτίωση της επαγγελματικής υγείας και ασφάλειας. Στόχος αυτής της συμπεριφοράς, που ακολουθεί το γράμμα και όχι το πνεύμα του νόμου, είναι η συμμόρφωση με τις απαιτήσεις της νομοθεσίας, περιορίζοντας στο μεγαλύτερο δυνατό βαθμό το κόστος εφαρμογής.

– Μια δεύτερη κατηγορία εργοδοτών ενδιαφέρεται πραγματικά για το κόστος και τα οφέλη της επαγγελματικής ασφάλειας και υγείας, τα συνεκτιμά κατά τη βελτιστοποίηση των διαδικασιών παραγωγής και των ολοκληρωμένων συστημάτων διαχείρισης και εισάγει τα νέα μέτρα αντιμετωπίζοντας τη νέα νομοθεσία ως κίνητρο για βελτίωση της κατάστασης. Ωστόσο, αυτή η ομάδα είναι μάλλον μικρή. Κατά συνέπεια, η επιρροή προγραμμάτων που βασίζονται σε «παραδείγματα βέλτιστων πρακτικών» είναι πολύ περιορισμένη.

– Στην τρίτη κατηγορία εντάσσονται επιχειρήσεις που ενδιαφέρονται για την επαγγελματική υγεία και ασφάλεια λόγω του ότι το απαιτούν σημαντικοί πελάτες τους και οι όροι δημοσίων διαγωνισμών και λόγω των κυρώσεων που επιβάλλουν αρχές επιβολής κλπ. Με άλλα λόγια, ένας ακόμη λόγος συμμόρφωσης με τα πρότυπα επαγγελματικής υγείας και ασφάλειας είναι η ώθηση από εξωτερικούς παράγοντες.

4.3. Εκτίμηση κινδύνων, τεκμηρίωση και εποπτεία

Μία από τις σημαντικότερες εξελίξεις στη νομοθεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την υγεία και την ασφάλεια ήταν η καθιέρωση της εκτίμησης κινδύνων και η τεκμηρίωση των

αποτελεσμάτων ως βασικά δομικά στοιχεία του προγράμματος πρόληψης που περιλαμβάνει μέτρα τεχνικού ή/και οργανωτικού χαρακτήρα για την καταπολέμηση των κινδύνων. Στις υποχρεώσεις περιλαμβάνεται επίσης η τακτική παρακολούθηση της αποτελεσματικότητας των μέτρων και η συνεχής βελτίωση της κατάστασης σύμφωνα με τις διατάξεις της οδηγίας 89/391. Δεν πρόκειται για στατική διαδικασία: τα προγράμματα πρόληψης πρέπει να αναβαθμίζονται συνεχώς όσο εξακολουθούν να υπάρχουν οι κίνδυνοι που έχουν εντοπιστεί.

Τα στοιχεία δείχνουν προβλήματα σε σχέση με την τήρηση των υποχρεώσεων εκτίμησης των κινδύνων, τεκμηρίωσης των αποτελεσμάτων και εποπτείας, ακόμη και σε κράτη μέλη με παράδοση στην πρόληψη των κινδύνων. Ακολουθούν ορισμένα αποτελέσματα εμπειρικών μελετών:

– Στη Δανία, μελέτη του 1998 έδειξε ότι περίπου το ήμισυ των επιχειρήσεων δεν είχε διενεργήσει εκτίμηση κινδύνων. Στο σύνολο των επιχειρήσεων που απασχολούν 5 έως 19 εργαζόμενους, μόλις το 27 % είχε εκπονήσει μελέτη εκτίμησης των κινδύνων. Επί του συνόλου των επιχειρήσεων με 20 έως 49 εργαζόμενους το αντίστοιχο ποσοστό ήταν 61 % και επί του συνόλου των επιχειρήσεων με 50 έως 199 εργαζόμενους 67 %. Το 95 % των μεγάλων επιχειρήσεων, που απασχολούν 200 και πλέον εργαζόμενους, είχε πραγματοποιήσει μελέτες σχετικά με τις συνθήκες στο χώρο εργασίας.

– Μελέτες που πραγματοποιήθηκαν στη Γερμανία δείχνουν ότι ποσοστό 25 % έως 35 % έχει εκπονήσει συστηματικές και ολοκληρωμένες εκτιμήσεις των κινδύνων. Δεδομένου του μεγέθους αυτών των εταιρειών, το ανωτέρω ποσοστό αντιστοιχεί στο 75 % του συνόλου των χώρων εργασίας.

– Στις Κάτω Χώρες, το 58 % των επιχειρήσεων έχει συμμορφωθεί με την πρόσφατα θεσπισθείσα υποχρέωση ανάλυσης των κινδύνων στο χώρο εργασίας. Μεταξύ των επιχειρήσεων που απασχολούν περισσότερους από 20 εργαζόμενους το ποσοστό αυτό υπερβαίνει το 80 % και μεταξύ των επιχειρήσεων με περισσότερους από 100 εργαζόμενους φθάνει το 96 %. Μεταξύ των μικρών επιχειρήσεων το ποσοστό αυτό είναι χαμηλότερο. Μόλις το 52 % των επιχειρήσεων που απασχολούν 2 έως 9 εργαζόμενους έχει συμμορφωθεί με τις απαιτήσεις της νομοθεσίας. Οι λόγοι που προβάλλουν για τη μη πραγματοποίηση εκτίμησης κινδύνων είναι οι εξής: 30 % των εργοδοτών είναι της άποψης ότι δεν είναι απαραίτητη, 21 % δεν έχει βρει το χρόνο, 9 % δεν γνώριζε ότι έχει αυτή την υποχρέωση, 8 % δεν είχε ακούσει ποτέ τίποτε σχετικό και το 7 % εξέφρασε την άποψη ότι πρόκειται για υπερβολικά χρονοβόρα και δαπανηρή διαδικασία. Για τις Κάτω Χώρες υποβλήθηκαν επίσης στοιχεία που αφορούν τα μέτρα που τέθηκαν σε ισχύ βάσει της εκτίμησης κινδύνων. Σύμφωνα με αυτές τις πληροφορίες, περίπου τα δύο τρίτα των επιχειρήσεων που πραγματοποίησαν εκτιμήσεις κινδύνων έχουν αρχίσει να επεξεργάζονται τα κατάλληλα μέτρα και τα δύο τρίτα των επιχειρήσεων έχουν ήδη θεσπίσει συγκεκριμένα μέτρα για τη διασφάλιση της επαγγελματικής υγείας και ασφάλειας.

– Στο Ηνωμένο Βασίλειο, το 30 % των επιχειρήσεων που γνώριζε το περιεχόμενο των νέων διατάξεων είχε προβεί σε ανάλυση των συνθηκών στο χώρο εργασίας πριν ακόμη τεθούν σε ισχύ οι ευρωπαϊκές διατάξεις. Το 50 % περίπου των επιχειρήσεων διενήργησε για πρώτη φορά εκτίμηση κινδύνων μετά την εφαρμογή των ευρωπαϊκών οδηγιών. Συνολικά, άνω του 80 % των επιχειρήσεων έχει πραγματοποιήσει εκτιμήσεις κινδύνων. Το 22 % των επιχειρήσεων δεν διαθέτει έγγραφα σχετικά με τα σημαντικότερα αποτελέσματα των εν λόγω εκτιμήσεων. Σε αυτές συγκαταλέγονται πολλές από τις μικρότερες επιχειρήσεις, που απασχολούν λιγότερους από πέντε

εργαζόμενους, οι οποίες απαλλάχθηκαν από την υποχρέωση τεκμηρίωσης των αποτελεσμάτων, αλλά και το 3 % των μεγάλων επιχειρήσεων και το 24 % των επιχειρήσεων που απασχολούν λιγότερους από 50 εργαζόμενους.

Όσον αφορά την ποιότητα των εκτιμήσεων των κινδύνων, η αξιολόγηση των συνθηκών που επικρατούν στο χώρο εργασίας και τα σχετικά έγγραφα καθώς και η εποπτεία της αποτελεσματικότητας των μέτρων έχουν σχεδιασθεί κατά τρόπο ώστε να πληρούν τις νομικές υποχρεώσεις.

Η εικόνα όσον αφορά την εποπτεία εντός των επιχειρήσεων της αποτελεσματικότητας των μέτρων που λαμβάνονται είναι μάλλον ασαφής. Για παράδειγμα, τα αποτελέσματα για τη Γερμανία δείχνουν ότι ποσοστό 84 % των επιχειρήσεων που απασχολούν περισσότερους από 250 εργαζόμενους παρακολουθεί συστηματικά τα αποτελέσματα των μέτρων που λαμβάνονται για τη διασφάλιση της επαγγελματικής υγείας και ασφάλειας. Ωστόσο, αυτό δεν ισχύει παρά για ποσοστό μικρότερο του 30 % των επιχειρήσεων που απασχολούν λιγότερους από 10 εργαζόμενους.

Εν συντομία, τα σημεία στα οποία απαιτούνται βελτιώσεις όσον αφορά την εφαρμογή στην πράξη των διατάξεων που σχετίζονται με την εκτίμηση κινδύνων είναι τα εξής:

– Όταν οι πραγματοποιούμενες μελέτες είναι επιφανειακές και περιορίζονται μόνο στα αναγκαία για τη συμμόρφωση με τις απαιτήσεις της νομοθεσίας, δίδεται προσοχή μόνο στους προφανείς κινδύνους. Δεν δίνεται η δέουσα προσοχή σε μακροπρόθεσμα αποτελέσματα (π.χ. επιπτώσεις στη ψυχική υγεία) καθώς και σε κινδύνους που δεν είναι εύκολο να εντοπιστούν, όπως για παράδειγμα οι κίνδυνοι που προκαλούν οι χημικές ουσίες στο χώρο εργασίας.

– Δεν εξετάζονται σχεδόν καθόλου οι ψυχολογικοί παράγοντες κινδύνου και οι κίνδυνοι που απορρέουν από την οργάνωση της εργασίας.

– Οι κίνδυνοι αναλύονται και αξιολογούνται αποσπασματικά, με αποτέλεσμα να θεσπίζονται επιμέρους μέτρα και να μην υιοθετείται ολοκληρωμένη προσέγγιση της ανάλυσης των συνθηκών στο χώρο εργασίας.

– Η εκτίμηση των κινδύνων θεωρείται συχνά ως εφάπαξ υποχρέωση και δεν της δίνεται συνέχεια.

– Οι εργοδότες δεν παρακολουθούν συστηματικά την αποτελεσματικότητα των μέτρων.

4.4. Υπηρεσίες προστασίας και πρόληψης

Η οδηγία πλαίσιο 89/391 προβλέπει ότι κάθε εργοδότης ορίζει έναν ή περισσότερους εργαζομένους οι οποίοι αναλαμβάνουν δραστηριότητες που σχετίζονται με την προστασία και την πρόληψη των επαγγελματικών κινδύνων της επιχείρησης ή/και της εγκατάστασης και ότι εάν οι διαθέσιμες δυνατότητες μέσα στην επιχείρηση δεν είναι επαρκείς για την οργάνωση των εν λόγω δραστηριοτήτων προστασίας και πρόληψης, ο εργοδότης πρέπει να απευθύνεται σε αρμόδιες υπηρεσίες ή άτομα εκτός της επιχείρησης. Με άλλα λόγια, οι εκτιμήσεις κινδύνων διενεργούνται και τα απαραίτητα μέτρα πρόληψης λαμβάνονται είτε από εργαζόμενους της επιχείρησης που διαθέτουν τα απαιτούμενα προσόντα είτε από εξωτερικές υπηρεσίες.

Πρόθεση του νομοθέτη ήταν αφενός να διασφαλισθεί, μέσω του κανόνα της κατά προτεραιότητα αξιοποίησης πόρων της επιχείρησης για την παροχή υπηρεσιών πρόληψης[25], ότι επιχειρήσεις που ήδη διέθεταν εσωτερικές υπηρεσίες προστασίας και πρόληψης μπορούσαν να τις διατηρήσουν και αφετέρου να δοθεί στις επιχειρήσεις που δεν διέθεταν τέτοιες διαδικασίες η δυνατότητα πρόσβασης σε υπηρεσίες προστασίας και πρόληψης ποιότητας.

Το επίπεδο παροχής υπηρεσιών προστασίας και πρόληψης αποτελεί σημαντικό δείκτη για την αξιολόγηση της εφαρμογής της νομοθεσίας στην πράξη. Αυτό αναφέρεται στο πεδίο εφαρμογής, την εμβέλεια και την ποιότητα των υπηρεσιών πρόληψης.

Η συμβουλευτική επιτροπή για την ασφάλεια, την υγιεινή και την προστασία της υγείας στο χώρο εργασίας ενέκρινε γνώμη σχετικά με τις πολυεπιστημονικές υπηρεσίες προστασίας και πρόληψης και την ιατρική παρακολούθηση των εργαζομένων στις 15 Μαΐου 2001[26] στην οποία αναφέρεται ότι τα κράτη μέλη πρέπει να διασφαλίζουν έλεγχο της ποιότητας και οι εργοδότες, που είναι υπεύθυνοι για την εφαρμογή των μέτρων ασφάλειας, πρέπει να εξασφαλίζουν τη συμμετοχή των εργαζομένων και να προσφεύγουν σε κατάλληλη βοήθεια για την εκπλήρωση αυτών των καθηκόντων.

Αν και εξακολουθούν να παρατηρούνται σημαντικές ελλείψεις όσον αφορά τη διασφάλιση υπηρεσιών προστασίας και πρόληψης στις επιχειρήσεις (διαδικασίες ασφάλειας, θέματα υγείας στο χώρο εργασίας, ψυχολογικά ζητήματα στο χώρο εργασίας), έχουν γίνει σημαντικές βελτιώσεις όσον αφορά την οργάνωση των εξωτερικών υπηρεσιών πρόληψης.

Οι ακόλουθες πληροφορίες παρέχουν μια εικόνα της κατάστασης σε ορισμένα κράτη μέλη:

– Βέλγιο: το 91 % περίπου των επιχειρήσεων έχει υπογράψει συμβάσεις με εξωτερικούς φορείς παροχής υπηρεσιών πρόληψης. Κατ' αρχήν, όλες οι επιχειρήσεις, περιλαμβανομένων των ΜΜΕ, πρέπει να υπογράφουν συμβάσεις με εξωτερικές υπηρεσίες (υπάρχουν 27 ΕΞΥΠΠ - Εξωτερικές Υπηρεσίες Πρόληψης και Προστασίας). Οι μεγάλες επιχειρήσεις γενικά οργανώνουν εσωτερικά αυτές τις υπηρεσίες.

– Δανία: Αξιολόγηση της υπηρεσίας επαγγελματικής υγείας της Δανίας αποκάλυψε ότι μόλις το 12 % των εταιρειών που απασχολούν λιγότερους από 10 εργαζόμενους έκανε χρήση υπηρεσίας επαγγελματικής υγείας το 1994 (δανική υπηρεσία εργασιακού περιβάλλοντος, 1995). Μελέτη που πραγματοποιήθηκε το 1999 αποκάλυψε ότι το 38 % των μικρών επιχειρήσεων δεν έκανε χρήση υπηρεσιών πρόληψης και 21 % χρησιμοποίησε τις υπηρεσίες αυτές λιγότερο από μία φορά το χρόνο.[27]

– Γερμανία: Στις μισές περίπου γερμανικές ΜΜΕ με λιγότερους από 20 εργαζόμενους δεν υπάρχει τεχνικός ασφαλείας και/ή υπεύθυνος επαγγελματικής υγείας. Αυτές οι ΜΜΕ αντιπροσωπεύουν το 90 % του συνόλου των γερμανικών επιχειρήσεων και απασχολούν περίπου το 20 έως 25 % των εργαζομένων του ιδιωτικού τομέα.

---

25 βλέπε, σε αυτό το πνεύμα, την απόφαση του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων στην υπόθεση C-441/01, Επιτροπή κατά Κάτω Χωρών.

26 COM(2003) 346 τελικό της 12.06.2003

27 Tyberg, A. κ.α.: Evaluation of experiences with the current Occupational Health Service-system, Tastrup 2000.

– Όσον αφορά την Ελλάδα, οι εμπειρογνώμονες αναφέρουν ότι οι υπηρεσίες πρόληψης σε επιχειρήσεις με περισσότερους από 150 εργαζόμενους κρίνονται ικανοποιητικές. Οι μικρές και οι μεσαίες επιχειρήσεις (που απασχολούν έως 150 εργαζόμενους) δεν έχουν πρόσβαση σε υπηρεσίες πρόληψης.

– Φινλανδία: Η συντριπτική πλειοψηφία των εργαζομένων καλύπτεται από υπηρεσίες πρόληψης. Μόλις στο 8 % των εργαζομένων δεν εξασφαλίζεται ιατρική παρακολούθηση στο χώρο εργασίας. Παρατηρούνται σημαντικές ελλείψεις ιδίως σε επιχειρήσεις με λιγότερους από 10 εργαζόμενους όπου στο 44 % περίπου των εργαζομένων δεν παρέχονται τέτοιες υπηρεσίες.

– Μέχρι πρόσφατα η Γαλλία ισχυριζόταν ότι η ιατρική της εργασίας, η οποία εφαρμόζεται από το 1946, κάλυπτε τις απαιτήσεις του άρθρου 7 της οδηγίας πλαισίου. Για το λόγο αυτό εξετάστηκε μόνο η παροχή υπηρεσιών επαγγελματικής υγείας στους εργαζόμενους, που εξασφαλίζεται περίπου στο 85 % του εργατικού δυναμικού.

– Στο Λουξεμβούργο όλες σχεδόν οι μεγάλες επιχειρήσεις παρέχουν υπηρεσίες προστασίας και πρόληψης στους εργαζομένους τους. Από την άλλη, οι εμπειρογνώμονες εκτιμούν ότι οι μισές περίπου επιχειρήσεις με 50 έως 250 εργαζόμενους και η πλειονότητα των μικρών επιχειρήσεων που απασχολούν λιγότερους από 50 εργαζόμενους δεν χρησιμοποιούν υπηρεσίες πρόληψης στο βαθμό που ορίζει ο νόμος. Κατά συνέπεια, σύμφωνα με τα διαθέσιμα στοιχεία, περίπου 100.000 από τους 190.000 εργαζόμενους δεν καλύπτονται επαρκώς από υπηρεσίες πρόληψης και προστασίας.

– Στις Κάτω Χώρες, το 97 % των επιχειρήσεων υπέγραψε την προβλεπόμενη σύμβαση παροχής υπηρεσιών με πιστοποιημένη εξωτερική εταιρεία παροχής υπηρεσιών επαγγελματικής ασφάλειας και υγείας.

– Αυστρία: το 70 % των εργαζομένων έχει πρόσβαση σε υπηρεσίες πρόληψης που όμως παρέχονται για τυπικούς ουσιαστικά λόγους στις μικρές επιχειρήσεις.

– Πορτογαλία: αποτελούν μειοψηφία οι επιχειρήσεις που χρησιμοποιούν υπηρεσίες πρόληψης.

– Η Σουηδία ανέφερε ότι το 72 % των επιχειρήσεων και των δημοσίων οργανισμών χρησιμοποιεί υπηρεσίες πρόληψης. Στις μικρές επιχειρήσεις με λιγότερους από 10 εργαζόμενους παρέχονται υπηρεσίες στο σεβαστό ποσοστό του 45 % των εργαζομένων. Το ποσοστό αυτό φθάνει το 88 % στις επιχειρήσεις με περισσότερους από 50 εργαζόμενους.

– Στην Ισπανία, η εθνική έρευνα για τις συνθήκες εργασίας του 1999 έδειξε ότι το 24 % των επιχειρήσεων δεν διαθέτει οργανωμένες δραστηριότητες πρόληψης[28].

– Στο Ηνωμένο Βασίλειο, το 85 % των επιχειρήσεων είτε καλύπτεται από ειδικό σε θέματα επαγγελματικής υγείας και ασφάλειας που εργάζεται στην επιχείρηση είτε έχει συμβληθεί με εξωτερικό φορέα παροχής υπηρεσιών αυτού του είδους.

---

[28] Έκθεση: resultados Estadisticos del Plan de Visitas a Empresas (στατιστικά αποτελέσματα των ελέγχων σε επιχειρήσεις)

Ως προκαταρκτικό συμπέρασμα πρέπει να σημειωθεί ότι δεν εφαρμόζουν όλες οι επιχειρήσεις αυτή τη διάταξη, είτε ορίζοντας έναν εργαζόμενο που αναλαμβάνει την οργάνωση των δραστηριοτήτων που σχετίζονται με την πρόληψη των επαγγελματικών κινδύνων είτε, ελλείψει προσωπικού με τα κατάλληλα προσόντα, προσφεύγοντας σε εξωτερικές υπηρεσίες προστασίας και πρόληψης. Προβλήματα παρατηρούνται κυρίως στις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις σε όλες τις ευρωπαϊκές χώρες.

Ένα από τα προβλήματα που αφορούν την οργάνωση των μέτρων προστασίας και πρόληψης είναι η έλλειψη προσωπικού με τα απαραίτητα προσόντα. Αυτό ισχύει κυρίως για υπηρεσίες που οργανώνονται εξωτερικά καθώς και για τα θέματα υγείας στο χώρο εργασίας. Η οδηγία πλαίσιο δεν καθορίζει τις ικανότητες και δεξιότητες που απαιτούνται αφήνοντας τη λεπτομερή ρύθμιση στα κράτη μέλη. Ωστόσο, από τις διατάξεις της οδηγίας πλαισίου προκύπτει ότι οι υπηρεσίες πρόληψης πρέπει να είναι πολυεπιστημονικού χαρακτήρα.

Οι ρυθμίσεις των κρατών μελών όσον αφορά τις απαιτούμενες δεξιότητες και ικανότητες παρουσιάζουν σημαντικές αποκλίσεις, κάτι που αντικατοπτρίζεται στην ποιότητα των υπηρεσιών που παρέχονται στα διάφορα κράτη μέλη.

Η ποσοτική κάλυψη επιχειρήσεων, δημόσιων οργανισμών και των εργαζομένων δεν αποτελεί επαρκές στοιχείο για την αξιολόγηση της παροχής υπηρεσιών προστασίας και πρόληψης. Η αξιολόγηση πρέπει να λαμβάνει υπόψη και ποιοτικές πτυχές (προγράμματα κατάρτισης των εργαζομένων, επίπεδο παροχής των υπηρεσιών, επιτυχείς βελτιώσεις). Σε αυτό το πλαίσιο, παρατηρούνται σημαντικές ελλείψεις, μεταξύ άλλων μονόπλευρη εστίαση σε τεχνικά θέματα, επικέντρωση της ιατρικής παρακολούθησης στην προληπτική φροντίδα και μια τάση των εργοδοτών να περιορίζουν στο ελάχιστο δυνατό το επίπεδο των παρεχόμενων υπηρεσιών.

Είναι εξαιρετικά δύσκολο να αξιολογηθεί η ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών πρόληψης. Δεν υπάρχει γενικά αποδεκτό πρότυπο για την αξιολόγηση της ποιότητας. Σε αυτό το πλαίσιο, μπορεί να τεθεί το ερώτημα εάν επαρκούν πράγματι οι ελάχιστες περίοδοι που καθορίστηκαν από τα κράτη μέλη για την αποτελεσματική παροχή των υπηρεσιών. Πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι οι εργοδότες θεωρούν ως γενικό κανόνα τις ελάχιστες προδιαγραφές για την παροχή υπηρεσιών σε εργαζόμενους και δεν δείχνουν προθυμία να οργανώσουν την παροχή πρόσθετων υπηρεσιών.

Ένας τρόπος διασφάλισης υπηρεσιών υψηλής ποιότητας είναι η πιστοποίηση των φορέων παροχής υπηρεσιών πρόληψης. Σε ορισμένα κράτη μέλη όλοι οι φορείς παροχής εξωτερικών υπηρεσιών απαιτείται να διαθέτουν πιστοποίηση προκειμένου να μπορούν να παρέχουν αυτές τις υπηρεσίες, όπως για παράδειγμα στο Βέλγιο (από το 2002), στην Ελλάδα, στην Πορτογαλία και στις Κάτω Χώρες. Σε άλλες χώρες, η νομοθεσία δεν προβλέπει κανενός είδους πιστοποίηση και απαιτεί απλώς αποδείξεις καταλληλότητας, όπως συστάσεις και πτυχία. Ένα είδος συμβιβαστικής λύσης είναι η πρόβλεψη της δυνατότητας εθελοντικής πιστοποίησης, που θεσπίστηκε πρόσφατα στη Γερμανία.

Δεν έχει ακόμη ολοκληρωθεί η συζήτηση σχετικά με την πιστοποίηση ως μέσο διασφάλισης υψηλού επιπέδου ποιότητας. Πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι η πιστοποίηση διευκολύνει απλώς την ανάλυση των δομών αλλά δεν μπορεί να αποτελέσει βάση για την αξιολόγηση της ποιότητας διαδικασιών και αποτελεσμάτων.

Πρέπει πάντως να σημειωθεί ότι η πιστοποίηση υπηρεσιών πρόληψης και προστασίας μπορεί επίσης να συμβάλει στη διευκόλυνση της ελεύθερης κυκλοφορίας ατόμων και υπηρεσιών στον τομέα αυτό.

Περιληπτικά:

– Δεν έχει επιτευχθεί ακόμη συστηματική πρόσβαση όλων των ευρωπαϊκών επιχειρήσεων σε υπηρεσίες πρόληψης και προστασίας. Εντονότερα είναι τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις σε ολόκληρη την Ευρώπη. Επιπλέον, ιδίως στις χώρες της Νότιας Ευρώπης και της Ιρλανδίας, μεγάλος αριθμός επιχειρήσεων λειτουργεί χωρίς να παρέχονται υπηρεσίες πρόληψης.

– Σημαντικές δυσκολίες δημιουργεί το γεγονός ότι ο αριθμός των φορέων παροχής υπηρεσιών πρόληψης είναι εξαιρετικά περιορισμένος και δεν επαρκεί για την κάλυψη των αναγκών σε ορισμένες χώρες όπως η Ελλάδα και η Πορτογαλία, ιδίως στον τομέα της ιατρικής της εργασίας.

– Όλα ουσιαστικά τα κράτη μέλη αντιμετωπίζουν προβλήματα με την ποιότητα των παρεχόμενων από εξωτερικούς φορείς υπηρεσιών. Αυτό οφείλεται σε μεγάλο βαθμό στην τάση των επιχειρήσεων να προσπαθούν να εξασφαλίσουν αυτές τις υπηρεσίες με το μικρότερο δυνατό κόστος, χωρίς να δίνουν σημασία στην ποιότητα των υπηρεσιών.

– Οι παρεχόμενες σήμερα υπηρεσίες πρόληψης και προστασίας δεν φαίνεται να κατορθώνουν να προσεγγίσουν ολοκληρωμένα τους επαγγελματικούς κινδύνους (πολυεπιστημονικές υπηρεσίες).

– Φαντάζει αναγκαία η ενίσχυση των μέτρων προκειμένου να διασφαλιστεί η ποιότητα των φορέων παροχής εξωτερικών υπηρεσιών πρόληψης: σε αυτό το σημείο σημαντικός μπορεί να αποδειχθεί ο ρόλος των επιθεωρητών εργασίας.

4.5. Ενημέρωση, διαβούλευση, συμμετοχή και κατάρτιση

Ένας από τους ακρογωνιαίους λίθους της πολιτικής πρόληψης που θεσπίζει η ευρωπαϊκή νομοθεσία για την υγεία και την ασφάλεια είναι η ενημέρωση, η διαβούλευση, η συμμετοχή και η εκπαίδευση των εργαζομένων. Οι σχετικές οδηγίες περιέχουν λεπτομερείς κανόνες σχετικά με την ενημέρωση, τη διαβούλευση και την κατάρτιση. Στο σημείο αυτό πρέπει να τονιστεί ο σημαντικός ρόλος που πρέπει να διαδραματίζει η εκπαίδευση σε όλα τα επίπεδα όσον αφορά την απόκτηση γνώσεων σχετικά με την επαγγελματική υγεία και ασφάλεια.

Στον τομέα της ενημέρωσης είναι πολύ λίγα τα δεδομένα που έχουν συγκεντρωθεί μέχρι σήμερα. Ωστόσο μπορούν να αναφερθούν δύο παραδείγματα:

– Στη Φινλανδία ενώσεις εργαζομένων και αρχές επιβολής της νομοθεσίας αναφέρουν σημαντικές αποκλίσεις μεταξύ επιχειρήσεων και διαμαρτύρονται για προβλήματα όσον αφορά την ενημέρωση των εργαζομένων. Ελλείψεις υπάρχουν επίσης σε χώρους εργασίας όπου απασχολούνται εργαζόμενοι διαφορετικών εταιρειών. Σημαντικά αποκλίνουν οι απόψεις όσον αφορά την ποιότητα της κατάρτισης και της εκπαίδευσης των εργαζομένων. Αν και οι εργοδότες και οι πολιτικές διοικήσεις είναι της άποψης ότι έχει επιτευχθεί αποδεκτό επίπεδο ποιότητας, οι συνδικαλιστικές ενώσεις και οι αρχές εφαρμογής δεν το κρίνουν ικανοποιητικό.

– Τα τρία τέταρτα των επιχειρήσεων στο Ηνωμένο Βασίλειο δήλωσαν ότι μετά τη θέση σε εφαρμογή των νέων διατάξεων παρέχουν πολύ περισσότερες πληροφορίες στους εργαζόμενους, ενώ το ήμισυ των επιχειρήσεων οργανώνει προγράμματα

περαιτέρω εκπαίδευσης. Όσον αφορά τις πέντε πρώτες ειδικές οδηγίες, μεγαλύτερη ήταν η ζήτηση για πληροφορίες σχετικά με τη χρήση εξοπλισμού ατομικής προστασίας και με τη χειρωνακτική διακίνηση φορτίων. Το ποσοστό των επιχειρήσεων που ανέφεραν προβλήματα σε σχέση με την ενημέρωση και την εκπαίδευση είναι μικρότερο του 20 %. Πρόκειται κατά κύριο λόγο για προβλήματα που σχετίζονται με το χρονοδιάγραμμα για τη συγκέντρωση του υλικού και την οργανωτική δομή για την εκπαίδευση των εργαζομένων.

– Η Ιταλία και η Πορτογαλία ανέφεραν σημαντικές ελλείψεις όσον αφορά την ενημέρωση και την εκπαίδευση των εργαζομένων, μεταξύ άλλων και όσον αφορά τη συμμόρφωση με τις βασικές απαιτήσεις.

Αν και είναι δύσκολη η συγκέντρωση στοιχείων από τους εργοδότες ή τους αρμόδιους για την εφαρμογή των διατάξεων για την επαγγελματική υγεία και ασφάλεια τα οποία θα επιτρέψουν να αντληθούν συμπεράσματα για το επίπεδο ενημέρωσης, ακόμη πιο δύσκολη είναι η συγκέντρωση ανάλογων στοιχείων από τους εργαζόμενους. Μερικά μόνο κράτη μέλη διαθέτουν σχετικά στοιχεία, τα οποία παρουσιάζονται συνοπτικά στη συνέχεια:

– Στη Βόρεια Ρηνανία-Βεστφαλία (Γερμανία) μόλις το ένα τρίτο των εργαζομένων απάντησε θετικά στην ερώτηση εάν είχε διενεργηθεί εκτίμηση κινδύνων στο χώρο εργασίας τους. Περίπου το ένα τρίτο απάντησε αρνητικά και το άλλο τρίτο δεν ήταν σε θέση να απαντήσει στην ερώτηση. Μπορεί να συναχθεί ότι η τελευταία αυτή ομάδα δεν γνωρίζει τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις της που απορρέουν από τη νομοθεσία για την επαγγελματική υγεία και ασφάλεια. Το ένα τέταρτο των γερμανών ιατρών της εργασίας δεν ήταν σε θέση να παράσχει σχετικές πληροφορίες.

– Στην Ισπανία, το 90 % των εργοδοτών δήλωσε στη διάρκεια συνεντεύξεων που πραγματοποιήθηκαν το 1999 ότι δεν είχαν ενημερωθεί οι εργαζόμενοι. Ισπανική έρευνα του 1999 επιβεβαίωσε ότι μόλις το 11 % των εργοδοτών ενημέρωσε ή παρείχε σχετική εκπαίδευση στους εργαζομένους.

– Η ενημέρωση και η εκπαίδευση των εργαζομένων αντιμετωπίστηκε ως πρόβλημα και στο πλαίσιο μελετών περιπτώσεων επιχειρήσεων. Οι μελέτες περιπτώσεων φινλανδικών επιχειρήσεων δείχνουν ότι οι εργαζόμενοι έχουν δείξει ελάχιστο ενδιαφέρον για την ενημέρωση και την εκπαίδευσή τους, λόγω του ότι δεν αντιλαμβάνονται τα προφανή οφέλη.

Οι υποχρεώσεις ενημέρωσης των εργαζομένων καλύπτουν και εργαζομένους άλλων επιχειρήσεων που εργάζονται στις ίδιες εγκαταστάσεις. Η εφαρμογή στην πράξη της εν λόγω διάταξης καθυστερεί πολύ σε σχέση με άλλες κατηγορίες υποχρεώσεων των εργοδοτών. Το πρόβλημα αυτό παρατηρείται σε όλους ουσιαστικά τους τομείς της οικονομίας, σε όλα τα κράτη μέλη και σε όλα τα είδη επιχειρήσεων, ανεξαρτήτως μεγέθους, έχει δε ιδιαίτερη σημασία στην περίπτωση των προσωρινά εργαζόμενων.

Στην πλειονότητα των περιπτώσεων, προσωρινά εργαζόμενοι χρησιμοποιούνται σε θέσεις που απαιτούν χαμηλότερη εξειδίκευση, συχνά σε βαριές χειρωνακτικές εργασίες. Καθώς οι προσωρινά εργαζόμενοι αλλάζουν συχνά εργασία, μετακινούμενοι από τη μια επιχείρηση στην άλλη, δεν είναι εξοικειωμένοι με τους επαγγελματικούς κινδύνους και τις λειτουργικές διαδικασίες.

Πολλοί εργοδότες δεν κρίνουν απαραίτητο - ή απλώς αμελούν – να ενημερώσουν και να εκπαιδεύσουν τους προσωρινά εργαζόμενους. Το γεγονός ότι αυτοί οι εργαζόμενοι

απασχολούνται στην επιχείρηση για σύντομο χρονικό διάστημα, η προσπάθεια που απαιτείται για την ενημέρωση και την εκπαίδευσή τους ή απλώς το γεγονός ότι «όλα πάνε καλά μέχρι σήμερα» είναι μερικοί μόνο από τους λόγους για τους οποίους πολλοί εργοδότες δεν προχωρούν στη λήψη των αναγκαίων μέτρων σε αυτό τον τομέα.

Όσον αφορά τη συμμετοχή των εργαζομένων, η γενική συμμετοχή τους στις επιχειρήσεις δεν έχει οργανωθεί ακόμη σε ικανοποιητικό βαθμό.

Η οδηγία πλαίσιο δημιουργεί μεγαλύτερες ευκαιρίες για τη συμμετοχή των εργαζομένων, καθώς ο εργαζόμενος συμμετέχει ισότιμα στη χάραξη της στρατηγικής πρόληψης και υποχρεούται βάσει των διατάξεων της οδηγίας να συνεργάζεται με τον εργοδότη του για τη συνεχή βελτίωση των συνθηκών υγείας και ασφάλειας. Έτσι, οι δυνατότητες συμμετοχής των φορέων που εκπροσωπούν τα συμφέροντα των εργαζομένων αυξήθηκαν σημαντικά σε πολλά κράτη μέλη, ακόμη και σε εκείνα με μεγάλη παράδοση στη συμμετοχή των εργαζομένων, όπως η Γερμανία και οι Κάτω Χώρες.

Όσον αφορά τα συμβούλια των επιχειρήσεων, από τις εμπειρικές μελέτες και τις συνεντεύξεις προκύπτει ότι αξιοποιούν απρόθυμα αυτές τις νέες ευκαιρίες.

Τα προβλήματα σε σχέση με τη συμμετοχή των εργαζομένων οφείλονται σε διάφορους λόγους που μπορούν να συνοψισθούν ως εξής:

– Υπάρχει γενική έλλειψη ενημέρωσης σχετικά με τα νέα δικαιώματα συμμετοχής.

– Η εστίαση σε πρακτικές λύσεις και στην καθημερινή λειτουργία της επιχείρησης: οι αρμόδιοι για την εκπροσώπηση των συμφερόντων των εργαζομένων στο πλαίσιο των επιχειρήσεων επικεντρώνονται σε πιο πρακτικά, προφανή ζητήματα χωρίς να υιοθετούν μια ολιστική προσέγγιση.

– Θεωρείται κατασπατάληση χρόνου η πρόσθετη καταβολή προσπαθειών, ενώ υπάρχει και φόβος για αύξηση των διοικητικών βαρών.

– Η ανάθεση της ευθύνης σε εκπροσώπους των εργαζομένων ή/και επιτροπές υγείας και ασφάλειας, που αποθαρρύνει τους εργαζόμενους από το να επιδείξουν ενδιαφέρον για την επαγγελματική υγεία και ασφάλεια και από το να αναλάβουν και οι ίδιοι ευθύνες.

– Ανισορροπίες μεταξύ ειδικών και γενικών γνώσεων: τα μέλη των συμβουλίων των επιχειρήσεων πρέπει συνήθως να καταβάλουν σημαντικές προσπάθειες για να αποκτήσουν τις γενικές και ειδικές γνώσεις που απαιτούνται για να φθάσουν στο επίπεδο των εργοδοτών ή των ειδικών σε θέματα επαγγελματικής υγείας και ασφάλειας που εργάζονται για την επιχείρηση. Γενικά, οι εργαζόμενοι ή οι εκπρόσωποί τους σε θέματα επαγγελματικής υγείας και ασφάλειας δεν είναι επαρκώς προετοιμασμένοι για να συζητήσουν το ζήτημα με τον εργοδότη.

– Οι εργαζόμενοι δεν δείχνουν ενδιαφέρον για ζητήματα που δεν αφορούν την προσωπική τους ασφάλεια.

Στο σημείο αυτό πρέπει να γίνει ιδιαίτερη μνεία στους φορείς που είναι υπεύθυνοι για την επαγγελματική υγεία και ασφάλεια. Οι φορείς αυτοί μπορεί να είναι επιτροπές στις οποίες εκτός από τους εργαζόμενους μπορούν να εκπροσωπούνται οι εργοδότες ή οι υπεύθυνοι για ζητήματα επαγγελματικής υγείας και ασφάλειας ή φορείς στους οποίους εκπροσωπούνται αποκλειστικά οι εργαζόμενοι. Δεν υπάρχουν παρά ελάχιστες πληροφορίες σχετικά με τις

δραστηριότητες των οργανώσεων αυτών σε όλες της χώρες της ΕΕ. Γάλλοι εμπειρογνώμονες εκτιμούν ότι μόλις το ένα πέμπτο των υφισταμένων επιτροπών υγείας, ασφάλειας και συνθηκών εργασίας καταβάλλει αποτελεσματικές προσπάθειες πρόληψης.

Στα κράτη μέλη με παράδοση στη συνδιαχείριση παρατηρήθηκε μία αρνητική τάση όσον αφορά τη θεσμοθετημένη εκπροσώπηση των συμφερόντων. Όσο πιο σαφώς καθορισμένες είναι οι εργασιακές σχέσεις και όσο μεγαλύτερος ο αριθμός των οργανώσεων και των επιτροπών που ασχολούνται με την επαγγελματική υγεία και ασφάλεια, τόσο μικρότερη είναι η ενεργή συμμετοχή των εργαζομένων στη χάραξη της πολιτικής πρόληψης της επιχείρησης.

Όσον αφορά την κατάρτιση, τα επίπεδα της παρεχόμενης εκπαίδευσης και κατάρτισης στις μεγάλες επιχειρήσεις κρίνονται ικανοποιητικά. Ωστόσο, στις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις παρατηρούνται γενικά ελλείψεις στην εκπαίδευση και κατάρτιση σε θέματα διαχείρισης των κινδύνων για την υγεία και την ασφάλεια τόσο των εργαζομένων όσο και των αρμόδιων για θέματα ασφάλειας και των εργοδοτών. Αυτή η κατάσταση εμποδίζει την αποτελεσματική εφαρμογή της νομοθεσίας για την υγεία και την ασφάλεια.

4.6. Οργάνωση και διαχείριση της υγείας και της ασφάλειας στην εργασία

Η προστασία της επαγγελματικής υγείας και ασφάλειας είναι μια συνεχής υποχρέωση με πολλές παραμέτρους, που απαιτεί την υιοθέτηση διαφανούς και συστηματικής προσέγγισης.

Οι ολοένα πιο πολύπλοκες εργασιακές διαδικασίες και οι αλλαγές στις συνθήκες εργασίας, σε συνδυασμό με τους νέους και μεταβαλλόμενους τύπους κινδύνων, καθιστούν αναγκαία την υιοθέτηση νέας προσέγγισης στο ζήτημα της υγείας και της ασφάλειας στην εργασία. Χρειάζονται ευφυείς και μεθοδικές λύσεις, οι οποίες να επιτρέπουν στον εργοδότη να λαμβάνει υπόψη τις αρχές της επαγγελματικής υγείας και ασφάλειας σε όλα τα λειτουργικά επίπεδα και για όλες τις δραστηριότητες και βάσει αυτών να λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα. Τέτοια μέτρα πρέπει να διαδραματίζουν ολοένα σημαντικότερο ρόλο στη διαμόρφωση των συνθηκών εργασίας, στη βελτιστοποίηση των διαδικασιών και στην αλλαγή των συμπεριφορών, με στόχο την πρόληψη των επαγγελματικών κινδύνων για την υγεία και την περαιτέρω προώθηση της προστασίας της υγείας στις επιχειρήσεις.

Η διαχείριση της επαγγελματικής υγείας και ασφάλειας πρέπει να αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της συνολικής διαχείρισης της επιχείρησης.

Πολύ συχνά οι επιχειρήσεις παραβλέπουν τις υποχρεώσεις διαχείρισης υγείας και ασφάλειας λόγω του κόστους εφαρμογής. Ωστόσο, η νομοθεσία δεν απαιτεί πολύπλοκα συστήματα διαχείρισης αλλά απλώς ενθαρρύνει την εφαρμογή βασικών αρχών διαχείρισης και στον τομέα της επαγγελματικής υγείας και ασφάλειας.

Στη Γερμανία, για παράδειγμα, δρομολογήθηκε στον κλωστοϋφαντουργικό τομέα εκστρατεία με στόχο να ενσωματώσουν οι επιχειρήσεις τη συνιστώσα της επαγγελματικής υγείας και ασφάλειας στη συνολική διαχείριση των εταιρειών. Μετά την ολοκλήρωση της εκστρατείας, τα τέσσερα πέμπτα των επιχειρήσεων είχαν ενσωματώσει τη συνιστώσα της επαγγελματικής υγείας και ασφάλειας πλήρως στις διαδικασίες επιχειρησιακής διαχείρισης, κάτι που προηγουμένως ίσχυε μόλις για το ένα τρίτο περίπου των επιχειρήσεων.

Με την εξαίρεση των μεγάλων εταιρειών, παρατηρούνται ελλείψεις στην οργάνωση και τη διαχείριση της επαγγελματικής υγείας και ασφάλειας, ιδίως από την άποψη της ενσωμάτωσής της σε όλο το φάσμα των διαδικασιών της επιχείρησης. Αυτό αποτελεί σημαντικό εμπόδιο για την ορθή εφαρμογή της νομοθεσίας στον τομέα της υγείας και της ασφάλειας.

4.7. Επιβολή της νομοθεσίας

Σύμφωνα με το άρθρο 4 της οδηγίας πλαισίου 89/391/ΕΟΚ, τα κράτη μέλη πρέπει να λαμβάνουν τα απαραίτητα μέτρα προκειμένου να διασφαλίσουν ότι οι εργοδότες, οι εργαζόμενοι και οι εκπρόσωποι των εργαζομένων συμμορφώνονται με τις υποχρεώσεις τους που απορρέουν από την οδηγία και κυρίως πρέπει να μεριμνούν για τη διενέργεια των απαραίτητων ελέγχων και επιθεωρήσεων. Επομένως, η ισοδύναμη εφαρμογή σε όλα τα κράτη μέλη είναι απαραίτητη όχι μόνο για τη συμμόρφωση με τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τις υποχρεώσεις που επιβάλλει το άρθρο 4 της οδηγίας πλαισίου αλλά και προκειμένου να διασφαλιστεί ότι οι διατάξεις των οδηγιών εφαρμόζονται ομοιόμορφα και εγγυώνται το ίδιο επίπεδο προστασίας για τους εργαζόμενους σε ολόκληρη την επικράτεια της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Επομένως είναι σημαντικό να αναλυθούν οι προσπάθειες που καταβάλλουν τα κράτη μέλη και ο αντίκτυπος της νέας νομοθεσίας της ΕΕ στις επιθεωρήσεις εργασίας και στην αποτελεσματικότητα των δραστηριοτήτων επιβολής.

Οι επιθεωρήσεις εργασίας είναι οι βασικές αρχές επιβολής της νομοθεσίας για την υγεία και την ασφάλεια. Επιπλέον, υπάρχουν και άλλοι εξειδικευμένοι φορείς επιθεώρησης με αρμοδιότητες σε συγκεκριμένους τομείς δραστηριότητας ή των οποίων η δραστηριότητα έχει αντίκτυπο στην εφαρμογή της νομοθεσίας για την υγεία και την ασφάλεια (επιθεωρητές ορυχείων, πυρηνικών εγκαταστάσεων, ναυτιλίας, επιθεώρηση της αγοράς εξοπλισμού εργασίας, κλπ.).

Οι δείκτες που χρησιμοποιούνται συνήθως για τη μέτρηση των προσπαθειών επιβολής είναι ο αριθμός των επιθεωρητών εργασίας σε κάθε κράτος μέλος και ο αριθμός των ελέγχων που πραγματοποιούνται ετησίως. Στην Ευρωπαϊκή Ένωση, περίπου 12.000 επιθεωρητές εργασίας πραγματοποιούν κάθε χρόνο 1.400.000 ελέγχους. Τα διαθέσιμα στοιχεία σχετικά με τους ελέγχους και την κάλυψη του εργατικού δυναμικού (αναλογία επιθεωρητών/εργαζόμενου πληθυσμού) δείχνουν σημαντικές αποκλίσεις από χώρα σε χώρα, ανάλογα με την κοινωνικο-οικονομική δομή και τη φύση των ισχυόντων συστημάτων επιβολής. Πράγματι, η σημασία συγκεκριμένων τομέων οικονομικής δραστηριότητας και η ιδιαιτερότητα των κινδύνων στους εν λόγω τομείς οδήγησε στις περισσότερες χώρες στη σύσταση εξειδικευμένων φορέων επιθεώρησης (επιθεωρήσεις πυρηνικών εγκαταστάσεων, ορυχείων, ναυτιλίας, κλπ.) που είναι αρμόδιοι για την επιβολή διαφορετικών πτυχών της νομοθεσίας της ΕΕ για την υγεία και την ασφάλεια.

Από την άλλη, οι μη εξειδικευμένες επιθεωρήσεις εργασίας ασχολούνται με την εφαρμογή όχι μόνο της νομοθεσίας για την υγεία και την ασφάλεια αλλά και άλλων πτυχών της εργατικής και ασφαλιστικής νομοθεσίας. Συχνά, αρκετοί φορείς επιθεώρησης είναι αρμόδιοι για την εφαρμογή διαφορετικών διατάξεων της ίδιας νομοθετικής πράξης. Επομένως, είναι ιδιαίτερα δύσκολη η σύγκριση των προσπαθειών επιθεώρησης των διαφόρων κρατών μελών.

Η θέση σε ισχύ της νέας νομοθεσίας της ΕΕ για την υγεία και την ασφάλεια δεν φαίνεται να οδήγησε σε αύξηση των επιθεωρήσεων στα κράτη μέλη. Βάσει των στοιχείων που περιέχονται στις εθνικές εκθέσεις στοιχειοθετείται ότι οι επιθεωρήσεις εργασίας αντιμετωπίζουν χρόνια έλλειψη πόρων με αποτέλεσμα να μην μπορούν να καλύψουν όλες τις πτυχές της νέας νομοθεσίας, ιδίως σε ό,τι αφορά τις ΜΜΕ.

Προκειμένου να αξιοποιήσουν όσο το δυνατόν πιο εποικοδομητικά τους ανεπαρκείς πόρους που έχουν στη διάθεσή τους, οι επιθεωρήσεις εργασίας έχουν υιοθετήσει καινοτόμες προσεγγίσεις, περιλαμβανομένου του σχεδιασμού των επιθεωρήσεων ανάλογα με το βαθμό του κινδύνου και της συνεκτίμησης της προθυμίας και της ικανότητας των εταιρειών να εφαρμόζουν τους κανονισμούς. Σε ορισμένες περιπτώσεις γίνεται σαφής διαχωρισμός μεταξύ

των επιθεωρήσεων και της παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών ή πληροφοριών, και συστήνονται χωριστοί φορείς.

Τα κράτη μέλη υποβάλλουν στοιχεία σχετικά με τις επενδύσεις για την κατάρτιση επιθεωρητών ώστε να μπορούν να ανταποκριθούν στις υποχρεώσεις που επιβάλλει η πολυεπιστημονική προσέγγιση πρόληψης που απαιτεί η νομοθεσία της ΕΕ στον τομέα της υγείας και της ασφάλειας και που απαιτείται για τον έλεγχο των κινδύνων χάρη στη νέα τεχνολογία ή σε νέες μορφές οργάνωσης της εργασίας.

Υπό αυτή την έννοια, είναι σημαντικό να σημειωθεί η εξέλιξη που παρατηρείται στους δύο συνηθισμένους τύπους επιθεωρήσεων εργασίας - γενικές επιθεωρήσεις, που ασχολούνται με όλες τις πτυχές της εργατικής νομοθεσίας και εξειδικευμένες επιθεωρήσεις για τον έλεγχο της εφαρμογής αποκλειστικά της νομοθεσίας για την υγεία και την ασφάλεια στην εργασίας.

Η ανάγκη ελέγχου της εφαρμογής των σχεδίων πρόληψης που βασίζονται σε εκτιμήσεις των κινδύνων - στους οποίους δεν περιλαμβάνονται μόνο τεχνολογικοί κίνδυνοι (όπως αυτοί που οφείλονται στη χρήση του εξοπλισμού εργασίας), αλλά και άλλοι που οφείλονται στις εργασιακές σχέσεις ή στην οργάνωση της εργασίας - έχουν οδηγήσει τις εξειδικευμένες επιθεωρήσεις αφενός στην εστίαση στον έλεγχο των κινδύνων που απορρέουν από την οργάνωση της εργασίας και τις γενικές επιθεωρήσεις αφετέρου στην εντατικοποίηση της παρακολούθησης των τεχνολογικών κινδύνων. Έτσι δημιουργήθηκε η ανάγκη αύξησης των αρμοδιοτήτων των επιθεωρητών, κάτι που είχε αντίκτυπο στην επιλογή και πρόσληψη, στο επίπεδο εκπαίδευσης και στην κατάρτιση των επιθεωρητών.

Είναι δύσκολο να μετρηθεί η αποδοτικότητα των επιθεωρήσεων από την άποψη της συνεισφοράς τους στη μείωση των επαγγελματικών ατυχημάτων και ασθενειών. Ενδείξεις σχετικά με την αποτελεσματικότητα των επιθεωρήσεων μπορούν να προκύψουν μόνο από εκστρατείες επιθεωρήσεων ή συγκεκριμένα προγράμματα, αν και ακόμη και σε αυτή την περίπτωση είναι δύσκολο να προσδιοριστεί που ακριβώς οφείλονται τα αποτελέσματα λόγω της αυξημένης ευαισθητοποίησης που απορρέει από τις οδηγίες βελτίωσης ή την επιβολή κυρώσεων.

Επομένως, είναι απαραίτητο να θεσπιστεί σε ευρωπαϊκό επίπεδο κατάλληλη μεθοδολογία καθώς και κριτήρια και δείκτες για τη μέτρηση της αποτελεσματικότητας των ελέγχων. Ένα τέτοιο σύστημα θα παρείχε επίσης ενδείξεις σχετικά με τα αποτελεσματικότερα μέσα καθώς και κατάλληλη αιτιολόγηση της ανάγκης για αύξηση των πόρων που διατίθενται για τις επιθεωρήσεις. Ιδιαίτερα σημαντικά είναι τα αποτελέσματα των εργασιών της Επιτροπής Ανώτερων Επιθεωρητών Εργασίας στον τομέα αυτό.

Πέρα από την ποιότητα και τη συχνότητα των επιθεωρήσεων, μία άλλη πτυχή της αποτελεσματικότητάς τους που πρέπει να μετρηθεί είναι ο αντίκτυπός τους από την άποψη της αύξησης των γνώσεων των φορέων και των αλλαγών στις συμπεριφορές και στην οργάνωση των εταιρειών που οδηγούν σε βελτιώσεις στο περιβάλλον εργασίας. Ιδιαίτερη είναι η σημασία του απόλυτου σεβασμού του δικαιώματος προσφυγής των εργαζομένων ή/και των εκπροσώπων τους στην αρχή επιβολής και του δικαιώματος υποβολής των παρατηρήσεών τους κατά τη διάρκεια των επιθεωρήσεων.

Από την ανάλυση που πραγματοποιήθηκε προκύπτει ότι οι επιθεωρήσεις εργασίας της ΕΕ συμβάλλουν σημαντικά στη μείωση των απουσιών από την εργασία λόγω επαγγελματικών ατυχημάτων και ασθενειών αλλά και στην αλλαγή συμπεριφοράς των ενδιαφερομένων έναντι της πρόληψης σε επίπεδο χώρου εργασίας.

Από καταγγελίες που έλαβε η Επιτροπή προκύπτουν ενδείξεις ότι απαιτούνται ακόμη βελτιώσεις για τη βελτίωση των επιθεωρήσεων στις ΜΜΕ και σε τομείς δραστηριότητας υψηλού κινδύνου καθώς και για την αύξηση της αποτρεπτικής ισχύος των προειδοποιήσεων για συγκεκριμένες βελτιώσεις και των κυρώσεων. Στο πλαίσιο αυτό συνιστάται να πραγματοποιηθεί ανάλυση της αναλογίας των κυρώσεων που προτάθηκαν, επιβλήθηκαν και επιβεβαιώθηκαν και να ερευνηθούν οι λόγοι της προφανούς δυσαναλογίας.

Η στενότερη συνεργασία μεταξύ των επιθεωρήσεων εργασίας και των δικαστικών αρχών θα συνέβαλε στη μείωση του ποσοστού των ανεπιτυχών διαδικασιών ή θα διευκόλυνε την εφαρμογή των κυρώσεων σε περιπτώσεις με διασυνοριακές προεκτάσεις.

Πρέπει να ενισχυθεί ο συντονισμός μεταξύ των διαφόρων αρχών που είναι αρμόδιες για επιθεωρήσεις διαφόρων ειδών σε εθνικό επίπεδο και των επιθεωρήσεων εργασίας προκειμένου να διασφαλισθούν ελάχιστες προδιαγραφές σχετικά με τις επιθεωρήσεις για ολόκληρη την ΕΕ. Οι κοινές αρχές για την επιθεώρηση των συνθηκών υγείας και ασφάλειας στο χώρο εργασίας που υιοθέτησε η Επιτροπή Ανώτερων Επιθεωρητών Εργασίας πρέπει να αποτελέσουν τη βάση για την αποτελεσματική και ομοιόμορφη εφαρμογή της νομοθεσίας για την υγεία και την ασφάλεια στην ΕΕ και για την επίτευξη ισότιμων όρων ανταγωνισμού.

4.8. Δύο συγκεκριμένες περιπτώσεις

Ιδιαίτερης προσοχής χρήζει η εφαρμογή στην πράξη της οδηγίας πλαισίου 89/391 και των πέντε πρώτων ειδικών οδηγιών της 89/654, 89/655, 89/656, 90/269 και 90/270 στις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις και στο δημόσιο τομέα.

Οι οδηγίες της ΕΕ για την υγεία και την ασφάλεια καλύπτουν και τις ΜΜΕ και οι ιδιαίτερες ανάγκες αυτών των επιχειρήσεων λήφθηκαν υπόψη για τη διευκόλυνση της εφαρμογής της νομοθεσίας και για την αποφυγή της επιβολής πρόσθετων διοικητικών επιβαρύνσεων.

Το πεδίο εφαρμογής των οδηγιών αυτών καλύπτει ρητά και το δημόσιο τομέα. Πρόκειται για καινοτομία με σημαντικές προεκτάσεις τόσο για τους εργαζόμενους στο δημόσιο τομέα όσο και για τις εθνικές διοικήσεις.

4.8.1. Μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ)

Την τελευταία δεκαετία το μέσο μέγεθος των επιχειρήσεων στην ΕΕ συρρικνώνεται διαρκώς με αποτέλεσμα σε ποσοστό 90 % να απασχολούν λιγότερους από 20 εργαζόμενους. Ο αριθμός των ΜΜΕ αυξάνεται διαρκώς, ο κύκλος εργασιών τους είναι τεράστιος και χαρακτηρίζονται από αστάθεια όσον αφορά τις συνθήκες εργασίας.

Οι περισσότερες από αυτές τις επιχειρήσεις χαρακτηρίζονται επίσης από έλλειψη τυπικής οργανωτικής διάρθρωσης. Συχνά ο ιδιοκτήτης/διευθυντής της εταιρείας διαχειρίζεται όλες τις πτυχές της επιχειρηματικής δραστηριότητας και ασχολείται ταυτόχρονα με τις πωλήσεις, το μάρκετινγκ, τη χρηματοοικονομική διαχείριση, την παραγωγή, τη διοίκηση του ανθρώπινου δυναμικού, τον έλεγχο των αποθεμάτων και πολλά άλλα, ενώ είναι παράλληλα υπεύθυνος για θέματα υγείας και ασφάλειας. Η υγεία και η ασφάλεια αντιμετωπίζεται συχνά ως μία δαπανηρή πρόσθετη υποχρέωση και όχι ως αναπόσπαστη συνιστώσα της ορθής διοίκησης μίας επιχείρησης.

Επομένως, ουσιώδες για τη μείωση του αριθμού των ατυχημάτων σε αυτές τις μικρές εταιρείες είναι να ενημερωθούν επαρκώς οι διευθυντές τους και να πεισθούν ότι η διαχείριση

της υγείας και της ασφάλειας αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της διοίκησης της επιχείρησής τους.

Σε αντίθεση με τα ισχύοντα σε μεγαλύτερες εταιρείες, πολλές από τις μικρές εταιρείες μετρούν λιγότερο χρόνο ύπαρξης και δεν έχουν εμπειρία με ατυχήματα. Ωστόσο, όταν συμβαίνουν ατυχήματα σε πολύ μικρές εταιρίες, πολύ συχνά θύμα είναι εργαζόμενος που είναι φίλος ή συγγενής και, δεδομένου του μεγέθους της επιχείρησης, σημαντικό στέλεχος. Οι συνέπειες των ατυχημάτων μπορεί να είναι ιδιαίτερα σοβαρές - ακόμη και να οδηγήσουν στο κλείσιμο της επιχείρησης.

Μία σύγκριση της κατάστασης σε μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις του ίδιου τομέα έδειξε ότι τα επίπεδα κινδύνου είναι αντίστοιχα. Από την ανάλυση προέκυψε ότι οι κίνδυνοι αποτελούσαν συνάρτηση μάλλον της δραστηριότητας και λιγότερο του μεγέθους της επιχείρησης. Με άλλα λόγια, το μέγεθος της εταιρείας δεν επηρεάζει τον εγγενή παράγοντα κινδύνου.

Υπάρχουν αποδείξεις σημαντικών αδυναμιών όσον αφορά τη συμμόρφωση των ΜΜΕ με ουσιώδη στοιχεία της νομοθεσίας της ΕΕ για την υγεία και την ασφάλεια, ιδίως σε ό,τι αφορά την εκτίμηση των κινδύνων, τη συμμετοχή και την κατάρτιση των εργαζομένων, και τους παραδοσιακά υψηλού κινδύνου τομείς της γεωργίας και των κατασκευών.

Τα χαμηλά επίπεδα συμμόρφωσης οφείλονται κατά κύριο λόγο:

– στην έλλειψη συγκεκριμένων και κατανοητών πληροφοριών και κατευθυντήριων γραμμών

– στην ανεπάρκεια των δεξιοτήτων και των ικανοτήτων για τη διαχείριση της υγείας και της ασφάλειας

– στην έλλειψη πόρων για τη διασφάλιση της κατάλληλης βασικής κατάρτισης του προσωπικού και των διευθυντών

– στις δυσκολίες πρόσβασης σε συγκεκριμένη και εξειδικευμένη τεχνική βοήθεια.

Οι εκπρόσωποι των ΜΜΕ, όταν ρωτήθηκαν, συμφώνησαν με τις παραπάνω παρατηρήσεις και προσέθεσαν τα ακόλουθα:

– η ισχύουσα νομοθεσία στον τομέα της υγείας και της ασφάλειας προϋποθέτει ότι όλες οι εταιρείες διαθέτουν δομή διαχείρισης ανάλογη αυτής των μεγάλων εταιρειών

– η νομοθεσία για την υγεία και την ασφάλεια πρέπει να καλύπτει όλους ανεξαιρέτως τους χώρους εργασίας και όλους τους εργαζόμενους (δηλ. δεν θα έπρεπε να υπάρχουν αποκλίσεις βάσει του μικρού μεγέθους)

– χρειάζεται ανάπτυξη διοικητικών δεξιοτήτων (των οποίων μέρος αποτελεί η προστασία της υγείας και της ασφάλειας)

– όλες οι δραστηριότητες κατάρτισης πρέπει να οργανώνονται σε τοπικό επίπεδο

– η κατάρτιση και οι συμβουλευτικές υπηρεσίες πρέπει να παρέχονται από άτομα εξοικειωμένα με τον συγκεκριμένο τομέα και όχι από εμπειρογνώμονες αποκομμένους από την πραγματικότητα

– οι ενδιάμεσοι φορείς, για παράδειγμα επαγγελματικές οργανώσεις, τράπεζες, ασφαλιστικές εταιρείες κλπ., πρέπει να διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στην παροχή πληροφοριών και βοήθειας

– δεν υπάρχει έλλειμμα γενικής ενημέρωσης. Το πρόβλημα εντοπίζεται στην έλλειψη εύκολα προσιτών, στοχοθετημένων και ευνόητων πληροφοριών για κάθε τομέα.

Το επίπεδο ενημέρωσης των εργοδοτών έχει πολύ μεγάλη σημασία για την εφαρμογή των νέων εθνικών νομοθεσιών μεταφοράς των οδηγιών της ΕΕ. Εμπειρικές μελέτες καθώς και μελέτες περιπτώσεων απέδειξαν ότι το επίπεδο εφαρμογής είναι απογοητευτικά χαμηλό μεταξύ των ΜΜΕ. Στα περισσότερα κράτη το πρόβλημα δεν εντοπίζεται στην έλλειψη ενημέρωσης, αλλά στην ικανότητα των εργοδοτών να κατανοήσουν τις παρεχόμενες πληροφορίες. Σε πολλές περιπτώσεις, το ενημερωτικό υλικό που προορίζεται για ΜΜΕ χαρακτηρίζεται δυσνόητο και υποστηρίζεται ότι δεν γίνεται κατανοητό από τους ιδιοκτήτες των ΜΜΕ.

Ωστόσο, σύμφωνα με τις εθνικές εκθέσεις που εκπονούν τα κράτη μέλη, μία από τις πιο διαδεδομένες δράσεις των κρατών μελών σε σχέση με τις ΜΜΕ είναι η έκδοση πιο κατανοητού και συγκεκριμένου ενημερωτικού υλικού, προκειμένου να διευκολυνθεί η εφαρμογή των κανονισμών. Ορισμένα κράτη μέλη[29] κατήργησαν επιπλέον τις προβλεπόμενες γραφειοκρατικές διαδικασίες ή μείωσαν τις υποχρεώσεις των εταιρειών με πολύ λίγους εργαζόμενους, χωρίς να υπάρξουν αρνητικές συνέπειες όσον αφορά την προστασία των εργαζομένων.

Παράλληλα, σε αρκετές εθνικές εκθέσεις τονίστηκαν οι οικονομικές δυσκολίες που αντιμετωπίζουν οι ΜΜΕ για την προσαρμογή του υπάρχοντος εξοπλισμού εργασίας στις απαιτήσεις της οδηγίας 89/655 ή για την αντικατάστασή του προκειμένου να συμμορφώνεται με τις βασικές απαιτήσεις ασφαλείας της οδηγίας για την εσωτερική αγορά (πρώην οδηγία 89/392 νυν οδηγία 98/37).

Για αυτό το λόγο ορισμένα κράτη μέλη έλαβαν συγκεκριμένα μέτρα για τον περιορισμό του κόστους εφαρμογής αυτών των οδηγιών. Η Γερμανία έχει αναπτύξει προγράμματα για την αναβάθμιση παλαιού εξοπλισμού και η Γαλλία και το Βέλγιο προτείνουν επενδυτικά προγράμματα και χορηγούν δάνεια για την αγορά νέων μηχανημάτων. Ορισμένα κράτη μέλη αναφέρουν επίσης δυσκολίες σε σχέση με τον τομέα της βιοτεχνίας, τόσο από την άποψη της ενημέρωσης όσο και από την άποψη του κόστους, και στόχος μίας νέας πρωτοβουλίας[30] είναι η ανάπτυξη σχεδίων από κοινού με τον τομέα της βιομηχανίας.

Η ανακοίνωση της Επιτροπή σχετικά με μια νέα κοινοτική στρατηγική υγείας και ασφάλειας 2002-2006[31], έχει ήδη συστήσει συνδυασμό διαφόρων μέσων με στόχο να διασφαλιστεί υψηλό επίπεδο συμμόρφωσης των ΜΜΕ με τη νομοθεσία στον τομέα της υγείας και της ασφάλειας:

– διάδοση ορθών πρακτικών σε τοπικό επίπεδο

– κατάρτιση διευθυντών και εργαζομένων

– ανάπτυξη απλών εργαλείων για τη διευκόλυνση της εκτίμησης κινδύνων

---

29 Ηνωμένο Βασίλειο, Αυστρία, Ελλάδα, Πορτογαλία

30 Γαλλία

31 COM(2002) 118

– παροχή πληροφοριών και κατευθυντήριων γραμμών ευνόητων και συνταγμένων σε απλή γλώσσα

– μεγαλύτερη δημοσιότητα και πρόσβαση σε συμβουλευτικές υπηρεσίες

– διασφάλιση της πρόσβασης σε ποιοτικές και οικονομικά προσιτές εξωτερικές υπηρεσίες πρόληψης και προστασίας

– αξιοποίηση των επιθεωρητών εργασίας ως παραγόντων αλλαγής για την προώθηση της μεγαλύτερης συμμόρφωσης των ΜΜΕ, αφενός μέσω της εκπαίδευσης, της πειθούς και της ενθάρρυνσης και αφετέρου, όπου κρίνεται αναγκαίο, μέσω της ενίσχυσης της επιβολής.

4.8.2. Ο δημόσιος τομέας

Η συμπερίληψη του δημόσιου τομέα στο πεδίο εφαρμογής της νομοθεσίας για την υγεία και την ασφάλεια αποτελεί καινοτομία για την πλειονότητα των κρατών μελών.

Παρά τα προβλήματα που παρουσιάζονται σε ορισμένα κράτη μέλη (ιδίως σε σχέση με την εφαρμογή στις στρατιωτικές δυνάμεις)[32], και με τα οποία ασχολείται ακόμη η Επιτροπή, η μεταφορά της νομοθεσίας της ΕΕ για την υγεία και την ασφάλεια στο δημόσιο τομέα γενικά κρίνεται ικανοποιητική. Ωστόσο, προβλήματα εντοπίζονται συχνότερα όσον αφορά το επίπεδο εφαρμογής αυτών των κανόνων.

Η πεποίθηση που επικρατεί ότι τα επίπεδα κινδύνου στο πλαίσιο της δημόσιας διοίκησης είναι αμελητέα σε σύγκριση με τα αντίστοιχα επίπεδα κινδύνου στη βιομηχανία, σε συνδυασμό την ιεραρχική οργάνωση της εργασίας στο πλαίσιο της οποίας αμβλύνεται η έννοια της ευθύνης του εργοδότη, οδηγεί σε μια παράδοξη κατάσταση: τα κράτη μέλη δεν εφαρμόζουν στις διοικήσεις τους κανόνες που τα ίδια ενέκριναν για την προστασία των εργαζομένων στην εργασία. Το ίδιο ισχύει για τα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα και τις υπηρεσίες τους.

Ωστόσο, οι κίνδυνοι που καλύπτονται από την οδηγία πλαίσιο 89/391 και τις πέντε πρώτες ειδικές οδηγίες της 89/654, 89/655, 89/656, 90/269 και 90/270 αφορούν και το δημόσιο τομέα στον ίδιο βαθμό που αφορούν τον ιδιωτικό τομέα. Αναμφισβήτητα, οι κίνδυνοι που συνδέονται με την εργονομία, τις συνθήκες του χώρου εργασίας, το χειρισμό φορτίων, τη χρήση εξοπλισμού με οθόνη οπτικής απεικόνισης ή την οργάνωση της εργασίας, περιλαμβανομένων των ψυχολογικών κινδύνων αφορούν σε μεγάλο βαθμό και το δημόσιο τομέα. Οι καταγγελίες που έλαβε η Επιτροπή από εργαζόμενους στο δημόσιο τομέα επιβεβαιώνουν τις κακές εργασιακές συνθήκες που σχετίζονται με τους εν λόγω κινδύνους και το χαμηλό επίπεδο εφαρμογής.

Στην πλειονότητα των κρατών μελών δεν έχει καλλιεργηθεί φιλοσοφία ασφάλειας και παρατηρείται έλλειψη ευαισθητοποίησης και υποκίνησης των εργαζομένων και των προϊσταμένων για την ανάγκη βελτίωσης των συνθηκών υγείας και ασφάλειας στο δημόσιο τομέα. Επιπλέον, οι εθνικοί προϋπολογισμοί συχνά δεν διασφαλίζουν επαρκείς πόρους για την εφαρμογή των διατάξεων της νομοθεσίας για την υγεία και την ασφάλεια.

Είναι πολύ σπάνιες οι περιπτώσεις εθνικών διοικήσεων που πραγματοποιούν εκτιμήσεις κινδύνων και διαθέτουν υπηρεσίες πρόληψης ή μηχανισμούς για τη συστηματική εκπαίδευση,

[32] π.χ. Ισπανία

ενημέρωση και συμμετοχή των εργαζομένων σε θέματα υγείας και ασφάλειας κατά την εργασία.

Σε σχέση με την επιβολή της νομοθεσίας για την υγεία και την ασφάλεια στο δημόσιο τομέα πρόβλημα αποτελεί η διασφάλιση του σεβασμού της. Στα περισσότερα κράτη μέλη, η επιθεώρηση εργασίας είτε δεν είναι αρμόδια για την επιβολή της νομοθεσίας για την υγεία και την ασφάλεια στη δημόσια διοίκηση - αρμοδιότητα κάποιας εσωτερικής υπηρεσίας που δεν διαθέτει την απαραίτητη ιεραρχική ανεξαρτησία – είτε δεν διαθέτει τις αναγκαίες εξουσίες επιβολής με αποτέλεσμα να μην μπορεί να διασφαλίσει την εφαρμογή και την αποτελεσματικότητα των οδηγιών βελτίωσης ή των επιβαλλόμενων κυρώσεων.

Το μεγάλο ποσοστό των εργαζομένων που απασχολούνται στο δημόσιο τομέα, το γεγονός ότι παραδοσιακά οι δημόσιοι υπάλληλοι απασχολούνται στο δημόσιο τομέα καθ' όλη τη διάρκεια της σταδιοδρομίας τους και κατά συνέπεια εκτίθενται στους ίδιους κινδύνους για πολύ μεγάλο χρονικό διάστημα, ο αντίκτυπος των δικών τους εργασιακών συνθηκών και χώρων εργασίας (σχολεία, νοσηλευτικά ιδρύματα, δημόσιες υπηρεσίες) στην υγεία και την ασφάλεια άλλων και η ηθική υποχρέωση του δημόσιου τομέα να δίνει το καλό παράδειγμα δημιουργούν την ανάγκη για ενίσχυση των προσπαθειών των κρατών μελών για αύξηση του βαθμού συμμόρφωσής τους με τις προδιαγραφές υγείας και ασφάλειας.

5. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

Από τις εθνικές εκθέσεις προκύπτει ότι τα περισσότερα κράτη μέλη[33] θεωρούν ότι το χρονικό διάστημα που έχει παρέλθει δεν επαρκεί για την ορθή και πλήρη εκτίμηση της αποτελεσματικότητας της νομοθεσίας. Αν και όλα σχεδόν τα κράτη μέλη πιστεύουν ότι υπάρχουν θετικές συνέπειες[34], δεν διαθέτουν επαρκή δεδομένα προκειμένου να αποδείξουν άμεσα τον αντίκτυπο της οδηγίας. Ωστόσο, η εκτίμηση ότι η νομοθεσία έχει συμβάλει στο να γίνει ασφαλέστερος ο χώρος εργασίας βασίζεται σε γενικά στατιστικά στοιχεία σχετικά με την επαγγελματική υγεία και ασφάλεια.

5.1. Συνέπειες για τα εργατικά ατυχήματα και τις επαγγελματικές ασθένειες

Τα πιο πρόσφατα διαθέσιμα στοιχεία[35] σχετικά με τα εργατικά ατυχήματα αφορούν το έτος 2000[36]. Σύμφωνα με αυτά τα στοιχεία, ο αριθμός των ατυχημάτων ανά 100.000 εργαζόμενους (ποσοστό περιστατικών) σε σύγκριση με το 1994 έχει μειωθεί από 4,539 σε περίπου 4,016.[37]

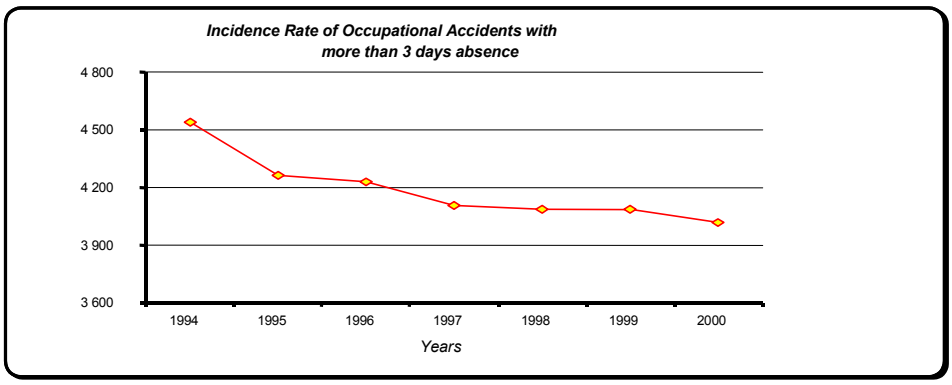
33 Γερμανία, Βέλγιο, Δανία, Ηνωμένο Βασίλειο, Ιρλανδία κλπ.

34 Ειδικές συνέπειες στην Ελλάδα

35 Πρέπει να σημειωθεί ότι τα στοιχεία δεν είναι απολύτως συγκρίσιμα λόγω της μη πλήρους συμβατότητας των κριτηρίων συλλογής των δεδομένων και του γεγονότος ότι στην περίπτωση εθελοντικών συστημάτων καταγραφής των εργατικών ατυχημάτων δεν αναδεικνύεται η πραγματική έκταση του προβλήματος.

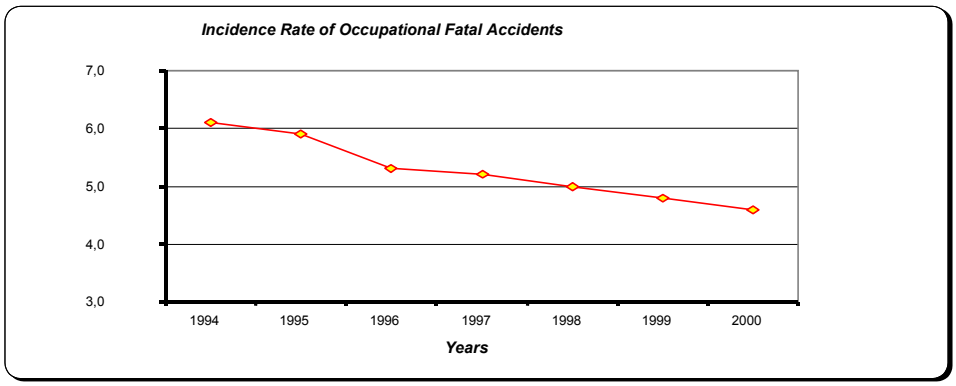
36 ESAW- Ευρωπαϊκές στατιστικές για τα εργατικά ατυχήματα.. Για τις επαγγελματικές ασθένειες, η Eurostat ανέπτυξε τις Ευρωπαϊκές Στατιστικές Επαγγελματικών Ασθενειών (EODS).

37 Προσωπικοί υπολογισμοί βασισμένοι σε (προσωρινά) στοιχεία της βάσης δεδομένων base NewCronos της Eurostat.

(ποσοστό περιστατικών εργατικών ατυχημάτων με αποτέλεσμα απουσία άνω των 3 ημερών. Έτη)

Όσον αφορά τα θανατηφόρα εργατικά ατυχήματα, η βελτίωση ήταν σημαντική σε ευρωπαϊκό επίπεδο την περίοδο 1994-2000: το ποσοστό περιστατικών των θανατηφόρων ατυχημάτων μειώνεται διαρκώς από το 1994 με στόχο μείωση κατά 25 %. Και σε απόλυτους αριθμούς τα θανατηφόρα ατυχήματα μειώθηκαν την ίδια περίοδο από 6.423 σε 5.237.

(ποσοστό περιστατικών θανατηφόρων εργατικών ατυχημάτων. Έτη)

Αντίθετα, αύξηση των ατυχημάτων, αν και μικρή, καταγράφηκε όσον αφορά δραστηριότητες στις οποίες απασχολούνται κατά κύριο λόγο γυναίκες. Αυτό συμβαίνει στους κλάδους της κλωστοϋφαντουργίας και του έτοιμου ενδύματος, του εμπορίου και των επισκευών, των ξενοδοχείων και της εστίασης, των χρηματοοικονομικών και της διοίκησης.

Άλλη πηγή πληροφοριών, που όμως παρέχει υποκειμενικά δεδομένα (απόψεις εργαζομένων και εργοδοτών) σχετικά με τις εξελίξεις στον τομέα των συνθηκών εργασίας, παρέχει η έρευνα για το εργατικό δυναμικό του 1999 και οι έρευνες που πραγματοποίησε το ευρωπαϊκό ίδρυμα για τη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης και εργασίας.

Σε αντίθεση με τα στατιστικά δεδομένα που δείχνουν διαρκή μείωση του αριθμού και της σοβαρότητας των εργατικών ατυχημάτων, η αίσθηση των εργαζομένων είναι ότι γενικά δεν υπάρχει βελτίωση των συνθηκών εργασίας. Τα σημαντικότερα συμπεράσματα των ερευνών είναι τα ακόλουθα:

Όλο και περισσότεροι εργαζόμενοι δηλώνουν ότι υποφέρουν από πόνους στην πλάτη, αν και η εφαρμογή των οδηγιών 90/269 για τη χειρωνακτική διακίνηση φορτίων και 90/270 για την εργασία σε εξοπλισμό με οθόνη οπτικής απεικόνισης έπρεπε να είχε προληπτικά αποτελέσματα. Αναφέρεται ότι έχει αυξηθεί ο αριθμός των εργαζομένων που υποχρεώνονται

να διακινούν φορτία χειρωνακτικά, κάτι που έρχεται σε αντίθεση με το πνεύμα της οδηγίας 90/269, η ορθή εφαρμογή της οποίας θα συντελούσε στη μείωση του αριθμού αυτών των εργαζομένων. Το ζήτημα της χειρωνακτικής διακίνησης φορτίων εξακολουθεί να απασχολεί τα κράτη μέλη.[38]

Τα προαναφερθέντα στοιχεία αποτελούν ενδεχομένως ενδείξεις ότι η οδηγία 90/269 και η οδηγία 90/270 δεν εφαρμόζονται πλήρως. Ωστόσο, δεν μπορεί να υπολογιστεί με ακρίβεια σε ποιο βαθμό η αύξηση των εργαζομένων που αναφέρουν ότι υποφέρουν από πόνους στην πλάτη οφείλεται στην ανεπαρκή εφαρμογή της νομοθεσίας ή σε δραστηριότητες που σχετίζονται με την εργασία ή και σε κινδύνους που δεν καλύπτονται από τις εν λόγω οδηγίες. Σε κάθε περίπτωση πρέπει να ερευνηθεί το ζήτημα προκειμένου να εντοπισθούν οι πραγματικές αιτίες.

Άλλο πολύ σημαντικό πρόβλημα συνιστούν οι επαναλαμβανόμενες κινήσεις, κάτι που επιβεβαιώνουν τόσο τα κράτη μέλη όσο και η ευρωπαϊκή υπηρεσία[39]. Έχει αυξηθεί ο αριθμός των ασθενειών που οφείλονται σε αυτό το είδος κίνησης, αν και αυτές οι διαταραχές θα μπορούσαν σε πολλές περιπτώσεις να αποφευχθούν με τον κατάλληλο σχεδιασμό και καλύτερη οργάνωση.

Η οργάνωση των λειτουργικών διαδικασιών δεν γίνεται προφανώς σύμφωνα με τις διατάξεις που προβλέπουν σημαντική μείωση του αριθμού των εργαζομένων που υποφέρουν λόγω των ακατάλληλων εργασιακών συνθηκών. Επίσης, περισσότεροι εργαζόμενοι φαίνεται να υποφέρουν σήμερα από ειδικότερα είδη καταπόνησης, όπως στάσεις που προκαλούν πόνο ή κούραση από ό,τι πριν από πέντε ή δέκα χρόνια. Αυτές οι καταστάσεις επηρεάζουν κυρίως εργαζόμενους με άτυπες ή ιδιαίτερες σχέσεις εργασίας.

Επιπλέον, στις εθνικές εκθέσεις τους τα κράτη μέλη αναφέρουν ότι η σωστή εφαρμογή των διατάξεων της οδηγίας 90/270 αναμένεται να οδηγήσει σε βελτίωση της εργονομίας αυτών των θέσεων εργασίας. Είναι αμφιλεγόμενο το ζήτημα των διαταραχών που προκαλεί η εργασία σε εξοπλισμό με οθόνη οπτικής απεικόνισης. Ορισμένα κράτη μέλη[40] θεωρούν ότι οι κίνδυνοι από την εργασία με οθόνη οπτικής απεικόνισης δεν είναι σημαντικοί. Θεωρούν ότι ορισμένα προβλήματα όρασης που παρατηρούνται αποδίδονται εσφαλμένα στην εργασία σε οθόνη και ότι τα προβλήματα που προκαλεί αυτό το είδος εργασίας (κούραση των ματιών και πόνοι λόγω της στάσης του σώματος) μπορούν να αντιμετωπιστούν με διαλείμματα από την εργασία σε οθόνη ή με την κατάλληλη προσαρμογή του περιβάλλοντος εργασίας. Άλλα κράτη μέλη αναγνωρίζουν ορισμένα συμπτώματα όπως υπερένταση, κεφαλαλγίες, ερεθισμός των ματιών και αίσθημα κόπωσης, καθώς και σημαντικότερα προβλήματα που προκαλεί η ηλεκτρομαγνητική ακτινοβολία και τα μαγνητικά πεδία των ηλεκτρονικών υπολογιστών[41].

Συμπερασματικά, η γενική αίσθηση του εργαζόμενου πληθυσμού είναι ότι πρέπει να γίνουν πολλά ακόμη όσον αφορά τον έλεγχο και την οργάνωση της εργασίας προκειμένου να αποφεύγονται οι επαναλαμβανόμενες κινήσεις και ψυχοκοινωνικοί κίνδυνοι. Αυτό σημαίνει ανεπαρκή εφαρμογή ορισμένων από τις γενικές αρχές πρόληψης που προβλέπονται στην οδηγία πλαίσιο 89/391 και στις πέντε πρώτες ειδικές οδηγίες της.

---

38 Europäische Agentur für Sicherheit und Gesundheitsschutz am Arbeitsplatz (Ευρωπαϊκός Οργανισμός για την Ασφάλεια και την Υγεία στο Χώρο Εργασίας): Der Stand von Sicherheit und Gesundheitsschutz bei der Arbeit in der Europäischen Union – Pilotstudie (Η επαγγελματική υγεία και ασφάλεια στο χώρο εργασίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση), Λουξεμβούργο 2000, συνοπτική έκθεση σ. 29.

39 οπ.π. σ. 30.

40 Γαλλία και Ηνωμένο Βασίλειο

41 Φινλανδία και Κάτω Χώρες

5.2. Κόστος και οφέλη για τις επιχειρήσεις

Οι επιχειρήσεις γνωρίζουν ότι τα ατυχήματα συνεπάγονται κόστος. Όταν τραυματίζονται άνθρωποι, καταστρέφονται μηχανήματα και εγκαταστάσεις ή προϊόντα, οι επιχειρήσεις ζημιώνονται. Η καλή επαγγελματική υγεία και ασφάλεια συμφέρει οικονομικά. Έχουν αναπτυχθεί μοντέλα υπολογισμού του ακριβούς κόστους και των ακριβών ωφελειών για τις επιχειρήσεις. Ωστόσο αυτά τα μοντέλα αποδείχθηκαν εξαιρετικά πολύπλοκα και δεν επιτρέπουν την άμεση εφαρμογή τους στην πράξη. Κατά συνέπεια, μόνο σε περιορισμένο αριθμό περιπτώσεων οι επιχειρήσεις κατόρθωσαν να πραγματοποιήσουν οικονομική ανάλυση της επαγγελματικής υγείας και ασφάλειας.

Τα κράτη μέλη ανέφεραν στις εθνικές εκθέσεις τους ότι θεωρούν πως δεν είναι δυνατό να προβούν σε ακριβή εκτίμηση, λόγω της έλλειψης δεικτών, αν και ο περιορισμός των εργατικών ατυχημάτων και των απουσιών των εργαζομένων οδηγεί σε σαφή μείωση του κόστους για τις επιχειρήσεις, η οποία συνοδεύεται από αύξηση της παραγωγικότητας.

Εμπειρικές μελέτες έχουν αποδείξει ότι μένει να αναπτυχθούν οικονομικοί δείκτες που θα παράσχουν αναλυτικότερες αποδείξεις για τον αντίκτυπο της επαγγελματικής υγείας και ασφάλειας στις επιχειρήσεις. Επίσης, είναι πλέον σαφές ότι τα οφέλη αφορούν το μη υλικό μέρος της επιχείρησης:

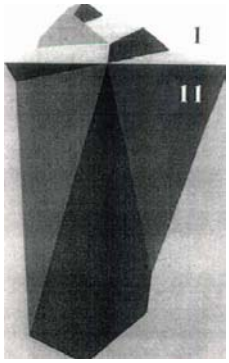
– Στη Γερμανία οι εργοδότες ρωτήθηκαν ποιες είναι οι προσδοκίες τους από ένα σύγχρονο σύστημα επαγγελματικής υγείας και ασφάλειας: το 25 % αυτών προσδοκά μείωση του κόστους της απουσίας των εργαζομένων με αναρρωτική άδεια και αντίστοιχο ποσοστό δήλωσε ότι θα αποτελεί εγγύηση για την ομαλή λειτουργία της επιχείρησης χωρίς προβλήματα, το 25 % αναμένει αύξηση της υποκίνησης των εργαζομένων και το 13 % βελτίωση των διαδικασιών παραγωγής και των παρεχόμενων υπηρεσιών. Το υπόλοιπο 10 % δήλωσε ότι αναμένει διάφορα άλλα αποτελέσματα.

– Μελέτη που πραγματοποιήθηκε στις Κάτω Χώρες το 1996 οδηγεί στο συμπέρασμα ότι το 36 % των επιχειρήσεων που μελετήθηκαν είναι της άποψης ότι οι επενδύσεις για τη βελτίωση των συνθηκών εργασίας οδήγησαν σε (σημαντική) αύξηση της παραγωγικότητας. Σε ορισμένους βιομηχανικούς τομείς, όπως ο τομέας των τροφίμων ή ο μεταποιητικός τομέας, το ποσοστό αυτό υπερβαίνει το 40 %. Παράλληλα, το 32 % των επιχειρήσεων δήλωσε ότι η βελτίωση των συνθηκών εργασίας των εργαζομένων συνέβαλε (σημαντικά) στην αύξηση των εσόδων.

– Το Ηνωμένο Βασίλειο ανέφερε ότι μόλις το 15 % των εργοδοτών δήλωσε ότι οι νέες νομοθετικές διατάξεις είχαν αντίκτυπο στους δείκτες κόστους/ωφελειών. Οι περισσότεροι εργοδότες δήλωσαν ότι υπήρξαν θετικές συνέπειες, ιδίως όσον αφορά την παροχή κινήτρων στους εργαζόμενους. Η υποκειμενική αξιολόγηση των εργοδοτών οδηγεί στο συμπέρασμα ότι τα οφέλη είναι σημαντικότερα από το κόστος που συνεπάγεται η εφαρμογή των διατάξεων της οδηγίας 90/269 σχετικά με τη χειρωνακτική διακίνηση φορτίων, της οδηγίας 90/270 σχετικά με την εργασία σε εξοπλισμό με οθόνη οπτικής απεικόνισης, της οδηγίας 89/655 σχετικά με τη χρήση εξοπλισμού εργασίας και της οδηγίας 89/656 σχετικά με τη χρήση εξοπλισμού ατομικής προστασίας. Όσον αφορά τις διατάξεις της οδηγίας 89/654 για τους χώρους εργασίας και τις διατάξεις για την οργάνωση που περιέχονται στην οδηγία πλαίσιο 89/391, το κόστος θεωρείται ότι ουσιαστικά αντισταθμίζεται από τα οφέλη που προκύπτουν.

Οι μεγάλες ζημίες, όπως αυτές που οφείλονται σε πυρκαγιές ή εκρήξεις, ή που συνοδεύονται από θανάτους, είναι προφανείς και το κόστος αρκετών από αυτές έχει υπολογιστεί ξεχωριστά. Ωστόσο, η φύση και η έκταση ζημιών που οφείλονται σε συχνότερα ατυχήματα είναι δυσκολότερο να γίνουν κατανοητές: πρόκειται τα ατυχήματα που έχουν ως αποτέλεσμα τον τραυματισμό άλλά όχι το θάνατο ανθρώπων, ζημίες σε εγκαταστάσεις και διακοπή της λειτουργίας της επιχείρησης. Το κόστος των ατυχημάτων αυτού του είδους συχνά λανθάνει στο κόστος αναρρωτικών αδειών, στα αυξημένα ασφάλιστρα ή στον προϋπολογισμό συντήρησης. Λίγες είναι οι επιχειρήσεις που διαθέτουν μηχανισμούς για τον υπολογισμό του λανθάνοντος κόστους και ακόμη λιγότερες εκείνες που μπορούν συστηματικά να προσδιορίζουν και να παρακολουθούν το κόστος των ατυχημάτων.

Μελέτες περιπτώσεων στο Ηνωμένο Βασίλειο δείχνουν ότι η αναλογία ασφαλισμένου κόστους προς λανθάνον κόστος είναι 1 προς 11 (αναλογία που παρομοιάζεται με παγόβουνο).

Ασφαλισμένο κόστος

Μη ασφαλισμένο κόστος

Το κόστος των ατυχημάτων είναι διαρθρωμένο σαν παγόβουνο
το αφανές κόστος των ατυχημάτων

Πολλοί εργοδότες εσφαλμένα θεωρούν ότι η ασφάλισή τους καλύπτει το μεγαλύτερο μέρος του κόστους των ατυχημάτων: στην πράξη το ασφαλισμένο κόστος είναι κατά πολύ μικρότερο του μη ασφαλισμένου.

Επιπλέον, σημαντικό είναι και το άυλο κόστος, που συνδέεται για παράδειγμα με τη ζημία στην εικόνα της επιχείρησης, την ικανοποίηση των πελατών, το ηθικό των εργαζομένων ή την υπεραξία. Αυτό το κόστος είναι πολύ δύσκολο, αν όχι αδύνατο, να ποσοτικοποιηθεί.

Για αυτούς τους λόγους είναι συχνά πολύ δύσκολο να αξιολογήσουν σωστά οι εργοδότες τα οφέλη από τη μείωση των ατυχημάτων, όταν συγκρίνουν το εμφανές κόστος των ατυχημάτων με το κόστος πρόληψης.

5.3. Γενικές οικονομικές συνέπειες

Τα συμπεράσματα που έχουν παρουσιάσει μέχρι σήμερα επιστήμονες και ερευνητές δεν επαρκούν για μια ολοκληρωμένη ανάλυση των άμεσων αποτελεσμάτων της νομοθεσίας για την επαγγελματική υγεία και ασφάλεια. Ωστόσο, μπορεί να αναλυθεί το κόστος που επηρεάζεται από αλλαγές στην επαγγελματική υγεία και ασφάλεια. Αυτό αναφέρεται στο κόστος για τους εργαζόμενους, τους εργοδότες ή το ευρύ κοινό, ανεξάρτητα εάν καλύπτεται από φορολογικά έσοδα ή συνεισφορές.

Στην Ευρωπαϊκή Ένωση το κόστος των εργατικών ατυχημάτων και των επαγγελματικών ασθενειών εκτιμάται ότι αντιπροσωπεύει μεταξύ 2,6 και 3,8 % του ακαθάριστου εθνικού προϊόντος (ΑΕΠ).

– Στη Γερμανία η απώλεια παραγωγής λόγω της απουσίας των εργαζομένων από την εργασία τους λόγω ασθένειας αντιστοιχεί σε 64 δισεκατομμύρια ευρώ (1999). Το ένα τρίτο περίπου αυτού του ποσού, περίπου 22 δισεκατομμύρια ευρώ, οφείλεται σε επαγγελματικές ασθένειες και εργατικά ατυχήματα.

– Στην Πορτογαλία, το 1994, το άμεσο κόστος των εργατικών ατυχημάτων ανερχόταν περίπου σε 274 εκατομμύρια ευρώ και 30 εκατομμύρια ευρώ επιπλέον δαπανήθηκαν λόγω επαγγελματικών ασθενειών. Στα ποσά αυτά δεν περιλαμβάνεται το κόστος των υλικών, οι απώλειες παραγωγής ή κόστος άλλου είδους. Επιπλέον, τα στοιχεία αυτά αφορούν μόνο τα καταγεγραμμένα εργατικά ατυχήματα.

– Στο Ηνωμένο Βασίλειο, το κόστος για τους εργαζόμενους την περίοδο 1995/1996 ανήλθε σε 5,6 δισεκατομμύρια λίρες Αγγλίας ετησίως, ποσό που αντιστοιχεί περίπου στο 1,2-1,4 % του ΑΕΠ του Ηνωμένου Βασιλείου. Εάν ληφθεί υπόψη και το μελλοντικό κόστος, το ποσό αυτό ανέρχεται σε 7 δισεκατομμύρια λίρες Αγγλίας περίπου. Το κόστος για τους εργοδότες εκτιμάται σε 3,5 δισεκατομμύρια και 7,3 δισεκατομμύρια λίρες Αγγλίας αντίστοιχα. Οι μακροοικονομικές δαπάνες (λαμβανομένων υπόψη μελλοντικών δαπανών) αντιστοιχούν σε ποσοστό 2,1 %έως 2,6 % του ΑΕΠ.

– Το κόστος των εργατικών ατυχημάτων και των επαγγελματικών ασθενειών αποτελεί σημαντικό θέμα στην πολιτική ημερήσια διάταξη των Κάτω Χωρών. Αντιστοιχεί στο 2,6 % περίπου του ολλανδικού ΑΕΠ ετησίας, δηλαδή σε 1.250 ευρώ ανά εργαζόμενο.

– Στην Ισπανία, ο αριθμός των ημερών απουσίας εργαζομένων από την εργασία λόγω εργατικών ατυχημάτων αυξανόταν κατά 4,7 % ετησίως από το 1997 έως το 1999. Χάθηκαν περίπου 20 εκατομμύρια ημέρες εργασίας. Το κόστος των εν λόγω εργατικών ατυχημάτων και των επαγγελματικών ασθενειών ανήλθε σε περίπου 2.051 εκατομμύρια ευρώ.

Στην Ευρωπαϊκή Ένωση το 2000 χάθηκαν συνολικά περίπου 158 εκατομμύρια ημέρες εργασίας, κατά μέσο όρο δηλαδή 20 ημέρες ανά ατύχημα. Περίπου 350.000 εργαζόμενοι υποχρεώθηκαν να αλλάξουν εργασία συνεπεία ατυχήματος. Περίπου 300.000 εργαζόμενοι απέκτησαν λιγότερο ή περισσότερο σοβαρές μόνιμες αναπηρίες και 15.000 δεν μπορούν διά παντός να επιστρέψουν στην αγορά εργασίας[42].

Από την άλλη, έχει υπολογιστεί ότι η συνολική μείωση των εργατικών ατυχημάτων από τη θέση σε ισχύ της νομοθεσίας της ΕΕ έχει οδηγήσει σε κέρδος 25 εκατομμυρίων ημερών εργασίας, αριθμός που αναδεικνύει το θετικό οικονομικό αντίκτυπο της - όχι απολύτως ικανοποιητικής - εφαρμογής της νομοθεσίας στην πράξη.

5.4. Συνέπειες για την απασχόληση και την ανταγωνιστικότητα

Η εφαρμογή των ελάχιστων προδιαγραφών που περιέχονται στις οδηγίες της ΕΕ σε ολόκληρη την επικράτεια της Ευρωπαϊκής Ένωσης θα δημιουργήσει ισότιμους όρους ανταγωνισμού και θα αποτρέψει τον ανταγωνισμό που βασίζεται στην εφαρμογή κατώτερων προδιαγραφών σε σχέση με τις συνθήκες εργασίας. Υπάρχουν σημαντικές διαφορές μεταξύ των κρατών μελών όσον αφορά τις προσαρμογές και τις επενδύσεις που χρειάζονταν στον τομέα της επαγγελματικής υγείας και ασφάλειας, λόγω των μεγάλων αποκλίσεων που παρατηρούνταν

42 Πηγή: Eurostat.

πριν από την εφαρμογή των οδηγιών στα επίπεδα προστασίας της επαγγελματικής υγείας και ασφάλειας.

Τα θετικά αποτελέσματα των επενδύσεων στον τομέα της επαγγελματικής υγείας και ασφάλειας τείνουν να γίνονται εμφανή έπειτα από ορισμένη χρονική περίοδο, οπότε απαιτείται η ανάλυση κόστους οφέλους να λαμβάνει υπόψη τόσο τις βραχυπρόθεσμες όσο και τις μακροπρόθεσμες διαστάσεις του ζητήματος. Επομένως είναι πολύ δύσκολο τη δεδομένη στιγμή να εξαχθούν συμπεράσματα σχετικά την επιρροή της νομοθεσίας για την υγεία και την ασφάλεια στην ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων. Για παράδειγμα, στις σκανδιναβικές χώρες, ο αντίκτυπος στις επιχειρήσεις ήταν πολύ περιορισμένος, δεδομένου ότι οι προδιαγραφές που ίσχυαν ήταν αντίστοιχες. Αντίθετα, πολλές επιχειρήσεις στη Νότια Ευρώπη, ιδίως ΜΜΕ, χρειάστηκε να προχωρήσουν σε μεγαλύτερες επενδύσεις**.** Δεδομένου ότι στα πρώτα στάδια εφαρμογής των μέτρων για τη βελτίωση της επαγγελματικής υγείας και ασφάλειας οι επενδύσεις που απαιτούνται είναι μεγαλύτερες από τα οφέλη που αποκομίζονται, πρέπει να εξετάζεται η σχέση μεταξύ των βραχυπρόθεσμων δαπανών και των μακροπρόθεσμων οφελών.

Τα κράτη μέλη στις εθνικές εκθέσεις τους επισημαίνουν ωστόσο ότι τα μέτρα στον τομέα της υγείας και της ασφάλειας στην εργασία συμβάλλουν στη βελτίωση των εργασιακών συνθηκών και στην αύξηση της παραγωγικότητας, της ανταγωνιστικότητας και της απασχόλησης.

Όσον αφορά τον αντίκτυπο των νέων διατάξεων στην κατάσταση της απασχόλησης, ιδιαίτερη αναφορά πρέπει να γίνει στο γεγονός ότι έχουν οδηγήσει στη δημιουργία νέων δυνατοτήτων απασχόλησης για ειδικούς στον τομέα της επαγγελματικής υγείας και ασφάλειας και για την παροχή εξωτερικών υπηρεσιών πρόληψης. Πράγματι, στα περισσότερα κράτη μέλη έχει αναπτυχθεί μία νέα, ταχέως αναπτυσσόμενη αγορά για την παροχή υπηρεσιών στον τομέα της ενημέρωσης, της διαβούλευσης και της κατάρτισης.

Στις Κάτω Χώρες για παράδειγμα, το συνολικό ύψος των επενδύσεων για υπηρεσίες πρόληψης ανήλθε σε 11,7 δισεκατομμύρια ευρώ. Ακόμη και αν το 50 % αυτού του ποσού δαπανούνταν και πριν από τη θέση σε ισχύ της νέας νομοθεσίας για ιατρική περίθαλψη, το καθαρό αποτέλεσμα της παροχής υπηρεσιών πρόληψης ανέρχεται σε περίπου 6 δισεκατομμύρια ευρώ. Από τα στοιχεία αυτά προκύπτει ότι υπάρχουν μεγάλες δυνατότητες απασχόλησης ειδικών στον τομέα της επαγγελματικής ασφάλειας και εκπαίδευσης.

Όσον αφορά τον αντίκτυπο των ειδικών οδηγιών, υπάρχει μεγάλη απόκλιση μεταξύ των απόψεων των κρατών μελών όσον αφορά τον αντίκτυπο της οδηγίας 89/654 στην ανταγωνιστικότητα και την απασχόληση. Ορισμένα κράτη μέλη θεωρούν ότι η εφαρμογή της οδηγίας οδήγησε σε αύξηση της παραγωγικότητας και παράλληλα της ανταγωνιστικότητας και της απασχόλησης ενώ άλλα κράτη μέλη[43] κρίνουν ότι τα απαραίτητα για την εξάλειψη ή τον περιορισμό των κινδύνων στο χώρο εργασίας μέτρα, είχαν – περιορισμένο - αρνητικό αντίκτυπο στην απασχόληση και την ανταγωνιστικότητα[44].

Όσον αφορά την οδηγία 89/655, τα κράτη μέλη αναφέρουν ότι ο αντίκτυπος για την απασχόληση και την ανταγωνιστικότητα υπήρξε αρκετά θετικός, δεδομένου ότι ο εκσυγχρονισμός του εξοπλισμού, προκειμένου να προσαρμοστεί στις απαιτήσεις των νέων διατάξεων, σε συνδυασμό με την αναβάθμιση του υπάρχοντος εξοπλισμού και τον ορθολογισμό της διαδικασίας παραγωγής, είχε θετικό αντίκτυπο στην παραγωγικότητα.

---

43 Αυστρία και Βέλγιο.

44 Δεν παρέχουν στοιχεία που να αποδεικνύουν αυτό τον ισχυρισμό.

Σε σχέση με την εφαρμογή της οδηγίας 89/656, τα κράτη μέλη δεν υπέβαλαν οριστικά στοιχεία σχετικά με την αποτελεσματικότητά της. Είναι δύσκολο να γίνει διάκριση μεταξύ του αντίκτυπου της οδηγίας και της συνολικότερης τάσης βελτίωσης της υγείας και της ασφάλειας στην εργασία ως αποτέλεσμα της εφαρμογής γενικά της νέας ευρωπαϊκής νομοθεσίας και άλλων εξελίξεων. Μπορεί ωστόσο να εξαχθεί το συμπέρασμα ότι η αυξημένη χρήση εξοπλισμού ατομικής προστασίας είχε έμμεσα θετικό αντίκτυπο για την απασχόληση στον κλάδο της παραγωγής εξοπλισμού ατομικής προστασίας και στους κοινοποιημένους οργανισμούς, λόγω των υποχρεώσεων που επιβάλλονται από την οδηγία σχετικά με την κατασκευή.

Όσον αφορά την οδηγία 90/269, ορισμένα κράτη μέλη[45] που έχουν πραγματοποιήσει κατάλληλες μελέτες θεωρούν ότι τελικό το ισοζύγιο κόστους-ωφέλειας των μέτρων που εγκρίνονται σε αυτό το πλαίσιο είναι αρνητικό. Ο ισχυρισμός αυτός πρέπει να αναλυθεί με προσοχή, καθώς άλλα κράτη μέλη[46] πιστεύουν ότι η αυτοματοποίηση του εξοπλισμού συνοδεύεται από σαφή αύξηση της παραγωγικότητας. Σε σχέση με την απασχόληση, είναι προφανές ότι η αυτοματοποίηση οδήγησε σε απώλεια θέσεων εργασίας, αλλά βελτίωσε την ποιότητα άλλων.

Οι εθνικές εκθέσεις δείχνουν ότι ορισμένα κράτη μέλη θεωρούν πως δεν υπάρχουν αποδείξεις ότι η οδηγία 90/270 είχε αντίκτυπο στην απασχόληση. Από την άλλη, δείχνουν επίσης ότι πρέπει να αναμένεται αύξηση της παραγωγικότητας λόγω της πιο εργονομικής σχεδίασης των σταθμών εργασίας.

Γενικά, τα κράτη μέλη στις εθνικές εκθέσεις τους υποστηρίζουν ότι τα μέτρα στον τομέα της υγείας και της ασφάλειας στην εργασία συμβάλλουν στη βελτίωση των συνθηκών εργασίας, στην αύξηση της παραγωγικότητας, της απασχόλησης και της ανταγωνιστικότητας. Παρ' όλα αυτά, ορισμένα κράτη μέλη[47] υποστήριξαν ότι το υψηλό επίπεδο προστασίας στην εργασία και το υψηλό επίπεδο περιβαλλοντικής προστασίας δημιουργούν μία κατάσταση όχι ιδιαίτερα ανταγωνιστική σε σχέση με τις χώρες της Ανατολικής Ευρώπης εκτός εάν διασφαλιστεί η πλήρης μεταφορά του κεκτημένου και η αποτελεσματική εφαρμογή του.

6. ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΤΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

6.1. Βασικά θετικά αποτελέσματα της εφαρμογής ανά οδηγία

Τα κράτη μέλη στις εθνικές εκθέσεις τους ανέφεραν ότι το κυριότερο θετικό αποτέλεσμα της εφαρμογής στην πράξη της νομοθεσίας της ΕΕ ήταν η μεγάλη αύξηση της ενημέρωσης εργοδοτών και εργαζομένων σχετικά με την υποχρέωση έγκρισης των απαραίτητων και κατάλληλων μέτρων για τη συμμόρφωση με τις διατάξεις της νομοθεσίας για την υγεία και την ασφάλεια στην εργασία. Η αποτελεσματικότητα της νέας νομοθεσίας αντικατοπτρίζεται στη βελτίωση των εργασιακών πρακτικών και στην αλλαγή της στάσης των εργοδοτών. Η καθιέρωση της υποχρέωσης διενέργειας εκτίμησης των κινδύνων, καθώς και η αύξηση των ευθυνών των εργαζομένων κρίθηκαν ως ιδιαίτερα θετικές εξελίξεις από όλα τα κράτη μέλη.

Οι εργοδότες, διστακτικοί αρχικά έναντι των επενδύσεων που έπρεπε να γίνουν για την εφαρμογή των νέων μέτρων, αποζημιώθηκαν από τη μείωση του κόστους λόγω του

---

45 Ιδίως οι Κάτω Χώρες
46 Ιδίως η Γαλλία
47 Αυστρία

περιορισμού του αριθμού των εργατικών ατυχημάτων και των απουσιών των εργαζομένων από την εργασία καθώς και λόγω της αύξησης της παραγωγικότητας.

Αυτή η τάση μείωσης του αριθμού των εργατικών ατυχημάτων και η προαναφερθείσα αύξηση της ευαισθητοποίησης των εργοδοτών συγκαταλέγονται από τα κράτη μέλη στα σημαντικότερα επιτεύγματα της οδηγίας 89/391/ΕΟΚ.

Όσον αφορά τις πέντε πρώτες ειδικές οδηγίες, τα κράτη μέλη επισήμαναν τα ακόλουθα επιτεύγματα:

Οδηγία 89/654 (χώροι εργασίας):

– ρύθμιση διαφόρων παραμέτρων στις οποίες δεν θα είχε δοθεί η δέουσα προσοχή εάν δεν είχαν περιληφθεί στην οδηγία, όπως π.χ. παράθυρα, διαφώτιστα χωρίσματα, θύρες ή πύλες που ανοίγουν προς τα πάνω, οδοί και έξοδοι κινδύνου κλπ.·

– ενοποίηση και απλοποίηση των υφιστάμενων εθνικών διατάξεων, που συνέβαλε στον εκσυγχρονισμό και τη συνολικότερη βελτίωση των επιπέδων ασφάλειας και άνεσης·

– ενίσχυση των διατάξεων σχετικά με τις υποχρεώσεις των εργοδοτών όσον αφορά τους χώρους εργασίας που χρησιμοποιούνται για πρώτη φορά και τους ήδη χρησιμοποιούμενους χώρους εργασίας. Ορισμένα κράτη μέλη καθιέρωσαν την υποχρέωση κοινοποίησης μεταβολών, επεκτάσεων ή μετατροπών κτιρίων που χρησιμοποιούνται ή ενδέχεται να χρησιμοποιηθούν ως χώροι εργασίας.

Οδηγία 89/655 (εξοπλισμός εργασίας):

– προσαρμογή της εθνικής νομοθεσίας σχετικά με τη χρήση σύγχρονου εξοπλισμού εργασίας, σύμφωνα με τις νέες τάσεις σχετικά με την ενσωμάτωση της συνιστώσας της υγείας και της ασφάλειας·

– καθορισμός ελάχιστου επιπέδου ασφάλειας του εξοπλισμού εργασίας·

– ενοποίηση και εναρμόνιση των εθνικών διατάξεων, που συνέβαλε στην απλοποίηση της νομοθεσίας·

– επέκταση του πεδίου εφαρμογής σε μεγαλύτερο αριθμό στοιχείων εξοπλισμού εργασίας·

– γενικά σαφέστερες και πιο συγκεκριμένες προδιαγραφές·

– αύξηση της ευαισθητοποίησης των εργοδοτών όσον αφορά το επίπεδο ασφάλειας του εξοπλισμού εργασίας·

– σημαντικές επιπτώσεις όσον αφορά τις προδιαγραφές του χρησιμοποιούμενου εξοπλισμού εργασίας, με αποτέλεσμα την προσαρμογή του, την επίσημη έγκριση και τον εκσυγχρονισμό του·

– ενεργότερη πρόληψη των κινδύνων που συνδέονται με τη χρήση του εξοπλισμού εργασίας·

– μεγαλύτερη ανάλυση των παραγόντων που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κατά την επιλογή νέου εξοπλισμού.

Οδηγία 89/656 (εξοπλισμός ατομικής προστασίας):

– ενοποίηση και συντονισμός της εθνικής νομοθεσίας·

– απλοποίηση, που συμβάλλει στην εφαρμογή στην πράξη·

– επέκταση της κανονιστικής ρύθμισης σε νέους τομείς·

– ενσωμάτωση νέου εξοπλισμού εργασίας·

– υποχρέωση του εργοδότη να εκτιμά τους κινδύνους πριν επιλέξει συγκεκριμένα στοιχεία εξοπλισμού προστασίας και σημαντική αύξηση της ευαισθητοποίησης όσον αφορά τις προδιαγραφές που πρέπει να πληροί αυτός ο εξοπλισμός·

– λεπτομερέστερες διατάξεις που προϋποθέτουν, για παράδειγμα, ακριβή γνώση της φύσης των δραστηριοτήτων στο πλαίσιο των οποίων είναι υποχρεωτική η χρήση συγκεκριμένου εξοπλισμού ατομικής προστασίας[48].

Οδηγία 90/269 (χειρωνακτική διακίνηση φορτίων):

– νέα ώθηση για την παρακολούθηση και τη βελτίωση των συνθηκών εργασίας·

– ενίσχυση των ισχυουσών διατάξεων για τη χειρωνακτική διακίνηση φορτίων σε ορισμένα κράτη μέλη·

– διατάξεις σαφείς που γενικά εφαρμόζονται χωρίς προβλήματα·

– αύξηση της ευαισθητοποίησης των εργοδοτών, οι οποίοι κατανοούν και αποδέχονται την εργονομική προσέγγιση της διαχείρισης κινδύνων που υιοθετεί η οδηγία·

– οι εν λόγω υποχρεώσεις εφαρμόζονται σε όλους τους τομείς της οικονομίας·

– πλεονέκτημα για τις εξαγωγικές εταιρείες στις χώρες με κοινές διατάξεις για την εκτίμηση της χειρωνακτικής διακίνησης[49].

Οδηγία 90/270 (εξοπλισμός με οθόνη οπτικής απεικόνισης):

– νέα ώθηση για την παρακολούθηση και τη βελτίωση της εργονομίας των σταθμών εργασίας με μονάδα οπτικής απεικόνισης, με αποτέλεσμα την αύξηση του επιπέδου προστασίας·

– καθιέρωση περιόδων ανάπαυσης και του δικαιώματος των εργαζομένων για αυξημένη παρακολούθηση της υγείας, και ιδίως για οφθαλμολογική εξέταση·

– ενίσχυση του επιπέδου ευαισθητοποίησης των εργοδοτών που κατανοούν και αποδέχονται την εστίαση στις εργονομικές πτυχές της διαχείρισης κινδύνων που υιοθετεί η οδηγία·

---

[48] Το Βέλγιο, σχετικά με την υποχρεωτική χρήση ενδυμάτων από ανακλαστικό υλικό.

[49] Δανία.

– αυτές οι υποχρεώσεις έχουν αρχίσει να εφαρμόζονται σε όλους τους τομείς της οικονομίας.

Εν συντομία, οι θετικές πτυχές της οδηγίας πλαισίου 89/391 και των πέντε πρώτων ειδικών οδηγιών της, όπως επισημαίνονται από τα κράτη μέλη και τους κοινωνικούς εταίρους, είναι οι ακόλουθες:

– έμφαση στη φιλοσοφία πρόληψης,

– διευρυμένο πεδίο εφαρμογής,

– υποχρέωση των εργοδοτών να πραγματοποιούν εκτίμηση των κινδύνων και να τηρούν συγκεκριμένα έγγραφα,

– καθιέρωση οργανωτικών δομών,

– υποχρέωση του εργοδότη να εξασφαλίζει την ενημέρωση και την κατάρτιση των εργαζομένων,

– δικαιώματα και υποχρεώσεις των εργαζομένων,

– ευκαιρία ενοποίησης, ορθολογισμού και απλοποίησης των υφιστάμενων εθνικών κανονισμών για τα διάφορα ζητήματα που καλύπτονται από τις οδηγίες,

– η οδηγία σχετικά με την εργασία σε εξοπλισμό με οθόνη οπτικής απεικόνισης αποτέλεσε καινοτομία και προηγήθηκε της νομοθετικής ρύθμισης σε εθνικό επίπεδο σε αυτό τον τομέα.

6.2. Βασικές δυσκολίες στην εφαρμογή ανά οδηγία

Τα κράτη μέλη αναφέρουν ως βασική δυσκολία σε σχέση με την εφαρμογή της οδηγίας πλαισίου 89/391 τα προβλήματα της εφαρμογής στην πράξη της νομοθεσίας στις ΜΜΕ. Τα προβλήματα αυτά αποδίδονται σε συγκεκριμένες διοικητικές υποχρεώσεις, γραφειοκρατικές διαδικασίες και οικονομικές επιβαρύνσεις, καθώς και στο χρόνο που απαιτείται για την ανάπτυξη κατάλληλων μέτρων. Η κατάσταση αυτή προκαλεί την αρνητική στάση των ΜΜΕ έναντι των οδηγιών[50].

Επιπλέον, η δυσκολία κατανόησης ορισμένων διατάξεων της οδηγίας πλαισίου 89/391 και των πέντε πρώτων ειδικών οδηγιών της[51], μπορεί να προκαλέσει σύγχυση και αβεβαιότητα. Αναφέρονται και άλλες δυσκολίες που προκαλεί η εφαρμογή της οδηγίας πλαισίου 89/391, όπως η υποχρέωση να δίνεται προτεραιότητα σε εσωτερικές υπηρεσίες πρόληψης.

Όσον αφορά τις πέντε πρώτες ειδικές οδηγίες, τα κράτη μέλη επισημαίνουν τις ακόλουθες δυσκολίες:

---

50 Αυτό επισημάνθηκε κυρίως από το Βέλγιο, τη Δανία, τη Γερμανία, τις Κάτω Χώρες, τη Σουηδία και το Ηνωμένο Βασίλειο.

51 Η Γερμανία επισημαίνει έλλειψη συντονισμού μεταξύ των ειδικών οδηγιών.

Οδηγία 89/654:

– υπερβολικά λεπτομερής σε ορισμένα ζητήματα[52], με επιπτώσεις στην ορθή μεταφορά στη σχετική εθνική νομοθεσία·

– η διάκριση που κάνει η οδηγία μεταξύ χώρων εργασίας που χρησιμοποιούνται για πρώτη φορά και εκείνων που ήδη χρησιμοποιούνται [53]·

– οι επενδύσεις που απαιτούνται για την εφαρμογή των νέων διατάξεων από τις ΜΜΕ.

Οδηγία 89/655:

– υπερβολικό κόστος για τις ΜΜΕ που δεν διαθέτουν τους απαραίτητους οικονομικούς πόρους·

– η ανάγκη πραγματοποίησης μακροπρόθεσμων επενδύσεων για την προσαρμογή του εξοπλισμού εργασίας·

– οι πρακτικές διαφορές μεταξύ της οδηγίας για την ασφάλεια κατά τη χρησιμοποίηση εξοπλισμού εργασίας και της οδηγίας για τις μηχανές δεν είναι απολύτως σαφείς54·

– ο καθορισμός διαφόρων επιπέδων ασφάλειας για μηχανές που ήδη χρησιμοποιούνται και για νέες μηχανές δυσχεραίνει την προσαρμογή στις προδιαγραφές της οδηγίας[55].

Οδηγία 89/656:

– έλλειψη βοήθειας προς τις ΜΜΕ, που δυσκολεύονται να επιλέξουν κατάλληλο εξοπλισμό προστασίας·

– δυσανάλογη οικονομική επιβάρυνση των μικρών εταιρειών, οι οποίες σε πολλές περιπτώσεις δεν μπορούν να αντεπεξέλθουν στο κόστος του νέου εξοπλισμού·

– ορισμένοι εργοδότες επισημαίνουν ότι οι εργαζόμενοι εξακολουθούν να μην είναι απολύτως ευαισθητοποιημένοι όσον αφορά τη χρησιμοποίηση εξοπλισμού ατομικής προστασίας.

Οδηγία 90/269:

– η αυτοματοποίηση μπορεί να οδηγήσει σε απώλεια θέσεων εργασίας και συνεπάγεται υψηλό κόστος·

– η οδηγία θεωρείται υπερβολικά αναλυτική σε σχέση με ορισμένα ζητήματα56 (αυτή η εκτίμηση είναι σχετική, καθώς ορισμένα κράτη μέλη θεώρησαν ότι αποτελεί θετικό στοιχείο)·

– το ενδεχόμενο συγκεκριμένοι χώροι εργασίας να κριθούν ακατάλληλοι για γυναίκες·

---

52 Ορισμένα κράτη μέλη θεωρούν ακριβώς αυτή την πτυχή ιδιαίτερα θετική, εξ ου και η απόκλιση των απόψεων.
53 Σουηδία.
54 Φινλανδία.
55 Βέλγιο.
56 Γνώμη της Σουηδίας.

– η έλλειψη προδιαγραφών, εκτός αυτών που σχετίζονται με το βάρος του φορτίου και την απόσταση, σχετικά με τις περιόδους ανάπαυσης και τα διαλείμματα.

Οδηγία 90/270:

– ορισμένα ζητήματα είναι πολύ δύσκολο να επιλυθούν, όπως η διαχείριση του φυσικού φωτός, η εργονομία του καθίσματος, η αδυναμία εξουδετέρωσης ορισμένων ηλεκτρομαγνητικών πεδίων[57].

– έλλειψη σαφήνειας όσον αφορά την ιδιότητα εκείνων που θα πραγματοποιούν τις εξετάσεις όρασης (οφθαλμίατροι ή οπτομέτρες)[58].

– προβλήματα που συνδέονται με την τηλεργασία και την παρακολούθηση των συνθηκών εργασίας.

Άλλες δυσκολίες:

– Μη ικανοποιητική συμμετοχή των εργαζομένων στις λειτουργικές διαδικασίες.

– Απουσία αναλυτικών δεσμευτικών διατάξεων σχετικά με την παρακολούθηση της υγείας, με αποτέλεσμα αποκλίσεις στα διάφορα κράτη μέλη και δυσκολίες σε σχέση με την αναγνώριση των ιατρικών πιστοποιητικών σε δραστηριότητες με διασυνοριακά χαρακτηριστικά.

– Η έλλειψη κριτηρίων για την αξιολόγηση των εθνικών επιθεωρήσεων εργασίας που είναι αποτέλεσμα της ανομοιόμορφης εφαρμογής των διατάξεων για την υγεία και την ασφάλεια.

– Η έλλειψη συνοχής μεταξύ συγκεκριμένων διατάξεων των οδηγιών, που οφείλεται στην ανάγκη εναρμόνισης ορισμένων διατάξεων όπως αυτές που αφορούν την ενημέρωση, διαβούλευση, συμμετοχή και εκπαίδευση των εργαζομένων καθώς και διατάξεων που σχετίζονται με τις εθνικές εκθέσεις εφαρμογής.

– Η δυσκολία αποτελεσματική εφαρμογής των ισχυουσών διατάξεων στις ΜΜΕ.

– Η έλλειψη εναρμονισμένου ευρωπαϊκού συστήματος στατιστικών πληροφοριών για τις επαγγελματικές ασθένειες για τα εργατικά ατυχήματα.

6.3. Προτάσεις για βελτιώσεις

Είναι γενικά αποδεκτό ότι δεν μπορεί να γίνει εκτεταμένη αναθεώρηση της νομοθεσίας πριν επιτευχθεί πλήρης εφαρμογή της ώστε να υπάρχουν συγκρίσιμα αναλυτικά στοιχεία που θα επιτρέπουν τη σωστή εκτίμηση των αιτίων και των συνθηκών των ατυχημάτων και τον εντοπισμό των αναποτελεσματικών διατάξεων των οδηγιών και πριν τεθούν σε ισχύ όλα τα νομοθετικά μέσα εφαρμογής των διατάξεων των οδηγιών.

Πρέπει να καταβληθούν προσπάθειες στους ακόλουθους τομείς για τη βελτίωση του επιπέδου εφαρμογής της οδηγίας πλαισίου 89/391 και των πέντε πρώτων ειδικών οδηγιών της:

– Αύξηση του βαθμού εφαρμογής των οδηγιών στις ΜΜΕ.

---

57 Γαλλία

58 Πρόβλημα που δημιουργήθηκε στην Αυστρία

– Διασφάλιση της διαθεσιμότητας πλήρων και εναρμονισμένων στατιστικών στοιχείων για τα εργατικά ατυχήματα.

– Παροχή πρόσβασης σε πληροφορίες και υποστήριξη τόσο σε εργαζόμενους όσο και σε εργοδότες, προκειμένου να κατανοήσουν τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους και να συμμορφωθούν προς αυτές.

– Ενίσχυση των δράσεων και διάθεση των απαραίτητων πόρων για τη διασφάλιση της ομοιόμορφης και αποτελεσματικής εφαρμογής της νομοθεσίας στον τομέα της υγείας και της ασφάλειας σε ολόκληρη την ΕΕ.

– Εντοπισμός διατάξεων των οδηγιών που είναι πλέον παρωχημένες λόγω των τεχνολογικών εξελίξεων και πρέπει να αναθεωρηθούν.

– Ιδιαίτερη έμφαση στις ιδιαιτερότητες του καθεστώτος των προσωρινά απασχολούμενων όσον αφορά την ενημέρωση, τη διαβούλευση, τη συμμετοχή και την κατάρτισή τους.

Τα κράτη μέλη προτείνουν στις εθνικές εκθέσεις τους σε σχέση με τις πέντε πρώτες ειδικές οδηγίες τις ακόλουθες βελτιώσεις για την καλύτερη εφαρμογή της νομοθεσίας και για την επίτευξη περαιτέρω προόδου όσον αφορά την προστασία της υγείας και της ασφάλειας στο χώρο εργασίας:

Οδηγία 89/654:

– ανάγκη για συντονισμένη προσέγγιση των προβλημάτων που αφορούν τις συνθήκες του περιβάλλοντος, συγκεκριμένα μέσω της ανταλλαγής σχετικών εμπειριών μεταξύ των κρατών μελών·

– θέσπιση κατευθυντήριων γραμμών και συστάσεων (με πραγματικά δεδομένα, διαγράμματα και σχήματα) για τη διευκρίνιση συγκεκριμένων πτυχών (εξαερισμός, φωτισμός, θερμοκρασία, διαστάσεις του χώρου εργασίας κλπ.)·

– η ανάγκη εξέτασης των προδιαγραφών στην περίπτωση τηλεργασίας, μορφής εργασίας που γίνεται ολοένα πιο διαδεδομένη.

Οδηγία 89/655:

– αποσαφήνιση των διαφόρων επιπέδων ασφαλείας για μηχανήματα που ήδη χρησιμοποιούνται και για νέα μηχανήματα. Αυτές οι διαφοροποιήσεις μπορεί να δημιουργήσουν προβλήματα και για το λόγο αυτό πρέπει στο βαθμό που αυτό είναι δυνατό να εφαρμόζονται τα ίδια κριτήρια·

– πρέπει να ληφθούν τα αναγκαία σχετικά μέτρα για την εφαρμογή της οδηγίας, δηλαδή οικονομική βοήθεια, δανειοδότηση κλπ., προκειμένου οι ΜΜΕ να μπορέσουν να προχωρήσουν στις επενδύσεις που είναι απαραίτητες για την προσαρμογή του εξοπλισμού εργασίας τους·

– αποφυγή της ανάλυσης σε ειδικές οδηγίες γενικών θεμάτων (γενικές υποχρεώσεις εργοδοτών, ενημέρωση και κατάρτιση εργαζομένων κλπ.) τα οποία καλύπτονται στην οδηγία πλαίσιο·

– δημοσίευση κατευθυντήριων γραμμών για το πρακτικό μέρος των διατάξεων της οδηγίας.

Οδηγία 89/656:

– η Επιτροπή πρέπει να δημοσιεύσει ειδικές κατευθυντήριες γραμμές και κώδικες ορθών πρακτικών, που να περιλαμβάνουν κριτήρια επιλογής εξοπλισμού ατομικής προστασίας·

– πρέπει να συμπληρωθούν τα παραρτήματα της οδηγίας προκειμένου να διευκολυνθούν οι εταιρείες στην επιλογή εξοπλισμού ατομικής προστασίας·

– πρέπει να καταργηθούν άρθρα που περιέχονται ήδη στην οδηγία πλαίσιο (π.χ. άρθρο 5) προκειμένου να απλοποιηθεί η νομοθετική ρύθμιση και να διευκολυνθεί η εφαρμογή·

– οι εκθέσεις εφαρμογής πρέπει να συγχρονιστούν και να απλοποιηθούν.

Οδηγία 90/269:

– αρκετά κράτη μέλη είναι της άποψης ότι πρέπει να τεθούν οριακές τιμές, καθώς κρίνονται υπερβολικά τα περιθώρια που ορίζονται όσον αφορά τη χειρωνακτική διακίνηση φορτίων·

– η Επιτροπή πρέπει να παρέχει λεπτομέρειες σχετικά με τα μοντέλα αξιολόγησης και τις κατευθυντήριες γραμμές για τα διάφορα κράτη μέλη όσον αφορά τη χειρωνακτική διακίνηση φορτίων, περιλαμβανομένων των παραγόντων που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη (εξαιρετικής σημασίας στο πλαίσιο των διεθνών μεταφορών για λόγους συντονισμού)·

– πρέπει να εξεταστεί η εφαρμογή των εργονομικών αρχών διακίνησης υλικών υπό την ευρύτερη δυνατή έννοια, στο πλαίσιο της εργονομικής οργάνωσης της εργασίας.

Οδηγία 90/270:

– συνιστάται να γίνουν αναλυτικότερες οι διατάξεις σχετικά με αλλαγές δραστηριότητας ή τις περιόδους ανάπαυσης, και να προσδιοριστούν τα άτομα στα οποία πρέπει να εφαρμόζονται·

– πρέπει να εξεταστούν τα προβλήματα που προκαλεί η ηλεκτρομαγνητική ακτινοβολία από τους τερματικούς σταθμούς, τα λέιζερ και τα μαγνητικά πεδία[59]·

– διάφορα κράτη μέλη θεωρούν ότι πρέπει να αναθεωρηθεί η οδηγία, προκειμένου να προσαρμοστεί στις τεχνολογικές εξελίξεις.

7. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Στην παρούσα έκθεση παρουσιάζεται η πορεία της εφαρμογής στην πράξη των διατάξεων της οδηγίας πλαισίου 89/391 και των ειδικών οδηγιών 89/654, 89/655, 89/656, 90/269 και 90/270.

[59] Πρόταση της Φινλανδίας

Περιέχονται στοιχεία σχετικά με τη σαφή θετική επίδραση της ευρωπαϊκής νομοθεσίας στα εθνικά πρότυπα για την επαγγελματική υγεία και ασφάλεια. Αυτό δεν περιορίζεται στη σφαίρα της νομοθεσίας αλλά αφορά και την εφαρμογή στην πράξη στις επιχειρήσεις και στους φορείς του δημόσιου τομέα. Γενικά, η νομοθεσία της ΕΕ έχει συμβάλει στην καλλιέργεια μιας φιλοσοφίας πρόληψης.

Παράλληλα, ωστόσο, στην έκθεση εντοπίζονται διάφορα προβλήματα στην εφαρμογή, τα οποία εμποδίζουν την πλήρη επίτευξη των στόχων της νομοθεσίας. Σε αρκετά κράτη μέλη απαιτούνται σημαντικές αλλαγές στη συμπεριφορά και αύξηση της ευαισθητοποίησης προκειμένου να ενσταλαχθεί η ιδέα της επαγγελματικής υγείας και ασφάλειας.

Παρά τα επιτεύγματα που έχουν καταγραφεί, από την ανάλυση προκύπτει η άμεση ανάγκη για ενίσχυση της δέσμευσης προκειμένου να επιτευχθεί η πλήρης και ορθή εφαρμογή της νομοθεσίας σε όλους τους τομείς της ευρωπαϊκής οικονομίας.

Εντοπίζονται διάφορες αδυναμίες σε σχέση με βασικά χαρακτηριστικά της νομοθεσίας:

– Η ενημέρωση σχετικά με τη νέα νομοθεσία και η δημοσιοποίησή της θεωρείται ικανοποιητική αν και αρκετά κράτη μέλη επισημαίνουν την ανάγκη ενίσχυσης των δραστηριοτήτων ενημέρωσης και παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών με στόχο τη διεύρυνση της εφαρμογής της νομοθεσίας.

– Η ανάγκη για ειδικές και κατανοητές πληροφορίες και για καθοδήγηση, καθώς και για εύκολη πρόσβαση σε συγκεκριμένη και κατάλληλη τεχνική βοήθεια έχει ιδιαίτερη σημασία για όλους τους τύπους επιχειρήσεων, ιδίως δε για τις ΜΜΕ.

– Σημαντική καινοτομία της νομοθεσίας ήταν η καθιέρωση της συστηματικής πραγματοποίησης εκτιμήσεων κινδύνων. Η έκθεση υπογραμμίζει ότι η συμμόρφωση με τις διατάξεις σχετικά με τα καθήκοντα της εκτίμησης κινδύνων, της τεκμηρίωσης και της εποπτείας δεν θεωρείται ικανοποιητική. Παράλληλα προβληματισμό προκαλεί και το γεγονός ότι η εκτέλεση των καθηκόντων αυτών γίνεται κατά επιφανειακό και ανεπαρκή τρόπο.

– Παρά τη δυνατότητα που προβλέπεται για χρήση εσωτερικών ή εξωτερικών συστημάτων πρόληψης και προστασίας, τα στοιχεία δείχνουν ότι ακόμη δεν έχει επιτευχθεί γενική και κατάλληλη πρόσβαση όλων των επιχειρήσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε υπηρεσίες πρόληψης και προστασίας. Επιπλέον, δεδομένου ότι στην ευρωπαϊκή νομοθεσία δεν εξειδικεύονται οι ικανότητες και δεξιότητες που απαιτούνται, αλλά είναι στη διακριτική ευχέρεια των κρατών μελών να ρυθμίσουν τις σχετικές προϋποθέσεις, δεν εξασφαλίζεται η ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών, ιδίως αυτών που παρέχονται από φορείς εκτός της επιχείρησης.

– Προκειμένου μία στρατηγική πρόληψης να θεωρείται επιτυχής, απαιτείται η εποικοδομητική συμμετοχή όλων των ενδιαφερομένων φορέων. Αυτό συνεπάγεται ότι χωρίς τη δέσμευση των εργαζομένων δεν αξιοποιούνται πλήρως οι δυνατότητες πρόληψης των κινδύνων. Παρά τη μεγάλη έμφαση που δίνεται στην ενημέρωση, τη διαβούλευση, τη συμμετοχή και την κατάρτιση, απαιτείται περαιτέρω στήριξη για την ενθάρρυνση της συμμετοχής των εργαζομένων. Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δοθεί στην περίπτωση των χώρων εργασίας στους οποίους απασχολούνται εργαζόμενοι διαφορετικών επιχειρήσεων.

– Οι ολοένα πιο πολύπλοκες εργασιακές διαδικασίες και οι αλλαγές στις συνθήκες εργασίας δημιουργούν νέους κινδύνους, που συνυπάρχουν με τους παραδοσιακούς κινδύνους, ή μεταβαλλόμενους τύπους κινδύνων που καθιστούν αναγκαία την ενσωμάτωση της διάστασης της προστασίας της επαγγελματικής υγείας και ασφάλειας στη συνολική διαχείριση των επιχειρήσεων. Η ανά χείρας έκθεση αναδεικνύει ένα έλλειμμα στις οργανωτικές δομές για τη βελτίωση της υγείας και της ασφάλειας σε πολλές επιχειρήσεις.

Φαίνεται ότι για την πραγματοποίηση των αναγκαίων προσαρμογών για την εφαρμογή στην πράξη των νέων διατάξεων απαιτείται μεγαλύτερο χρονικό διάστημα από το προβλεπόμενο. Ωστόσο, πολύ συχνά παρατηρείται επίσης έλλειψη προθυμίας για τη βελτίωση των συνθηκών επαγγελματικής υγείας και ασφάλειας.

Η προβληματική σε μεγάλο βαθμό κατάσταση που επικρατεί στις ΜΜΕ χρήζει άμεσης προσοχής, δεδομένου ότι τα στοιχεία δείχνουν πολύ μεγαλύτερο ποσοστό ατυχημάτων στις ΜΜΕ σε σύγκριση με τις μεγάλες εταιρείες και μεγαλύτερο αριθμό εργοδοτών χωρίς την απαραίτητη ενημέρωση. Προβλήματα εντοπίζονται και στο δημόσιο τομέα, όπου η βελτίωση των συνθηκών για την επαγγελματική υγεία και ασφάλεια δεν αντιμετωπίζεται ως τομέας στον οποίο πρέπει να καταβάλλονται διαρκώς προσπάθειες. Προβλήματα υπάρχουν και στους βιομηχανικούς τομείς όπου απασχολείται μεγάλος αριθμός προσωρινών εργαζομένων ή, όπως καλούνται, εργαζομένων με άτυπες συμβάσεις εργασίας.

Απαιτείται επομένως εντατικοποίηση των προσπαθειών για τη διασφάλιση της ορθής εφαρμογής της νομοθεσίας σε όλους τους τομείς της οικονομίας. Υπάρχει μία σειρά προσεγγίσεων και μέσων που μπορούν να υιοθετηθούν για την εκπλήρωση αυτού του καθήκοντος και για την περαιτέρω μείωση των εργατικών ατυχημάτων και των επαγγελματικών ασθενειών μέσω της πλήρους και ορθής εφαρμογής της νομοθεσίας. Η έκθεση δείχνει ότι έχουν τεθεί γερά θεμέλια.

Σημαντικό από την άποψη αυτή να υιοθετηθεί μια οριζόντια προσέγγιση και το ζήτημα της επαγγελματικής υγείας και ασφάλειας να αντιμετωπιστεί ως διατομεακό ζήτημα. Αυτό πρέπει ιδίως να επιδιωχθεί στο πλαίσιο της εξειδίκευσης συγκεκριμένων ομάδων στόχων στην αγορά εργασίας ή προγραμμάτων για τη βελτίωση της απασχολησιμότητας ατόμων ή την προώθηση της επιχειρηματικότητας. Με τον τρόπο αυτό θα αυξηθεί η ευαισθητοποίηση, θα παρέχονται ενημερωμένες πληροφορίες και θα ενισχυθεί η ενεργή συμμετοχή επιχειρήσεων και εργαζομένων.

Σε αρκετά κράτη μέλη υπάρχει μεγάλη ζήτηση για την εξειδίκευση προσωπικού προκειμένου να θεσπιστούν οι απαραίτητες οργανωτικές δομές. Αυτό σχετίζεται τόσο με την εξειδίκευση των ειδικών σε θέματα επαγγελματικής υγείας και ασφάλειας όσο και με την εκπαίδευση και περαιτέρω κατάρτιση των εργαζομένων. Πολύ συχνά οι εργαζόμενοι και οι εκπρόσωποί τους δεν διαθέτουν τις γνώσεις και τις απαραίτητες δεξιότητες για να αντιμετωπίσουν αποτελεσματικά ζητήματα επαγγελματικής υγείας και ασφάλειας και για να προασπιστούν τα συμφέροντα των εργαζομένων στον τομέα αυτό έναντι των εργοδοτών. Παράδειγμα προς μίμηση για τη διόρθωση αυτής της κατάστασης αποτελεί η περίπτωση της κλωστοϋφαντουργικής βιομηχανίας στη Γερμανία.

Για την υπέρβαση των εμποδίων που υπάρχουν σήμερα σε σχέση με την εφαρμογή της νομοθεσίας απαιτείται επίσης η μεγαλύτερη ενσωμάτωση της διάστασης της επαγγελματικής υγείας και ασφάλειας στις πολιτικές της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Σε αυτό το πλαίσιο σημαντικό ρόλο μπορούν να διαδραματίσουν η ευρωπαϊκή στρατηγική για την απασχόληση καθώς και τα διαρθρωτικά ταμεία, ιδίως το ΕΚΤ, μέσω της ενθάρρυνσης και της στήριξης νέων

προσεγγίσεων. Η ανάπτυξη ενός ενιαίου και αυστηρού συστήματος παρακολούθησης θα συμβάλλει σημαντικά στην παρακολούθηση και τη σύγκριση πολιτικών και τάσεων στον τομέα της επαγγελματικής υγείας και ασφάλειας. Η έλλειψη στοιχείων που παρατηρείται σήμερα μπορεί να οδηγήσει σε γενικεύσεις και στην παράλειψη της εξέτασης συγκεκριμένων παραμέτρων.

Η καθιέρωση της «συγκριτικής αξιολόγησης» μπορεί να αποδειχθεί χρήσιμη για την υπέρβαση του προβλήματος της ανεπαρκούς επιβολής σε ορισμένες χώρες. Ωστόσο, πρέπει εξ αρχής να αναγνωριστεί ότι οι αρχές επιβολής δεν είναι από μόνες τους σε θέση να εξασφαλίσουν ισότιμες συνθήκες. Οι επιθεωρητές εργασίας μπορούν να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο ως φορείς αλλαγής για την αύξηση της συμμόρφωσης, ιδίως στις ΜΜΕ, αφενός μέσω της εκπαίδευσης, της πειθούς και της ενθάρρυνσης και αφετέρου, όπου κρίνεται αναγκαίο, μέσω της επιβολής. Και η χρήση κατευθυντήριων γραμμών, όπως προκύπτει από τις εθνικές εκθέσεις, μπορεί να συμβάλει στην αύξηση της συμμόρφωσης.

Σε σχέση με την περαιτέρω ανάπτυξη ευρωπαϊκών πολιτικών για την επαγγελματική υγεία και ασφάλεια, η έκθεση υπογραμμίζει την ανάγκη αποτελεσματικότερου συντονισμού των ειδικών οδηγιών για την αποφυγή αλληλοεπικαλύψεων και την αποσαφήνιση ορισμένων όρων. Στόχος είναι μάλλον η αύξηση της συνέπειας και της αυστηρότητας των διατάξεων παρά η αναθεώρηση της ουσίας τους. Θα πραγματοποιηθεί ανάλυση και συζήτηση επί του θέματος προκειμένου να προσδιοριστούν οι διατάξεις που πρέπει να υποβληθούν σε αυτή τη διαδικασία.

Η Επιτροπή θα συνεχίσει να καταβάλει προσπάθειες για την απλοποίηση και τον ορθολογισμό του κοινοτικού νομικού πλαισίου μέσω των αναγκαίων νομοθετικών προτάσεων αφενός για την ενοποίηση των ισχυουσών οδηγιών προκειμένου να γίνουν πιο κατανοητές και αφετέρου για την απλοποίηση των διατάξεων των διαφόρων οδηγιών για τις εκθέσεις εφαρμογής προκειμένου να προβλεφθεί ενιαία έκθεση σχετικά με την εφαρμογή τους.

Πρέπει να είναι σαφές, ωστόσο, ότι και στο μέλλον θα διατηρηθεί ένας βαθμός ευελιξίας προκειμένου οι κοινωνικοί εταίροι και οι υπεύθυνοι για θέματα επαγγελματικής υγείας και ασφάλειας να έχουν τη δυνατότητα να προσαρμόσουν την υλοποίηση και την εφαρμογή σε συγκεκριμένο χώρο εργασίας. Πρέπει επίσης να λαμβάνεται υπόψη ότι η αυτορρύθμιση δεν πρέπει να θεωρείται ότι μπορεί να καλύψει τα κενά της νομοθεσίας. Για παράδειγμα, η εμπειρία στις Κάτω Χώρες δείχνει ότι οι συμφωνίες μεταξύ κοινωνικών εταίρων και άλλων οργανισμών δεν αρκούν για την εγγύηση της συμμόρφωσης με τις διατάξεις. Επομένως, είναι απαραίτητο οι ανεξάρτητες αρχές επιβολής να πραγματοποιούν ελέγχους σχετικά με τους στόχους που επιτυγχάνονται κατ' αυτό τον τρόπο.

Από τα παραπάνω προκύπτει ότι απαιτείται ενισχυμένη δέσμευση όλων των ενδιαφερομένων φορέων για την ορθή εφαρμογή των μέτρων που σκιαγραφούνται στην ανακοίνωση «Προσαρμογή στις αλλαγές της εργασίας και της κοινωνίας: μια νέα κοινοτική στρατηγική υγείας και ασφάλειας 2002-2006». Μόνο μια τέτοια δέσμευση και άμεση δράση θα επιφέρει αλλαγές που θα βελτιώσουν τα επίπεδα εφαρμογής και επιβολής των οδηγιών για την υγεία και την ασφάλεια και θα κάνει πραγματικότητα την προστασία της υγείας και της ασφάλειας συμβάλλοντας κατ' αυτό τον τρόπο στην αύξηση της παραγωγικότητας και της ποιότητας της εργασίας. Η Επιτροπή αναμένει επίσης ότι αυτή η επισκόπηση της εφαρμογής θα δώσει το έναυσμα για ευρύ δημόσιο διάλογο σχετικά με τρόπους για να δημιουργηθούν και να τηρηθούν ισότιμοι όροι ανταγωνισμού των επιχειρήσεων σε ολόκληρη την επικράτεια της διευρυμένης Ευρωπαϊκής Ένωσης και για βελτιωθούν οι συνθήκες εργασίας των εργαζομένων.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΕΘΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΠΟΥ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΘΗΚΑΝ ΑΠΟ ΤΑ ΚΡΑΤΗ ΜΕΛΗ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ:

Οδηγία 89/391/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 12ης Ιουνίου 1989 σχετικά με την εφαρμογή μέτρων για την προώθηση της βελτίωσης της ασφάλειας και της υγείας των εργαζομένων κατά την εργασία

Βέλγιο:

1. Arrêté royal du 14/09/1992 portant exécution de la directive du Conseil des Communautés européennes du 12/06/1989 concernant la mise en oeuvre de mesures visant à promouvoir l'amélioration de la sécurité et de la santé des travailleurs au travail - Koninklijk besluit van 14/09/1992 tot uitvoering van de richtlijn van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 12/06/1989 betreffende de tenuitvoerlegging van maatregelen ter bevordering van de verbetering van de veiligheid en de gezondheit van de werknemers op het werk ref: MB du 30/09/1992, page 20822.

2. Loi du 10/06/1952 concernant la santé et la sécurité des travailleurs, ainsi que la salubrité du travail et des lieux de travail - Wet van 10/06/1952 betreffende de gerondheid en de veiligheid van de arbeiders, alsmede de salubriteit van het werk en van de werkplaatsen ref: MB du 19/06/1952, page 4610.

3. Loi du 16/11/1972 concernant l'inspection du travail - Wet van 16/11/1972 betreffende de arbeidsinspectie ref: MB du 08/12/1972, page 13647.

4. Loi du 03/07/1978 relative aux contrats de travail - Wet van 03/07/1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten ref: MB du 22/08/1978, page 9277.

5. Loi du 28/12/1977 garantissant la protection des médecins du travail - Wet van 28/12/1977 tot bescherming van de arbeidsgeneesheren ref: MB du 18/01/1978, page 447.

6. Arrêté royal du 10/08/1978 déterminant la formation complémentaire imposée aux chefs des services de sécurité, d'hygiène et d'embellissement des lieux de travail et à leurs adjoints - Koninklijk besluit van 10/08/1978 tot vaststelling van de aanvultende vorming opgelegd aan de diensthoofden voor veiligheid, gezondheit en verfraaiing van de werkplaatsen en aan hun adjuncten ref: MB du 03/10/1978, page 11353.

7. Koninklijk besluit van 10/01/1979 relatif aux organes de sécurité, d'hygiène et d'embellissement des lieux de travail concernant les mines, minières et minières souterraines - Koninklijk besluit van 10/01/1979 betreffende de organen voor veiligheid en verfraaiing der werkplaatsen in de mijnen, graverijen en ondergrandse groeven ref: MB du 08/03/1979.

8. Arrêté royal du 11/03/1987 relatif à la sécurité et aux conditions de travail du personnel occupé dans les exploitations de terrils de cuivre - Koninklijk besluit van 11/03/1987 betreffende de veiligheid en de arbeidsvoorwaarden van het personeel tewerkgesteld in de ontginningen van steenbergen van mijnen ref: MB du 25/03/1987, page 4435.

9. Arrêté royal du 21/04/1989 relatif à la sécurité et aux conditions de travail du personnel occupé dans les exploitations à ciel ouvert des minières et des carrières, ainsi que dans leurs dépendances - Koninkijk besluit van 21/04/1989 betreffende de veiligheid en de arbeidsvoorwaarden van het personeel tewerkgesteld in de ontginningen in open lucht van de graverijen en de groeven en in hun aanhougheden ref: MB du 10/05/1989, page 7913.

10. Arrêté royal du 12/08/1994, MB du 02/08/1994.

11. Loi du 04/08/1996 relative au bien-être des travailleurs lors de l'exécution de leur travail - Wet van 04/08/1996 betreffende het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk ref: MB du 18/09/1996, page 21507.

Δανία:

1. Bekendtgørelse nr. 235 af 10/04/1991, Lovtidende A 1991 haefte 52 s. 909.

2. Søfartsstyrelsens tekniske forskrift nr. 7 af 15/12/1992.

3. Bekendtgørelse af 18/12/1992 om arbejdets udførelse

4. Arbejdsministeriets bekendtgørelse nr. 1181 af 18/12/1992 om virsomhedernes sikkerheds- og sundhedsarbejde. Arbejdsministeriet j.nr. 1992-2113-21.

5. Bekendtgørelse nr. 746 af 28/08/1992 om brug af personlige vaernemidler.

6. Bekendtgørelse nr. 889 af 28/12/1987 om bedriftssundhedstjeneste.

7. Bekendtgørelse nr. 693 af 14/10/1991 om byggepladsers og lignende arbejdssteders indretning

8. Arbejdsministeriets bekendtgørelse nr. 540 af 02/09/1982 om stoffer og materialer. Arbejdsmin. 3.kt. j.nr. 1981-3240-3.

9. Arbejdstilsynets bekendtgørelse af 15/12/1992 om anvendelse af tekniskehjaelpemidler. Arbejdstilsynet, j.nr. 1992-20-5.

10. Bekendtgørelse af 16/12/1992 om arbejdsmedicinske undersøgelse efter lov om arbejdsmiljø

11. Bekendtgørelse af 16/12/1992 om faste arbejdssteders indretning.

12. Bekendtgørelse nr. 469 af 06/10/1983 om sikkerhedsuddannelse m.v.

13. Lov om arbejdsmiljø, jf. lovbekendtgørelse nr. 184 af 22/03/1995, som aendret ved lov nr.458 af 12/06/1996 og lov nr. 1196 af 27/12/1996

14. Bekendtgørelse nr. 646 af 18/12/1985 med senere aendringer.

15. Bestemmelser om sikkerhed og sundhed for besaetningsmedlemmer under tjeneste på luftfartøj af 16/06/94.

16. Tekniske forskrift nr. 8 af 10/10/1994.

17 Lov nr. 379 af 10/06/1997 om aendring af lov om arbejdsmiljø. Arbejdsmin.,j.nr. 97-2100-121.

18. Arbejdsministeriets bekendtgørelse nr. 183 af 15/05/1975 om forbud mod anvendelse af visse cadmiumholdige loddemidler. Arbejdsmin. 3 kt. j. nr. 13-35-69.

19. Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 661 af 28/11/1983 om vandopløseligt chromat i cement. Arbejdstilsynets journal nr. 82-344-106.

20. Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 199 af 26/03/1985 om epoxyharpikser og isocyanater m.v.. Arbejdstilsynet, j.nr. 82-365-71.

21. Arbejdsministeriets bekendtgørelse nr. 562 af 16/12/1985 om arbejde med metallisk bly og dettes ionforbindelse. Arbejdsmin. 3. kt. j.nr. 1985-3240-62.

22. Arbejdsministeriets bekendtgørelse nr.600 af 24/09/1986 om asbest. Arbejdsmin.,j.nr. 1986-3240-60.

23. Arbejdstilsynets bekentgørelse nr. 993 af 1/12/1986 om registrering m.m. af asbest. Arbejdstilsynets j.nr. 86-362-357.

24. Arbejdsministeriets bekendtgørelse nr. 139 af 23/03/1987 om aendring af bekendtgørelse om asbest. Arbejdsmin. 3.kt. j.nr. 86-3240-60.

25. Arbejdsministeriets bekendtgørelse nr. 984 af 11/12/1992 om aendring af bekendtgørelse om asbest. Arbejdsmin. 3.kt. j.nr. 2141-9.

26. Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 52 af 13/01/1988 om materialer med indhold af flygtige stoffer herunder organiske opløsningsmidler. Arbejdstilsynets j. nr. 87-361/K71-4.

27. Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 344 af 9/06/1988 om arbejde med momtering og nedrivning af isoleringsmaterialer indeholdende syntetiske mineralfibre. Arbejdstilsynets j. nr. 88-361/k55-16.

28. Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 302 af 13/05/1993 om arbejde med kodenummerede produkter. Arbejdstilsynets j.nr. 1993-30-20.

29. Arbejdsministeriets bekendtgørelse nr. 1017 af 15/12/1993 om indretning af byggepladser og lignende arbejdssteder efter lov om arbejdsmiljø. Arbejdsmin.3.kt.j.nr. 93-2122-2.

30. Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 561 af 24/06/1994 om indretning af tekniske hjaelpemidler. Arbejdstilsynets j.nr. 1994-29-46.

31. Arbejdsministeriets bekendtgørelse nr. 867 af 13/10/1994 om arbejdets udførelse. Arbejdsmin.,j.nr. 92-5232-1.

32. Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 1062 af 15/12/1994 om arbejde med asfaltmaterialer. Arbejdsmin./Arbejdstilsynets j.nr. 1992-843-52.

33. Arbejdsministeriets bekendtgørelse nr. 485 af 16/06/1995 om aendring af bekendtgørelse om stoffer og materialer. Arbejdsmin.,j.nr. 1992-2141-2.

34. Arbejstilsynets bekendtgørelse om foranstaltninger til forebyggelse af kraeftrisikoen ved arbejde med stoffer og materialer. Arbejdsmin./Arbejdstilsynet, j.nr. 1996-30-63.

35. Arbejdsministeriets bekendtgørelse nr. 739 af 22/09/1997 om virksomhedernes sikkerheds- og sundhedsarbejde. Arbejdsmin., 3 kt., j.nr. 97-2210-26. Base i statsbasen: ABEK.

36. Arbejdsministeriets bekendtgørelse nr. 1017 af 17/12/1997 om aendring af bekendtgørelse om arbejdets udførelse. Arbejdsmin., j.nr. 97-2100-136. Base i statsbasen: ABEK.

37. Bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om virksomhedernes sikkerheds- og sundhedsarbeide; nr 383 af 22 juni 1998.

38. Bekendtgørelse om sikkerhedsgruppens qrbejdsæiljøuddannelse ref: Statistente, 14/06/1999, nr 457.

39. Lov nr. 331 om aendring af lov om arbejdsmiljø og lov om visse havanlaeg (§§ 17 a-c i) ref: nr 331 af 16/05/2001.

40. Teknisk forskrift om arbejdsmiljo i skibe ref: Meddelelser fra Søfartsstyrelsen A du 01/07/2002

Γερμανία:

1. Verordnung über bergbauliche Unterlagen, Einwirkungsbereiche und die Bergbau-Versuchsstrecke vom 11/11/1982, Bundesgesetzblatt Teil I vom 30/11/1982 Seite 1553.

2. Gesetz zur Umsetzung der EG-Rahmenrichtlinie Arbeitsschutz und weiterer Arbeitsschutz-Richtlinien vom 07/08/1996, Bundesgesetzblatt Teil I vom 20/08/1996 Seite 1246.

3. Seemannsgesetz vom 26/07/1957, Bundesgesetzblatt Teil II vom 07/08/1957 Seite 713.

4. Gesetz zur Einordnung des Rechts der gesetzlichen Unfallversicherung in das Sozialgesetzbuch (Unfallversicherungs-Einordnungsgesetz -UVEG) vom 07/08/1996, Bundesgesetzblatt Teil I vom 20/08/1996 Seite 1254.

5. Reichsversicherungsordnung (April 1992).

6. Bundesberggesetz (BBergG) (Februar 1992).

7. Unfallverhütungsvorschriften für Unternehmen der Seefahrt (UVV See) (November 1989).

8. Gesetz zur Regelung der gewerbsmäßigen Arbeitnehmerüberlassung (Arbeitnehmerüberlassungsgesetz - AÜG) vom 07/08/1972, Bundesgesetzblatt Teil I Seite 1393, zuletzt geändert durch Gesetz vom 20//07/1995 (BGBl I S.946).

9. Arbeitsförderungsgesetz vom 25/06/1969, Bundesgesetzblatt Teil I Seite 582, zuletzt geändert durch des Gesetzes vom 15/12/1995 (BGBl. S. 1824).

10. Drittes Gesetz zur Änderung der Gewerbeordnung und sonstiger gewerberechtlicher Vorschriften vom 24/08/2002 ref: BGBl. n° 62 du 30/08/2002 p. 3412.

Ελλάδα:

1. Νόμος 1568 της 11/10/1985 ΦΕΚ Α αριθ. 177 της 18/10/1985 σ. 3335.
2. Νόμος 1836 της 14/03/1989 ΦΕΚ Α αριθ. 79 της 14/03/1989 σ.1071.
3. Νόμος 1767/88 της 04/04/1988 ΦΕΚ Α αριθ. 63 της 06/04/1988 σ.709.
4. Προεδρικό διάταγμα 368/89 ΦΕΚ Α αριθ. 163 της 16/06/1989 σ. 3917.
5. Προεδρικό διάταγμα 369/89 ΦΕΚ Α αριθ. 164 της 16/06/1989 σ. 3981.
6. Προεδρικό διάταγμα 436 της 16/10/1991 ΦΕΚ Α αριθ. 159 της 24/10/1991 σ. 2125.
7. Νόμος 2224 της 05/07/1994 ΦΕΚ Α αριθ. 12 της 06/07/1994 σ.1469.
8. Προεδρικό διάταγμα 294 της 17/06/1988 ΦΕΚ Α αριθ. 138 της 21/06/1988 σ. 2781.
9. Προεδρικό διάταγμα 70α της 11/02/1988 ΦΕΚ Α αριθ. 31 της 17/02/1988 σ. 263.
10. Προεδρικό διάταγμα 94 της 10/04/1987 ΦΕΚ Α αριθ. 54 της 22/04/1987 σ. 503.
11. Προεδρικό διάταγμα 85 της 05/03/1991 ΦΕΚ Α αριθ. 38 της 18/03/1991 σ. 619.
12. Νόμος 1837 της 03/1989 ΦΕΚ Α αριθ. 85 της 23/03/1989 σ.1105.
13. Υπουργική απόφαση 130627 du 07/03/1990 ΦΕΚ Α αριθ. 27 της 08/03/1990 σ.187.
14. Προεδρικό διάταγμα 61 du 02/07/1975 ΦΕΚ Α αριθ. 132 της 07/07/1975 σ.763.
15. Υπουργική απόφαση Α2/st/1539/85 ΦΕΚ Β αριθ. 280 της 13/05/1985 σ.2769.
16. Προεδρικό διάταγμα 149 της 14/03/1934 ΦΕΚ Α αριθ.112 της 22/03/1934.
17. Προεδρικό διάταγμα 17/96 της 18/01/1996 ΦΕΚ Α αριθ.11 της 18/01/1996 σ.93.
18. Προεδρικό διάταγμα 259/88 ΦΕΚ Α αριθ. 117 της 03/06/1988 σ.2313.
19. Προεδρικό διάταγμα 12/93 ΦΕΚ Α σ.33.
20. Προεδρικό διάταγμα 1348 της 10/12/1981 ΦΕΚ Α αριθ.117 της 03/06/1988.
21. Προεδρικό διάταγμα 376 της 1995 ΦΕΚ Α αριθ.206 της 05/10/1995 σ.6167.
22. Προεδρικό διάταγμα 259/81 της 1981 ΦΕΚ Α αριθ. 72 της 26/03/1981 σ.705.
23. Προεδρικό διάταγμα 363/84 της 1984 ΦΕΚ Α αριθ.Ζ82 της 1984 σ.23.
24. Προεδρικό διάταγμα 379/96 της 1996 ΦΕΚ Α αριθ. 250 της 04/11/1996 σ.4611.
25. Προεδρικό διάταγμα 236/96 της 26/07/1996 ΦΕΚ Α της 31/07/1996 σ.3062.

26. Προεδρικό διάταγμα 1349/81 της 26/11/1981 ΦΕΚ Α σ.4516.

Ισπανία:

1. Ley n° 31/95 de 08/11/1995, de Prevención de Riesgos Laborales ref: BOE n° 269 de 10/11/1995 Página 32590 (Marginal 24292).

2. Instrucción de 26/02/1996, de la Secretaría de Estado para la Administración Pública, para la aplicación de la Ley 31/95, de 8 de noviembre, de Prevención de Riesgos Laborales en la Administración del Estado ref: BOE n° 59 de 08/03/1996 Página 9421 (Marginal 5486).

3. Orden de 16/12/1987, por la que se establecen nuevos modelos para la notificación de accidentes de trabajo y se dan instrucciones para su cumplimentación y tramitación ref: BOE n° 311 de 29/12/1987 Página 38065.

4. Real Decreto n° 39/97 de 17/01/1997, por el que se aprueba el Reglamento de los Servicios de Prevención ref: BOE n° 27 de 31/01/1997 Página 3031 (Marginal 1853).

5. Ley 8/80 de 10/03/1980, sobre el Estatuto de los Trabajadores ref: BOE n° 64 de 14/03/1980.

6. Real Decreto n° 396/1996 de 01/03/1996, por el que se aprueba el Reglamento sobre procedimiento para la imposición de sanciones por infracciones en el orden social.

7. Ley n° 14/94 de 01/07/1994, que regula las empresas de trabajo temporal.

8. Real Decreto n° 780/98 de 20/04/1998, por el que se modifica el Real Decreto 39/1987, de 17 de enero, por el que se aprueba el Reglamento de los servicios de prevención ref: BOE n° 104 de 01/05/1998 Página 14698 (Marginal 10209).

Γαλλία:

1. Loi n° 91-1414 du 31/12/1991 modifiant le code du travail et le code de la santé publique en vue de favoriser la prévention des risques professionnels et portant transposition de directives européennes relatives à la santé et à la sécurité du travail ref: JO du 07/01/1992, page 319.

2. Décret n° 92-158 du 20/02/1992 complétant le code du travail (2ème partie: décrets en Conseil d'Etat) et fixant les prescriptions particulières d'hygiène et de sécurité applicables aux travaux effectués dans un établissement par une entreprise extérieure ref: JO du 22/02/1992, page 2779

3. Décret n° 92-333 du 31/03/1992 modifiant le code du travail (2ème partie: décrets en Conseil d'Etat) et relatif aux dispositions concernant la sécurité et la santé applicables aux lieux de travail que doivent observer les chefs d'établissements utilisateurs ref: JO du 01/04/1992, page 4614.

4. Loi n° 97-1051 du 18/11/1997 d'orientation sur la pêche maritime et les cultures marines ref: JO du 19/11/1997, page 16723.

5. Decret n° 98-588 ref: JORF du 11/07/1998.

6. Ordonnance n° 2001-175 du 22/02/2001 relative à la transposition de la directive 89/391/CEE du Conseil du 12/06/1989 concernant la mise en oeuvre des mesures visant à promouvoir l'amélioration de la sécurité et de la santé des travailleurs réf: JO n° 258 du 07/11/2001 p. 17523.

7. Loi de modernisation sociale du 17/01/2002 ; article 193 réf: JO du 18/01/2002 p. 1008.

8. Décret n° 2001/1016 du 5/11/2001 portant création d'un document relatif à l'évaluation des risques pour la santé et la sécurité des travailleurs, prévue par l'article L.230-2 du code du travail et modifiant le code du travail réf: JO n° 258 du 07/11/2001 p. 17523 ref: JO du 24/02/2001, page 3022.

9. Décret n° 82-453 du 28/05/1982 relatif à l'hygiène et à la sécurité du travail, ainsi qu'à la prévention médicale dans la fonction publique, modifié par le décret 84-1029 du 23/11/1984, par le décret 95-680 du 9/05/1995 et par le décret 2001-232 du 12/03/2001 ref: Pas de mention (SG(2002)A/10391).

10. Arrêté du 3 mai 2002 relatif à la formation préalable à la prise de fonction et à la formation continue des agents chargés de la mise en ouvre des règles d'hygiène et de sécurité dans la fonction publique territoriale ref: 03/05/2002 (SG(2002)A/10391).

11. Décret 85-603 du 10/06/1985 relatif à l'hygiène et à la sécurité du travail ainsi qu'à la médecine professionnelle et préventive dans la fonction publique territoriale ref: JORF du 18/06/1985 (SG(2002)A/10391).

12. Décret 2000-542 du 16/06/2000 modifiant le décret 85-603 du 10/06/1985 relatif à l'hygiène et à la sécurité du travail ainsi qu'à la médecine professionnelle et préventive dans la fonction publique territoriale ref: JORF n° 141 du 20/06/2000 p. 9249 (NOR : FPPA0010011D) (SG(2002)A/10391).

13. Arrêté du 15/03/2001 portant détermination des missions de sécurité des personnes et des biens incompatibles avec l'exercice du droit de retrait dans la fonction publique territoriale ref: JORF n° 71 du 24/03/2001 p. 4643 (NOR : FPPA0110020A) (SG(2002)A/10391).

14. Arrêté du 26/12/1995 relatif à la création d'une structure fonctionnelle en matière de sécurité et de santé au travail dans les mines ref: JORF du 13/01/1996 (NOR INDB9501272A) (SG(2002)A/10391).

15. Arrêté du 10/04/1972 relatif aux séances d'information professionnelle des délégués mineurs ref: 10/04/1972 (SG(2002)A/10391).

Ιρλανδία:

1. The Safety, Health and Welfare at Work (General Application) Regulations, 1993 ref: S.I. n° 44 of 1993.

2. The Safety, Health and Welfare at Work Act, 1989.

3. The Fire Services Act 1981 ref: S.I. n° 30 of 1981.

4. The Dangerous Substances (Retail and Private Petroleum Stores) Regulations, 1979 ref: S.I. n° 311 of 1979.

5. The Dangerous Substances (Oil Jetties) Regulations, 1979 ref: S.I. n° 312 of 1979.

6. The Dangerous Substances (Petroleum Bulk Stores) Regulations, 1979 ref: S.I. n° 313 of 1979.

Ιταλία:

1. Decreto legislativo del 19/09/1994 n. 626, attuazione delle direttive 89/391/CEE, 89/654/CEE, 89/655/CEE, 89/656/CEE, 90/269/CEE, 90/270/CEE, 90/394/CEE e 90/679/CEE riguardanti il miglioramento della sicurezza e della salute dei lavoratori sul luogo di lavoro ref: Supplemento ordinario n. 141 alla GURI - Serie generale - del 12/11/1994 n. 265.

2. Decreto legislativo del 19/03/1996 n. 242, modifiche ed integrazioni al decreto legislativo 19 settembre 1994, n. 626, recante attuazione di direttive comunitarie riguardanti il miglioramento della sicurezza e della salute dei lavoratori sul luogo di lavoro ref: Supplemento ordinario n .75 alla GURI - Serie generale - del 06/05/1996 n. 104 pag. 3.

3. Decreto Legislativo n° 195 del 23/6/2003 -Modifiche ed integrazioni al decreto legislativo 19/9/1994, n. 626, per l'individuazione delle capacità e dei requisiti professionali richiesti agli addetti ed ai responsabili dei servizi di prevenzione e protezione dei lavoratori, a norma dell'articolo 21 della legge 1/3/2002, n. 39. ref: GURI Serie generale n° 174 del 29/7/2003 p. 4 (SG(2003)A/08174 du 28/08/2003).

Λουξεμβούργο:

1. Loi du 17/06/1994 concernant les services de santé au travail ref: Mémorial grand-ducal A n° 55 du 01/07/1994, page 1054.

2. Loi du 08/06/1994 1) portant application aux personnes morales du secteur public de la directive cadre 89/391/CEE du Conseil du 12/06/1989 concernant la mise en oeuvre de mesures visant à promouvoir l'amélioration de la sécurité et de la santé des travailleurs au travail; 2) modifiant et complétant la loi du 19/03/1988 concernant la sécurité dans les administrations et services de l'Etat ref: Mémorial grand-ducal A n° 55 du 01/07/1994, page 1050.

3. Loi du 17/06/1994 concernant la sécurité et la santé des travailleurs au travail ref: Mémorial Grand-Ducal A n° 55 du 01/07/1994, page 1060.

4. Règlement grand-ducal du 06/10/1995 portant 1. adaptation à l'ensemble de la fonction publique de l'Etat et des communes du règlement grand-ducal du 13/06/1979 concernant les directives en matière de sécurité dans les écoles; 2. continuation de la transposition dans le droit luxembourgeois pour le compte du secteur public des directives communautaires afférentes à la sécurité au travail ref: Mémorial grand-ducal A n° 87 du 20/10/1995, page 2008.

5. Loi du 06/03/1998 modifiant la loi du 17/06/1994 concernant la sécurité et la santé des travailleurs au travail ref: Mémorial A, page 260.

Κάτω Χώρες:

1. Arbeidsomstandighedenwet, Staatsblad nr 757.

2. Besluit arbodiensten van 28/12/1993, Staatsblad nr 782.

3. Besluit bedrijfshulpverlening arbeidsomstandighedenwet van 28/12/1993, Staatsblad nr 783.

4. Ministeriële regeling certificatie arbodiensten van 28/12/1993, Staatscourant nr 252 van 30/12/1993 blz. 38.

5. Ministeriële regeling deskundigheidseisen arbodiensten van 28/12/1993, Staatscourant nr 252 van 30/12/1993 blz. 38.

6. Besluit arbeidsomstandighedenwet, Staatsblad nr 782.

7. Aanpassingsbesluit van 08/07/1994, Staatsblad nr 562 van 1994.

8. Besluit van 17/08/1995, Staatsblad nr 434 van 21/09/1995 blz. 1.

9. Beschikking van de Minister van Justitie van 21/02/1996, houdende plaatsing in het Staatsblad van de tekst van de Arbeidsomstandighedenwet, zoals deze laatstelijk is gewijzigd bij de wet van 21/12/1995, Stb. 691, Staatsblad nr 133 van 1996.

10. Regeling houdende bepalingen ter uitvoering van bij en krachtens de Arbeidsomstandighedenwet en enige andere wetten gestelde regels van 12/03/1997, uitgegeven als supplement bij de Staatscourant nr 63 van 02/04/1997.

11. Besluit houdende regels in het belang van de veiligheid, de gezondheid en het welzijn in verband met de arbeid (Arbeidsomstandighedenbesluit) van 15/01/1997, Staatsblad nr 60 van 1997.

12. Besluit van de Staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, Directie Arbeidsomstandigheden, Arbo/AIS 9701436 tot vaststelling van beleidregels op het gebied van de Arbeidsomstandighenwetgeving (Beleidsregels arbeidsomstandighedenwetgeving) van 27/06/1997, uitgegeven als supplement bij de Staatscourant van 27/06/1997.

13. Wet van 13 december 2000 tot wijziging van de Arbeidsomstandighedenwet 1998 (Technische verbeteringen en aanpassingen) ref: Staatsblad nr 595 van 2000 (28/12/2000).

Αυστρία:

1. Landarbeitsordnung, ref: Landesgesetzblatt für Niederösterreich, Nr. 9020-15.

2. Bundesgesetz über Sicherheit und Gesundheitsschutz bei der Arbeit (ArbeitnehmerInnenschutzgesetz-ASchG) und mit dem das Allgemeine Sozialversicherungsgesetz, das Arbeitvertragsrechts-Anpassungs-gesetz, das Arbeitsverfassungsgesetz, das Berggesetz 1975, das Bauern-Sozialversicherungsgesetz, das Arbeitsmarktförderungsgesetz, das Arbeitslosenversicherungsgesetz 1977 und das Ausländerbeschäftigungsgesetz

geändert werden, ref: Bundesgesetzblatt für die Republik Österreich Nr. 450/1994, vom 17/06/1994, in der Fassung der Bundesgesetze BGBl. I Nr. 47/1997 und der Kundmachung BGBl. Nr. 457/1995.

3. Verordnung des Bundesministers für Arbeit und Soziales über die Aufsichtsbezirke und den Wirkungsbereich der Arbeitsinspektorate, ref: Bundesgesetzblatt für die Republik Österreich, Nr. 237/1993.

4. Bundesgesetz über die Arbeitsinspektion (Arbeitsinspektionsgesetz 1993 - ArbIG), ref: Bundesgesetzblatt für die Republik Österreich, Nr. 27/1993, i.d.F BGBl. Nr. 754/1996.

5. Bundesgesetz vom 14/12/1973 betreffend die Arbeitsverfassung (Arbeitsverfassungsgesetz - ArbVG), ref: Bundesgesetzblatt für die Republik Österreich, Nr. 22/1974 i.d.F BGBl. Nr. 360/1975, BGBl. Nr. 387/1976, BGBl. Nr. 519/1978, BGBl. Nr. 47/1979 (VfGH), BGBl. Nr. 354/1981, BGBl. Nr. 48/1982, BGBl. Nr. 199/1982, BGBl. Nr. 55/1985, BGBl. Nr. 204/1986, BGBl. Nr. 394/1986, BGBl. Nr. 563/1986, BGBl. Nr. 321/1987, BGBl. 617/1987, BGBl. Nr. 196/1988, BGBl. Nr. 282/1990, BGBl. 408/1990, BGBl. Nr. 411/1990, BGBl. 475/1990, BGBl. 473/1992, BGBl. Nr. 833/1992, BGBl. 460/1993, BGBl. Nr. 502/1993, BGBl. Nr. 450/1994, BGBl. Nr.624/1994, BGBl. Nr. 417/1996, BGBl. Nr. 601/1996, BGBl. Nr. 754/1996.

6. Bediensteten-Schutzgesetz, ref: Landesgesetzblatt für Niederösterreich, Nr. 2015-1.

7. Verordnung des Bundesministers für Arbeit und Soziales über die Sicherheitsvertrauenspersonen (SVP-VO), ref: Bundesgesetzblatt für die Republik Österreich, Nr. 172/1996 , vom 12/04/1996.

8. Verordnung über die Fachausbildung der Sicherheitsfachkräfte (SFK-VO), ref: Bundesgesetzblatt für die Republik Österreich, Nr. 277/1995, vom 21/04/1995.

9. Bundesgesetz vom 23/03/1977 über den Schutz des Lebens und der Gesundheit der in Dienststellen des Bundes beschäftigten Bediensteten (Bundesbediensteten-Schutzgesetz - BSG), ref: Bundesgesetzblatt für die Republik Österreich, Nr. 164/1977,vom 21/04/1977.

10. Änderung des NÖ Landesbediensteten-Schutzgesetzes vom 21/02/1991, ref: Landesgesetzblatt für Niederösterreich, Nr. 49/1991, vom 24/04/1991.

11. Gesetz vom 17/12/1986 über den Schutz des Lebens und der Gesundheit der in den Dienststellen des Landes beschäftigten Bediensteten (Burgenländisches Landesbedienstetenschutzgesetz), ref: Landesgesetzblatt für das Burgenland, Nr. 21/1987, vom 18/03/1987.

12. Gesetz vom 24/11/1980 über den Schutz des Lebens und der Gesundheit der in Dienststellen des Landes, der Gemeinden und Gemeindeverbände beschäftigten Bediensteten (Kärntner Bedienstetenschutzgesetz), ref: Landesgesetzblatt für Kärnten, Stück 3 Nr. 5/1981.

13. Gesetz vom 01/07/1981 über den Schutz des Lebens und der Gesundheit der in Dienststellen des Landes beschäftigten Bediensteten (O.ö. LbSG.), ref: Landesgesetzblatt für Oberösterreich, Nr. 54/1981, vom 31/08/1981.

14. Gesetz vom 09/03/1984 über den Schutz des Lebens und der Gesundheit der in Dienststellen des Landes, der Gemeinden und Gemeindeverbände beschäftigten Bediensteten (O.ö.GbSG.), ref: Landesgesetzblatt für Oberösterreich, Nr. 36/1984,vom 15/06/1984.

15. Gesetz vom 11/06/1991 über den Schutz des Lebens und der Gesundheit der Bediensteten des Landes (Landesbediensteten-Schutzgesetz LSG), ref: Landesgesetzblatt der Steiermark, Nr. 78/1991, vom 13/09/1991.

16. Gesetz vom 03/07/1991 über den Schutz der Bediensteten in Dienststellen des Landes, der Gemeinden und Gemeindeverbände (Tiroler Bedienstetenschutzgesetz), ref: Landesgesetzblatt für Tirol, Nr. 71/1991,vom 13/09/1991.

17. Verordnung der Bundesregierung über die Zuordnung von Dienststellen und Dienststellenteilen zu Gefahrenklassen (Gefahrenklassen-Verordnung), ref: Bundesgesetzblatt für die Republik Österreich, Nr. 637/1995 vom 20/09/1995.

18. Bundesgesetz, mit dem das Bundesbediensteten-Schutzgesetz geändert wird, ref: Bundesgesetzblatt für die Republik Österreich, Nr. 631/1994,vom 19/08/1994.

19. Verordnung über Einrichtungen in den Betrieben für die Durchführung des Arbeitnehmerschutzes, ref: BGBl für die Republik Österreich, Nr. 2/1984 , zuletzt geändert durch BGBl. Nr.450/1994.

20. Verordnung über gesundheitliche Eignung von Arbeitnehmern für bestimmte Tätigkeiten, ref.: Bundesgesetzblatt für die Republik Österreich, Nr. 39/1974 , i.d.F. BGBl. Nr.358/1988

21. Verordnung über den Nachweis der Fachkenntnisse für bestimmte Arbeiten, ref: Bundesgesetzblatt für die Republik Österreich, Nr. 441/1975.

22. Verordnung über die Betriebsbewilligung nach dem Arbeitnehmerschutzgesetz, ref: Bundesgesetzblatt für die Republik Österreich, Nr. 116/1976.

23. Verordnung über den Nachweis der Fachkenntnisse für die Vorbereitung und Organisation von bestimmten Arbeiten unter elektrischer Spannung über 1 kV, ref: Bundesgesetzblatt für die Republik Österreich, Nr. 10/1982.

24. Allgemeine Arbeitnehmerschutzverordnung - AAV, ref: BGBl für die Republik Österreich, Nr. 218/1983, zuletzt geändert durch BGBl. Nr.450/1994.

25. Verordnung des Bundesministeriums für soziale Verwaltung vom 10/11/1951 über allgemeine Vorschriften zum Schutze des Lebens und der Gesundheit der Dienstnehmer (Allgemeine Dienstnehmerschutzverordnung), ref: BGBl für die Republik Österreich, Nr. 265/1951, zuletzt geändert durch BGBl. Nr. 450/1994.

26. Maschinen-Schutzvorrichtungsverordnung, ref: Bundesgesetzblatt für die Republik Österreich, Nr. 43/1961.

27. Verordnung über Beschäftigungsverbote und -beschränkungen für weibliche Arbeitnehmer, ref: Bundesgesetzblatt für die Republik Österreich, Nr. 696/1976.

28. Heimarbeitsgesetz 1960 in der Fassung, ref: Bundesgesetzblatt für die Republik Österreich, Nr. 836/1992.

29. Wiener Bedienstetenschutzgesetz vom 26/06/1979, ref: Landesgesetzblatt für Wien, Nr. 90/1979.

30. Verordnung des Bundesministers für Arbeit und Soziales über arbeitsmedizinische Zentren (AMZ-VO), ref: Bundesgesetzblatt für die Republik Österreich, Nr. 441/1996,vom 21/08/1996.

31. Verordnung des Bundesministers für Arbeit und Soziales über die Sicherheits- und Gesundheitsschutzdokumente (DOK-VO), ref: Bundesgesetzblatt für die Republik Österreich, Nr. 478/1996, vom 10/09/1996.

32. Verordnung des Bundesministers für Arbeit und Soziales, mit der die Verordnung über die Sicherheits- und Gesundheitsschutzdokumente (DOK-VO) geändert wird, ref: Bundesgesetzblatt für die Republik Österreich, Nr. 53/1997, vom 20/02/1997.

33. Bundesgesetz, mit dem das ArbeitnehmerInnenschutzgesetz (ASschG), das Arbeitsvertragsrechts- Anpassungsgesetz und das Mutterschutzgesetz 1979 geändert werden, ref; Bundesgesetzblatt für die Republik Österreich, Nr. 9/1997, vom 10/01/1997.

34. Verordnung des Bundesministers für Arbeit und Soziales über die Geschäftsordnung des Arbeitnehmerschutzbeirates, ref: Bundesgesetzblatt für die Republik Österreich, Nr. 30/1995, vom 10/01/1995.

35. Verordnung des Bundesministers für wirtschaftliche Angelegenheiten und des Bundesministers für Arbeit und Soziales über die Sicherheit von Aufzügen (Aufzüge-Sicherheitsverordnung 1996 -ASV 1996), ref: Bundesgesetzblatt für die Republik Österreich, Nr. 780/1996, vom 30/12/1996.

36. Verordnung des Bundesministers für Arbeit und Soziales, mit der Vorschriften zum Schutz der Sicherheit und der Gesundheit von ArbeitnehmerInnen vor Gefahren durch den elektrischen Strom erlassen werden und mit der die Bauarbeiterschutzverordnung geändert wird (Elektroschutzverordnung 1995 - ESV 1995), ref: Bundesgesetzblatt für die Republik Österreich, Nr. 706/1995 vom 25/10/1995.

37. Verordnung des Bundesministers für wirtschafliche Angelegenheiten über verantwortliche Personen, Sicherheitsvertrauenspersonen, Präventivdienste und Schießbefugte beim Bergbau (Bergpolizeiverordnung über verantwortliche Personen- BPV-Personen), ref: Bundesgesetzblatt für die Republik Österreich, Nr. 108/1997 vom 24/04/1997.

38. Bundesgesetz vom 13/05/1975 über den Bergbau und die Änderung der Gewerbeordnung 1973 (Berggesetz 1975), ref: Bundesgesetzblatt für die Republik Österreich, Nr. 259/1975 in der Fassung der Bundesgesetze BGBl. Nr. 124/1978, 520/1982, 399/1988, 355/1990, 450/1994, 633/1994, 297/1995, 518/1995, 219/1996 und der Kundmachung BGBl. Nr. 193/1993.

39. Bundesgesetz , mit dem arbeitsvertragsrechtliche Bestimmungen an das EG-Recht angepaßt (Arbeitsvertragsrechts-Anpassungsgesetz - AVRAG) und das

Angestelltengesetz, das Gutsangestelltengesetz und das Hausgehilfen- und Hausangestelltengesetz geändert werden, ref: Bundesgesetzblatt für die Republik Österreich, Nr. 459/1993 , i.d.F BGBl. Nr. 917/1993, 450/1994, 895/1995, 754/1996, 9/1997.

40. Bundesgesetz über die Beschäftigung von Kindern und Jugendlichen 1987 - KJBG, ref: Bundesgesetzblatt für die Republik Österreich, Nr. 599/1987 (WV) i.d.F BGBl. 175/1992, BGBl. Nr. 257/1993, BGBl.Nr.410/1996.

41. Mutterschutzgesetz 1979 - MSchG, ref: Bundesgesetzblatt für die Republik Österreich, Nr. 221/1979 (WV), BGBl. Nr. 409/1980, BGBl. Nr. 577/1980 (DFG), BGBl. Nr. 213/1984, BGBl. Nr. 563/1986, BGBl. Nr. 617/1987, BGBl. Nr. 651/1989, BGBl. Nr. 76/1990 DFB), BGBl. Nr. 408/1990, BGBl. Nr. 450/1990, BGBl. 277/1991, BGBl. Nr. 628/1991, BGBl. Nr. 315/1992, BGBl. Nr. 833/1992, BGBl. Nr. 257/1993, BGBl. Nr. 434/1995, BGBl. I Nr. 9/1997.

42. Verordnung des Bundesministers für Handel und Verkehr über allgemeine Bergpolizeivorschriften für die Betriebe zur Aufsuchung und Gewinnung von Erdöl und Erdgas durch Bohrungen (Erdöl- Bergpolizeiverordnung), ref: Bundesgesetzblatt für die Republik Österreich, Nr. 278/1937 , in der Fassung der Verordnungen Verordnungs- und Amtsblatt für den Reichsgau Wien Nr. 47 und 48/1994, der Verordnung BGBL. Nr. 125/1961, der Kundmachung GBGl. Nr. 265/1961 und der Elektrotechnikverordnung für den Bergbau, BGBl. Nr. 12/1984.

43. Verordnung des Bundesministers für Soziale Verwaltung vom 24. Juni 1974 über die Geschäftsführung der Betriebs(Gruppen-, Betriebshaupt)versammlung, des Betriebsrates, des Betriebsausschusses, der Betriebsräteversammlung, des Zentralbetriebsrates, de.

44. Gesetz, mit dem das Wiener Personalvertetungsgesetz (5. Novelle zum Wiener Per.

45. Land- und forstwirschaftliche Sicherheits- und Gesundheitsschutz- Verordnung ref: LGBI Nr. 96/2001 vom 13/11/2001, Seite 463.

46. NÖ Landarbeitsordnung 1973 ref: LGBI.

47. Verordnung der Bundesregierung, mit der.

48. Verordnung der Wiener Landesregierung, mit der Anforderungen an Arbeitsstätten in der Land- und Forstwirtschaft festgelegt werden (Wiener Arbeitsstättenverordnung in der Land- und Forstwirtschaft - Wr. AStV Land- und Forstwirtschaft) ref: LGBl. für Wien n° 27 vom 03/07/2003 p. 105 (SG(2003)A/07224 du 31/07/2003).

Πορτογαλία:

1. Decreto-Lei n 441/91 de 14/11/1991. Estabelece o regime jurídico do enquadramento da segurança, higiene e saúde no trabalho ref: Diário da República I Série A n. 262 de 14/11/1991 Página 5826.

2. Declaração de rectificação n. 65/91. De ter sido rectificado o Decreto-Lei n. 72/91, do Ministério das Finanças, que regula a autorização de introdução no mercado, o fabrico, a comericialização e a comparticipação de medicamentos de uso humano

publicado no Diário da República, n. 33, de 8 de Fevereiro de 1991 ref: Diário da República I Série A n. 99 de 30/04/1991 Página 2380-(2).

3. Decreto-Lei n 26/94 de 01/02/1994. Estabelece o regime de organização das actividades de segurança, higiene e saúde no trabalho ref: Diário da República I Série A n. 26 de 01/02/1994 Página 480.

4. Lei n 7/95 de 29/03/1995. Alteração, por ratificação do Decreto-Lei n 26/94, de 1 de Fevereiro ref: Diário da República I Série A n. 75 de 29/03/1995 Página 1710.

5. Decreto-Lei n. 191/95 de 28/07/1995. Regulamenta o regime da segurança, higiene e saúde no trabalho ref: Diário da República I Série A n. 173 de 28/07/1995 Página 4838.

6. Decreto-Lei n. 49408/69 de 24/11/1969. Aproba o Regime jurídico do contrato individual do trabalho ref: Diário da República I Série A de 24/11/1969.

7. Decreto-lei n° 133-99 ref: Diaro da Republica n° 93 du 21/04/1999, 2090.

Φινλανδία:

1. Työturvallisuuslaki (299/58) 28/06/1958, muutos (144/93) 29/01/1993.

2. Laki työsuojelun valvonnasta ja muutoksenhausta työsuojeluasioissa (131/73) 16/02/1973.

3. Asetus työsuojelun valvonnasta (954/73) 21/02/1973.

4. Työterveyshuoltolaki (743/78) 29/09/1978.

5. Laki yhteistoiminnasta yrityksissä (725/78) 22/09/1978.

6. Laki rikoslain muuttamisesta / Lag om ändring av strafflagen (578/95) 21/04/1995.

7. Vahingonkorvauslaki (412/74) 31/05/1974.

8. Kuntalaki (354/95) 17/03/1995.

9. Valtion virkamieslaki (750/94) 19/08/1994.

10. Valtioneuvoston päätös terveystarkastuksista erityistä sairastumisen vaaraa aiheuttavissa töissä (1672/92) 30/12/1992.

11. Sisäasiainministeriön määräys 7/94, 19/12/1994: Varautuminen kemikaalionnettomuuksiin.

12. Sisäasiainministeriön määräys 18/91, 30/10/1991: Yritysten ja laitosten suojelujärjestelyt.

13. Yleissopimus yhteistoimintamenettelystä soveltamisohjeineen.

14. Asetus työturvallisuuslain ja työterveyshuoltolain soveltamisesta työturvallisuuslain 2 §:ssä tarkoitettuun työhön (475/88) 27/05/1988.

15. Valtioneuvoston päätös alusten lastauksessa ja purkamisessa noudatettavista järjestysohjeista (915/85) 28/11/1985.

16. Tapaturmavakuutuslaki / Lag om olycksfallsförsäkring (608/48) 20/08/1948.

17. Ammattitautilaki / Yrkessjuksdomslag (1343/88) 29/12/1988.

18. Ammattitautiasetus / Yrkessjukdomsförordning (1347/88) 29/12/1988.

19. Työsopimuslaki / Lag om arbetsavtal (320/70) 30/04/1970.

20. Vahingonkorvauslaki / Skadeståndslag (412/74) 31/05/1974.

21. Rikoslaki / Strafflag (39/1889) 19/12/1889.

22. Laki työturvallisuuslain 22 §:n muuttamisesta / Lag om ändring av 22 § lagen om skydd i arbete (461/97) 23/05/1997.

23. Valtioneuvoston päätös velvollisuudesta antaa tietoja työpaikan terveysvaaroista / Statsrådets beslut om skyldighet att informera om hälsorisker på arbetsplatsen (210/87) 19/02/1987.

24. Laki palo- ja pelastustoimesta / Lag om brand- och räddningsväsendet (559/75) 04/07/1975.

25. Asetus palo- ja pelastustoimesta / Förordning om brand- och räddningsväsendet (1089/75) 31/12/1975.

26. Väestönsuojelulaki / Lag om befolkningsskydd (438/58) 31/10/1958.

27. Väestönsuojeluasetus / Författning om befolkningsskydd (237/59) 22/05/1959.

28. Sisäasiainministeriön määräys yritysten ja laitosten suojelujärjestelyistä (18/1991) 01/11/1991 (Dnro 3002/701/91), Sisäasiainministeriön määräyskokoelma.

29. Sisäasiainministeriön määräys talosuojelun järjestelyistä (4/1995) 16/06/1995 (Dnro 4/010/95), Sisäasiainministeriön määräyskokoelma.

30. Laki työturvallisuuslain muuttamisesta / Lag om ändring av lagen om skydd i arbete (1132/97) 11/12/1997.

31. Työturvallisuuslaki ref: Työturvallisuuslaki n° 738 du 23/08/2002 (SG(2002)A/10805 du 30/10/2002).

32. Työturvallisuuslaki ref: Työturvallisuuslaki n° 1383 du 21/12/2001(SG(2002)A/10805 du 30/10/2002).

Σουηδία:

1. Arbetsmiljölag, Svensk författningssamling ref: (SFS) 1977:1160.

2. Arbetsmiljöförordning, Svensk författningssamling ref: (SFS) 1977:1166.

3. Arbetarskyddsstyrelsens kungörelse med föreskrifter om larm och utrymning, ref: Arbetarskyddsstyrelsens författningssamling (AFS) 1993:56.

4. Arbetarskyddsstyrelsens författningssamling ref: (AFS) 1984:14.

5. Arbetarskyddsstyrelsens författningssamling ref: (AFS) 1992:6.

6. Arbetarskyddsstyrelsens författningssamling ref: (AFS) 1996:6.

7. Arbetarskyddsstyrelsens författningssamling ref: AFS 1999:7 av 1/12/1999 - SG(2000)A/06847.

8. Systematiskt arbetsmiljöarbete : Arbetsmiljöverkets föreskrifter om systematiskt arbetsmiljöarbete, 15/02/2001 ref: AFS 2001:1 av 16/03/2001 (SG(2001)A/10150 du 17/09/2001).

9. Lag om andring i arbetsmiljölagen (1997:1160) ref: SFS 2002/585 av 19/06/2002.

10. Arbetsmiljöverkets föreskrifter om ändring i Arbetsmiljöverkets föreskrifter (AFS 2001:1) om systematiskt arbetsmiljöarbete. ref: AFS 2003:4 av 30/06/2003 (SG(2003)A/6982 du 24/07/2003).

Ηνωμένο Βασίλειο:

1. The Management of Health and Safety at Work Regulations 1992 ref: S.I. n° 2051 of 1992.

2. The Workplace (Health, Safety and Welfare) Regulations 1992 ref: S.I. n° 3004 of 1992.

3. The Provision and Use of Work Equipement Regulations 1992 ref: S.I. n° 2932 of 1992.

4. The Personal Protective Equipment at Work Regulations 1992, Statutory Instruments number 2966 of 1992.

5. The Manual Handling Operations Regulations 1992 ref: S.I. n° 2793 of 1992.

6. The Safety Representatives and Safety Committees Regulations (Northern Ireland) 1979 ref: S.R. Northern Ireland n° 437 of 1979.

7. The Management of Health and Safety at Work Regulations (Northern Ireland) 1992 ref: S.R. Northern Ireland n° 459 of 1992.

8. The Health and Safety at Work Order (Northern Ireland) 1978 ref: S.R. Northern Ireland n° 1039 of 1978.

9. The Reporting of Injuries, Diseases and Dangerous Occurrences Regulations (Northern Ireland) 1986 ref: S.R. Northern Ireland n° 247 of 1986.

10. The Personal Protective Equipment at Work Regulations (Northern Ireland) 1993 ref: S.R. Northern Ireland n° 20 of 1993.

11. The Health and Safety (First-Aid) Regulations (Northern Ireland) 1982 ref: S.R. Northern Ireland n° 429 of 1982.

12. The Fire Service (Northern Ireland) Order 1984 ref: S.R. Northern Ireland n° 1821 of 1984

13. The Industrial Relations (Northern Ireland) Order 1976 ref: S.R. Northern Ireland n° 1043 of 1976.

14. The Health and Safety at Work Act 1974.

15. The Safety Representatives and Safety Committees Regulations 1977 ref: S.I. n° 500 of 1977.

16. The Employment Protection (Consolidated) Act 1978.

17. The Health and Safety (First-Aid) Regulations 1981 ref: S.I. n° 917 of 1981.

18. The Reporting of Injuries, Diseases and Dangerous Occurrences Regulations 1985 ref: S.I. n° 2023 of 1985.

19. The Trade Union Reform and Employment Rights Act 1993 (Commencement) (No. 3) and Transitional Provisions Order 1993 ref: S.I. n° 2503 of 1993.

20. The Managment of Health and Safety at Work Regulations 1996 Legal notice number 11 of 1996 ref: Gibraltar Gazette n° 2894 of 25/01/1996.

21. The Health and Safety (Consultation with Employees) Regulations 1996 ref: S.I. n° 1513 of 1996.

22. The Employment (Maternity and Health and Safety) Regulations 1996 Legal notice number 14 of 1996 ref: Gibraltar Gazette n° 2894 of 25/01/1996.

23. The Factories (Safety) Regulations 1996, Legal Notice No. 10 of 1996 ref: Gibraltar Gazette n° 2,894 of 25/01/1996.

24. The Fire Precautions (Workplace) Regulations 1997 ref: S.I. n° 1840 of 1997.

25. Police (Health and Safety) Act, 1997

ΕΘΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΠΟΥ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΘΗΚΑΝ ΑΠΟ ΤΑ ΚΡΑΤΗ ΜΕΛΗ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ:

Οδηγία 89/654/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 30ής Νοεμβρίου 1989 σχετικά με τις ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας στους χώρους εργασίας (πρώτη ειδική οδηγία κατά την έννοια του άρθρου 16 παράγραφος 1 της οδηγίας 89/391/ΕΟΚ).

Βέλγιο:

1. Arrêté royal du 18/06/1993 complétant les dispositions du Règlement général pour la protection du travail relatives aux prescriptions minimales de sécurité et de santé pour les lieux de travail - Koninklijk besluit van 18/06/1993 tot aanvulling van de bepalingen van het Algemeen Reglement voor de arbeidsbescherming betreffende

minimum vorschriften inzake veiligheid en gezondheid voor arbeidsplaatsen ref: Moniteur belge du 08/07/1993, page 16166.

Δανία:

1. Bekendtgørelse af 16/12/1992 om faste arbejdssteder indretning.

2. Bekendtgørelse af 18/12/1992 om arbejdets udførelse.

3. Bekendtgørelse af 18/12/1992 om virksomhedernes sikkerheds- og sundhedsarbejde.

4. Bekendtgørelse af 15/12/1992 om anvendelse af tekniskehjaelpemidler.

5. Bekendtgørelse nr. 694 af 07/08/1992 om indretning af tekniskehjaelpemidler.

6. Bekendtgørelse nr. 505 af 19/11/1980 om sikkerhedsskiltning.

7. Bekendtgørelse nr. 746 af 28/08/1992 om brug af personligevaeremidler.

8. Lov om arbejdsmiljø.

9. Bekendtgørelse nr. 646 af 18/12/1985 med senere aendringer.

10. Bekendtgørelse nr. 357 af 03/06/1993.

11. Bekendtgørelse ag byggelov, Boligsministeriets lovbekendtgørelgse nr. 805 af 09/10/1995, Boligmin., Dep. 1, j.nr. D1-6613-7, Bygge- og Boligstyrelsen 4 kt., j.nr. B4-6611-5.

Γερμανία:

1. Unfallverhütungsvorschrift vom 01/04/1977.

2. Unfallverhütungsvorschrift vom 01/04/1979.

3. Arbeitsstättenverordnung vom 20/03/1975.

4. Unfallverhütungsvorschrift vom 01/01/1981.

5. Verordnung zur Ablösung von Verordnungen nach § 24 der Gewerbeordnung vom 27/02/1980, Bundesgesetzblatt Teil I vom 01/03/1980 Seite 173.

6. Unfallverhütungsvorschrift vom 01/12/1978.

7. Unfallverhütungsvorschrift vom 01/04/1989.

8. Unfallverhütungsvorschrift vom 01/04/1987.

9. Unfallverhütngsvorschrift vom 01/04/1988.

10. Bekanntmachug der Neufassung der Gewerbeordnung vom 01/01/1987, Bundesgesetzblatt Teil I vom 29/01/1987 Seite 425.

11. Verordnung zur Novellierung der Gefahrstoffverordnung, zur Aufhebung der Gefährlichkeitsmerkmaleverordnung und zur Änderung der Ersten Verordnung zum Sprengstoffgesetz vom 26/10/1993, Bundesgesetzblatt Teil I vom 30/10/1993 Seite 1782.

12. Unfallverhütungsvorschrift vom 01/08/1978.

13. Unfallverhütungsvorschrift vom 01/09/1988.

14. Unfallverhütungsvorschrift vom 01/05/1978.

15. Druckluftverordnung vom 04/10/1972, Bundesgesetzblatt Teil I vom 14/10/1972 Seite 1909.

16. Bekanntmachung der Neufassung des Schwerbehindertengesetz vom 26/08/1986, Bundesgesetzblatt Teil I vom 02/09/1986 Seite 1421.

17. Unfallverhütungsvorschrift vom 01/10/1985.

18. Verordnung zur Umsetzung von EG-Einzelrichtilinien zur EG-Rahmenrichtlinie Arbeitsschutz vom 04/12/1996, Bundesgesetzblatt Teil I vom 10/12/1996 Seite 1841.

19. Verordnung über elektrische Anlagen in explosionsgefährdeten Bereichen (ElexV), Bundesgesetzblatt Teil I vom 19/12/1996 Seite 1932.

Ελλάδα:

1. Νόμος 1568 της 11/10/1985, ΦΕΚ Α αριθ. 177 της 18/10/1985 σ. 3335.

2. Προεδρικό διάταγμα 149 της 14/03/1995, ΦΕΚ Α αριθ. 112 της 22/03/1995.

3. Προεδρικό διάταγμα 16 της 18/01/1996, ΦΕΚ Α αριθ. 10 της 18/01/1996, σ. 77.

Ισπανία:

1. Orden de 31/10/1973, del Ministerio de Industria y Energía por la que se modifica las Instrucciones complementarias del Reglamento Electrotécnico para Baja Tensión ref: BOEn° 313 de 31/12/1973 Página 4031.

2. Orden de 30/09/1980, por la que se dispone que las normas une que se citan sean consideradas como de obligado cumplimiento, incluyéndolas en la Instrucción MI BT 044 complementaria del Reglamento Electrotécnico para Baja Tensión ref: BOE n° 250 de 17/10/1980 Página 23152.

3. Orden de 24/07/1992, por la que se adapta al progreso técnico la instrucción complementaria del Reglamento Electrotécnico para Baja Tensión MI BT 026 ref: BOE n° 186 de 04/08/1992 Página 27124 (Marginal 18501).

4. Orden de 19/12/1977, del Ministerio de Industria y Energía por la que se modifica la Instrucción Complementaria MI BT 025 del Reglamento Electrotécnico para Baja Tensión ref: BOE n° 11 de 13/01/1996 Página 81.

5. Orden de 19/12/1977, del Ministerio de Industria y Energía por la que se modifican las Instrucciones Complementarias MI. BT. 004, 007 y 017 del Reglamento Electrotécnico para Baja Tensión ref: BOE n° 22 de 26/01/1978.

6. Orden de 28/07/1980, del Ministerio de Industria y Energía que modifica la Instrucción MI BT 040 complementaria del Reglamento Electrotécnico para Baja Tensión sobre instaladores autorizados ref: BOE n° 194 de 13/08/1980 Página 2449.

7. Decreto n° 2413/73 de 20/09/1973, por el que se aprueba el Reglamento Electrotécnico para Baja Tensión ref: BOE n° 242 de 09/10/1973 Página 19482.

8. Decreto n° 3151/68 de 28/11/1968, por el que se aprueba el Reglamento de líneas eléctricas aéreas de alta tensión ref: BOE n° 311 de 27/12/1968 Página 18767.

9. Real Decreto n° 1942/93 de 05/11/1993, del Ministerio de la Industria y Energía por el que se aprueba el Reglamento de instalaciones de protección contra incendios ref: BOE n° 298 de 14/12/1993 Página 35159 (Marginal 29581).

10. Real Decreto n° 279/91 de 01/03/1991, del Ministerio de Obras Públicas y Urbanismo. Construcción, Norma Básica de la Edificación NBE-CPI/97: Condiciones de protección contra incendios en los edificios ref: BOE n° 58 de 08/03/1991 Página 1576.

11. Orden de 11/07/1983, del Ministerio de Industria y Energía que modifica la Instrucción Técnicas Complementaria MI BT 008 del Reglamento Electrotécnico para Baja Tensión y declaran de obligado cumplimiento diversas normas UNE ref: BOE n° 174 de 22/07/1983 Página 2424 (Marginal 1583).

12. Real Decreto n° 486/97 de 14/04/1997, por el que se establecen las disposiciones mínimas de seguridad y salud en los lugares de trabajo ref: BOE n° 97 de 23/04/1997 Página 12918 (Marginal 8669).

13. Ley n° 21/92 de 16/07/1992, de Industria ref: BOE n° 176 de 23/07/1992 Página 25498 (Marginal 17363).

14. Real Decreto n° 2200/95 de 28/12/1995, por el que se aprueba el Reglamento de la Infraestructura para la Calidad y la Seguridad Industrial ref: BOE n° 32 de 06/02/1996 Página 3929 (Marginal 2468).

15. Real Decreto n° 2177/96 de 04/10/1996, por el que se aprueba la Norma Básica de la Edificación «NBE-CPI/96: Condiciones de protección contra incendios de los edificios» ref: BOE n° 261 de 29/10/1996 Página 32378 (Marginal 23836).

16. Real Decreto n° 1618/80 de 04/07/1980, por el que se aprueba el Reglamento de Instalaciones de calefacción, climatización y agua caliente sanitaria con el fin de racionalizar su consumo energético ref: BOE n° 188 de 06/08/1980 Página 17701.

17. Real Decreto n° 2637/85 de 18/12/1985, por el que se declaran de obligado cumplimiento las especificaciones técnicas de los componentes de alta tensión, incorporados en equipos que incluyan tubos de rayos catódicos y de los circuitos impresos y su homologación por el Ministerio de Industria y Energía ref: BOE n° 20 de 23/01/1986 Página 3241.

18. Orden de 31/10/1973, por la que se aprueban las Instrucciones complementarias denominadas Instrucciones MI BT, con arreglo a lo dispuesto en el Reglamento Electrotécnico para Baja Tensión ref: BOE n° 310 de 27/12/1973 Página 25065.

19. Orden de 06/04/1974, por la que se dictan normas sobre las Instrucciones complementarias del Reglamento Electrotécnico de Baja Tensión ref: BOE n° 90 de 15/04/1974 Página 7658.

20. Orden de 19/12/1977, por la que se modifica la Instrucción complementaria MI.BT.025 del vigente Reglamento Electrotécnico para Baja Tensión ref: BOE n° 11 de 13/01/1978 Página 845.

21. Orden de 19/12/1977, sobre modificación parcial y ampliación de las Instrucciones complementarias MI.BT.004, 007 y 017, anexas al vigente Reglamento Electrotécnico para Baja Tensión ref: BOE n° 22 de 26/01/1978 Página 1931.

22. Orden de 23/07/1979, por la que se prorroga parcialmente el plazo concedido a la Orden de 19 de diciembre de 1977, que modifica la Instrucción Complementaria MI.BT.025 del vigente Reglamento Electrotécnico para Baja Tensión en lo referente a establecimientos sanitarios ref: BOE n° 188 de 07/08/1979 Página 18529.

23. Orden de 30/07/1981, por la que se modifica el apartado 7.1.2 de la Instrucción técnica complementaria MI BT 025 del vigente Reglamento Electrotécnico para Baja Tensión, relativa a suministros complementarios en locales de pública concurrencia ref: BOE n° 193 de 13/08/1981 Página 18620.

24. Orden de 05/06/1982, por la que se dispone la inclusión de las normas UNE que se relacionan en la Instrucción MI.BT.044 del Reglamento Electrotécnico para Baja Tensión ref: BOE n° 140 de 12/06/1982 Página 15950.

25. Real Decreto n° 2295/85 de 09/10/1985, por el que se adiciona un nuevo párrafo al artículo 2 del Reglamento Electrotécnico para Baja Tensión aprobado por Decreto 2413/73, de 20 de septiembre ref: BOE n° 297 de 12/12/1985 Página 39186.

26. Orden de 13/01/1988, por la que se modifica la instrucción complementaria MI BT 026 del Reglamento Electrotécnico para Baja Tensión ref: BOE n° 22 de 26/01/1988 Página 2640.

27. Orden de 26/01/1990, por la que se adaptan al progreso técnico la Instrucción complementaria MI BT 026 del Reglamento Electrotécnico para Baja Tensión ref: BOE n° 35 de 09/02/1990 Página 3985.

28. Orden de 18/07/1995, por la que se adapta al progreso técnico la Instrucción complementaria MI BT 026 del Reglamento Electrotécnico para Baja Tensión ref: BOE n° 179 de 28/07/1995 Página 23082.

29. Orden de 22/11/1995, por la que se adapta al progreso técnico la Instrucción complementaria MI BT 044 del Reglamento Electrotécnico para Baja Tensión ref: BOE n° 289 de 04/12/1995 Página 35071.

30. Corrección de erratas de la Orden de 22/11/1995, por la que se adapta al progreso técnico la Instrucción complementaria MI BT 044 del Reglamento Electrotécnico para Baja Tensión ref: BOE n° 47 de 23/02/1996 Página 6946.

Γαλλία:

1. Arrêté ministériel du 04/11/1993 modifiant l'arrêté du 19/11/1990 relatif aux solvants d'extraction utilisés dans la fabrication des denrées alimentaires ou de leurs ingrédients ref: Journal Officiel du 17/12/1993, page 17581.

2. Décret n° 92-332 du 31/03/1992 modifiant le code du travail (deuxième partie: décrets en Conseil d'Etat) et relatif aux dispositions concernant la sécurité et la santé que doivent observer les maîtres d'ouvrage lors de la construction de lieux de travail ou lors de leurs modifications, extensions ou transformations ref: Journal Officiel du 01/04/1992, page 4610.

3. Décret n° 92-333 du 31/03/1992 modifiant le code du travail (deuxième partie: décrets en Conseil d'Etat) et relatif aux dispositions concernant la sécurité et la santé applicables aux lieux de travail que doivent observer les chefs d'établissements utilisateurs ref: Journal Officiel du 01/04/1992, page 4614.

4. Loi n° 91-1414 du 31/12/1991 modifiant le code du travail et le code de la santé publique en vue de favoriser la prévention des risques professionnels et portant tranposition de directives européennes relatives à la santé et à la sécurité du travail ref: Journal Officiel du 07/01/1992, page 319.

5. Décret n° 91-451 du 14/05/1991 relatif à la prévention des risques liés au travail sur des équipements comportant des écrans de visualisation ref: Journal Officiel du 16/05/1991, page 6497.

6. Décret n° 92-958 du 03/09/1992 relatif aux prescriptions minimales de sécurité et de santé concernant la manutention manuelle de charges comportant des risques, notamment dorso-lombaires, pour les travailleurs et transposant la directive (CEE) Numéro 90-269 du Conseil du 29/05/1990 ref: Journal Officiel du 09/09/1992, page 12420.

7. Arrêté ministériel du 29/01/1993 portant application de l'article R.231-68 du Code du travail relatif aux éléments de référence et aux autres facteurs de risque à prendre en compte pour l'évaluation préalable des risques et l'organisation des postes de travail lors des manutentions manuelle de charges comportant des risques, notamment dorso-lombaires ref: Journal Officiel du 19/02/1993, page 2729.

8. Décret n° 93-41 du 11/01/1993 relatif aux mesures d'organisation, aux conditions de mise en oeuvre et d'utilisation applicables aux équipements de travail et moyens de protection soumis à l'article L-233-5-1 du Code du travail et modifiant ce code (deuxième partie: Décrets en Conseil d'Etat) ref: Journal Officiel du 13/01/1993, page 691.

9. Arrêté ministériel du 04/06/1993 complétant l'arrêté du 05/03/1993 soumettant certains équipements de travail à l'obligation de faire des vérifications générales périodiques prévues à l'article R.233-11 du code du travail en ce qui concerne le contenu desdites vérifications ref: Journal Officiel du 15/06/1993, page 8504.

10. Arrêté ministériel du 09/06/1993 fixant les conditions de vérification des équipements de travail utilisés pour le levage de charges, l'élévation de postes de

travail ou le transport en élévation de personnes ref: Journal Officiel du 30/06/1993, page 9277.

11. Décret n° 93-40 du 11/01/1993 relatif aux prescriptions techniques applicables à l'utilisation des équipements de travail soumis à l'article L-233-5-1 du Code du travail, aux règles techniques applicables aux matériels d'occasion soumis à l'article L-233-5 du même code et à la mise en conformité des équipements existants et modifiant le code du travail (deuxième partie: Décrets en Conseil d'Etat) ref: Journal Officiel du 13/01/1993, page 689.

12. Arrêté ministériel du 05/03/1993 soumettant certains équipements de travail à l'obligation de faire l'objet des vérifications générales périodiques prévues à l'article R.233-11 du Code du travail ref: Journal Officiel du 17/03/1993, page 4149.

13. Arrêté ministériel du 19/03/1993 fixant la liste des équipements de protection individuelle qui doivent faire l'objet des vérifications générales périodiques prévues à l'article R.233-42-2 du code du travail ref: Journal Officiel du 28/03/1993, page 5354.

Ιρλανδία:

1. The Safety, Health and Welfare at Work (General Application) Regulations, 1993 ref: S.I. n° 44 of 1993.

2. The Building Regulations (Amendment) Regulations, 1994 ref: S.I. n° 154 of 1994.

3. The Building Regulations, 1991 ref: S.I. n° 306 of 1991.

4. The Building Control Regulations, 1991 ref: S.I. n° 305 of 1991.

5. The Building Control Act, 1990, No. 3 of 1990.

6. The Fire Services Act, 1981, (Prescribed Premises) Regulations, 1989 ref: S.I. n° 319 of 1989.

7. The Fire Services Act, 1981, No. 30 of 1981.

8. The Organisation of Working Time Act, 1997, No. 20 of 1997.

9. The Safety, Health and Welfare at Work (Miscellaneous Welfare Provisions) Regulations, 1995 ref: S.I. n° 358 of 1995.

10. The Safety, Health and Welfare at Work (Signs) Regulations, 1995 ref: S.I. n° 132 of 1995.

Ιταλία:

1. Decreto legislativo del 19/09/1994 n. 626, attuazione delle direttive 89/391/CEE, 89/654/CEE, 89/655/CEE, 89/656/CEE, 90/269/CEE, 90/270/CEE, 90/394/CEE e 90/679/CEE riguardanti il miglioramento della sicurezza e della salute dei lavoratori sul luogo di lavoro ref: Supplemento ordinario n. 141 alla GURI - Serie generale - del 12/11/1994 n. 265.

2. Decreto legislativo del 19/03/1996 n. 242, modifiche ed integrazioni al decreto legislativo 19 settembre 1994, n. 626, recante attuazione di direttive comunitarie riguardanti il miglioramento della sicurezza e della salute dei lavoratori sul luogo di lavoro ref: Supplemento ordinario n .75 alla GURI - Serie generale - del 06/05/1996 n. 104 pag. 3.

Λουξεμβούργο:

1. Règlement grand-ducal du 04/11/1994 concernant les prescriptions minimales de sécurité et de santé pour les lieux de travail ref: Mémorial grand-ducal A n° 96 du 17/11/1994, page 1816.

Κάτω Χώρες:

1. Besluit arbeidsplaatsen van 08/10/1993, Staatsblad nummer 534.

2. Regeling houdende bepalingen ter uitvoering van bij en krachtens de Arbeidsomstandighedenwet en enige andere wetten gestelde regels van 12/03/1997, uitgegeven als supplement bij de Staatscourant nummer 63 van 02/04/1997.

3. Besluit houdende regels in het belang van de veiligheid, de gezondheid en het welzijn in verband metde arbeid (Arbeidsomstandighedenbesluit) van 15/01/1997, Staatsblad nummer 60 van 1997.

4. Besluit van de Staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, Directie Arbeidsomstandigheden, Arbo/AIS 9701436 tot vaststelling van beleidregels op het gebied van de Arbeidsomstandighenwetgeving (Beleidsregels arbeidsomstandighedenwetgeving) van 27/06/1997, uitgegeven als supplement bij de Staatscourant van 27/06/1997.

5. Besluit van 17/04/2002, houdende wijziging van het Bouwbesluit en enige andere algemene maatregelen van bestuur (correcties en aanvullingen van het Bouwbesluit en aanpassing van andere besluiten aan het Bouwbesluit) ref: Staatsblad n° 534 du 17/04/2002.

Αυστρία:

1. Landarbeitsordnung , Landesgesetzblatt für Niederösterreich, Nr. 9020-15.

2. Gesetz vom 15/12/1994 , mit dem das Gesetz über den Mutterschutz und den Karenzurlaub geändert und das EWR-Recht angepasst wird, Landesgesetzblatt für Kärnten, Nr. 21/1995.

3. Bundesgesetz über Sicherheit und Gesundheit bei der Arbeit (ArbeitnehmerInnenschutzgesetz - ASchG) und mit dem das Allgemeine Sozialversicherungs-Gesetz, das Arbeitvertragsrechts-Anpassungs-Gesetz, das Arbeitsverfassungsgesetz, das Berggesetz 1975, das Bauern-Sozialversicherungsgesetz, das Arbeitsmarktförderungsgesetz, das Arbeitslosenversicherungsgesetz 1977 und das Ausländerbeschäftigungsgesetz geändert werden, Bundesgesetzblatt für die Republik Österreich Nr. 450/1994, ausgegeben am 17/06/1994.

4. Allgemeine Arbeitnehmerschutzverordnung, Bundesgesetzblatt für die Republik Österreich, Nr. 218/1983.

5. Bediensteten-Schutzgesetz, Landesgesetzblatt für Niederösterreich Nr. 2015-1.

6. Gesetz , mit dem die Vertragsbedienstetenordnung 1995 geändert wird (2. Novelle zur Vertragsbedienstetenordnung 1995), Landesgesetzblatt für Wien, Nr. 32/1996 , ausgegeben am 23/07/1996.

7. Gesetz , mit dem die Dienstordnung 1994 geändert wird (2. Novelle zur Dienstordnung 1994), Landesgesetzblatt für Wien, Nr. 33/1996 , ausgegeben am 24/07/1996.

8. Elektroschutzverordnung 1995-ESV 1995, Bundesgesetzblatt für die Republik Österreich, Nr. 237/1995 Seite 8381.

9. Betrieb von Starkstromanlagen - grundsätzliche Bestimmungen, Österreichische Bestimmungen für die Elektrotechnik ÖVE-E 5, Teil 1/1989, Nr. 47 Seite 696.

10. Sonderbestimmungen für den Betrieb elektrischer Anlagen in explosionsgefährdeten Betriebstätten, Österreichische Bestimmungen für die Elektrotechnik ÖVE-E 5, Teil 9/1982 seite 721.

11. Betrieb elektrischer Bahnanlagen, Österreichische Bestimmungen für die Elektrotechnik ÖVE-T 5, Teil 5/1990 seite 1770.

12. Errichtung von Starkstromanlagen mit Nennspannungen bis ~ 1000 V und - 1500 V, Österreichische Bestimmungen für die Elektrotechnik ÖVE-EN 1, Teil 1/1989 seite 913.

13. Nachtrag A zu den Bestimmungen über Errichtung von Starkstromanlagen bis ~ 1000 V und 1500, Österreichische Bestimmungen für die Elektrotechnik ÖVE-EN 1, Teil 3 (41a)/1986 seite 1031.

14. Nachtrag A und Nachtrag B zu den Bestimmungen über Errichtung von Starkstromanlagen mit Nennspannungen bis ~ 1000 V und 1500 V, Österreichische Bestimmungen für die Elektrotechnik ÖVE-EN 1, Teil 3(42a)/1985 seite 1052.

15. Errichtung von Starkstromanlagen mit Nennspannungen bis ~ 1000 V und 1500 V, Teil 4 : Anlagen besonderer Art, Österreichische Bestimmungen für die Elektrotechnik ÖVE-EN 1, Teil 4(43 nis 50) und (51)/1980 seite 1063.

16. Errichtung von Starkstromanlagen mit Nennspannungen bis ~ 1000 V und 1500 V, Teil 4 : besondere Anlagen, Österreichische Bestimmungen für die Elektrotechnik ÖVE-EN 1, Teil 4 seite 1078.

17. Errichtung von elektrischer Anlagen in explosionsgefährdeten Bereichen, Österreichische Bestimmungen für die Elektrotechnik ÖVE-EX 65/1981 seite 1276.

18. Nachtrag A zu den Bestimmungen über die Errichtung elektrischer Anlagen in explosionsgefährdeten Bereichen, Österreichische Bestimmungen für die Elektrotechnik ÖVE-EX 65a/1985 seite 1303.

19. Errichtung von Starkstromanlagen mit Nennspannung über 1 kV, Österreichische Bestimmungen für die Elektrotechnik ÖVE-EH 1/1982 seite 823.

20. Nachtrag A zu den Bestimmungen über die Errichtung von Starkstromanlagen mit Nennspannungen über 1kV, Österreichische Bestimmungen für die Elektrotechnik ÖVE-EH 1a/1987 seite 861.

21. Gesetz vom 11/12/1997, mit dem das Tiroler Mutterschutzgesetz 1993 geändert wird, Landesgesetzblatt für Tirol, Nr. 29/1998 herausgegeben und versendet am 25/02/1998.

22. Landesgesetz über den Schutz des Lebens und der Gesundheit der in den Dienststellen des Landes beschäftigten Bediensteten (Oö. Landesbediensteten-Schutzgesetz 1998 - Oö. LBSG), Landesgesetzblatt für Oberösterreich, Nr. 13/1998 ausgegeben und versendet am 27/02/1998.

23. Gesetz vom 04/12/1996, mit dem das Landesbeamtengesetz 1985 geändert wird (11. Novelle zum Landesbeamtengesetz 1985) und Regelungen über eine Einmalzahlung für den öffentlichen Dienst in den Jahren 1996 und 1997 getroffen werden, Landesgesetzblatt für das Burgenland, Nr. 11/1997.

24. Änderung des Niederösterreichischen Mutterschutz-Landesgesetzes (6. Novelle) von 25/01/1996, Nr. 2039-6, Landesgesetzblatt für Niederösterreich, Nr. 40/1996.

25. Verordnung des Wiener Landesregierung, mit der die Verordnung der Wiener Landesregierung über Fleischuntersuchungsgebühren geändert wird. Landesgesetzblatt für Wien 20/04/1999, nr 25, s. 99..

26. Bundesgesetz über Sicherheit und Gesundheitsschutz der in Dienststellen des Bundes beschäftigten Bediensteten und mit dem das Beamten-Dienstrechtgesetz 1979, das Vertragsbedienstetengesetz 1948, das Richterdienst gesetz, das Bundes- Personal vertretungsgesetz, das Mutterschutzgesetz 1979 und das Arbeitnehmer Inenschutzgesetz geändert werden. BGB für die Republik österreich. 30/04/1999, s. 54.

27. NÖ-Mutterschutz-Landesgesetz, 13/03/2000 ref : LGBl. Nr. 2039-7, 27/06/2000; SG(2000)A/10668.

28. Gesetz, mit dem die Salzburger Landarbeitsordnung 1995 und die Salzburger Land- und Forstwirtschaftliche Berufsausbildungsordnung 1991 geändert werden ref : LGBl. Nr. 126/2000, 28. Stück, 28/12/2000 page 297; SG(2001)3134 du 14/03/2001.

29. Gesetz vom 12. Juli 2001 über den Schutz des Lebens, der Gesundheit und der Sicherheit der in Dienststellen des Landes, der Gemeinden und der Gemeindeverbände beschäftigten Bediensteten (Burgenländisches Bedienstetenschutzgesetz 2001 - Bgld. BSchG 2001) ref : Landesgesetzblatt für das Burgenland Nr. 37/2001, 01/10/2001, 23. Stück, seite 199 (SG(2001)A/11419 du 17/10/2001).

30. Land- und forstwirschaftliche Sicherheits- und Gesundheitsschutz- Verordnung ref: LGBI Nr. 96/2001 vom 13/11/2001, Seite 463.

31. Gesetz vom 22/01/2002, mit dem ein Steiermärkisches Mutterschutz- und Karenzgesetz St. - MSchKG erlassen wird sowie das jeweils als Landesgesetz geltende Karenzurlaubsgeldgesetz, Vertragsbedienstetengesetz, Gehaltsgesetz und Pensionsgesetz sowie als Landesgesetz geltende Dienstpragmatik geändert werden. ref: LGBl N° 52 du 31/05/2002 p. 203.

32. Gesetz vom 10/07/2002, mit dem ein Kärntner Mutterschutz- und Eltern-Karenzgesetz (K-MEKG 2002) erlassen wird ref: LGBl. n° 63 du 25/10/2002 p. 341 (SG(2002)A/11340 du 20/11/2002).

33. Gesetz vom 20/11/2001 über das Arbeitsrecht in der Land- und Forstwirtschaft - Steiermärkische Landarbeitsordnung 2001 ref: LGBl. n° 39 du 12/04/2002 p.95 (SG(2003)A/1209 du 03/02/2003).

34. Landesgesetz über den Schutz des Lebens und der Gesundheit der in den Dienststellen der Gemeinden und Gemeindeverbände beschäftigen Bediensteten (Oö.Gemeindebediensteten- Schutzgesetz 1999 - Oö GbSG) ref: LGBl n° 15 vom 15/02/2000 Seite 21.

35. Verordnung der Wiener Landesregierung, mit der Anforderungen an Arbeitsstätten in der Land- und Forstwirtschaft festgelegt werden (Wiener Arbeitsstättenverordnung in der Land- und Forstwirtschaft - Wr. AStV Land- und Forstwirtschaft) ref: LGBl. für Wien n° 27 vom 03/07/2003 p. 105 (SG(2003)A/07224 du 31/07/2003).

Πορτογαλία:

1. Decreto-Lei n. 347/93 de 01/10/1993. Transpõe para a ordem jurídica interna a Directiva n. 89/654/CEE, do Conselho, de 30 de Novembro, relativa às prescrições mínimas de segurança e de saúde nos locais de trabalho ref: Diário da República I Série A n. 231 de 01/10/1993 Página 5552.

2. Portaria n. 987/93 de 06/10/1993. Estabelece as prescrições mínimas de segurança e de saúde nos locais de trabalho ref: Diário da República I Série B n. 234 de 06/10/1993 Página 5596.

3. Decreto-lei n 109/91, de 15 de Março, alterado pelo Decreto-lei n 282/93.

4. Regulamento Geral de Higiene e Segurança do Trabalho nos Estabelecimentos Industriais.

5. Regulamento Geral de Higiene e Segurança do Trabalho nos Estabelecimentos Comerciais, de Escritórios e Serviços.

6. Decreto-Lei n 26/94 de 01/02/1994. Estabelece o regime de organização e funcionamento das actividades de segurança, higiene e saúde no trabalho ref: Diário da República I Série A n. 26 de 01/02/1994 Página 480.

7. Decreto regulamentar n. 25/93 de 17/08/1993 ref: Diário da República I Série B n. 192 de 17/08/1993 Página 4390.

8. Decreto-lei n. 282/93 de 17/08/1993 ref: Diário da República I Série A n. 192 de 17/08/1993 Página 4374.

Φινλανδία:

1. Työturvallisuuslaki (299/58) 28/06/1958.

2. Rakennuslaki (370/58) 16/08/1958.

3. Rakennusasetus (266/59) 26/06/1959.

4. Markanvändnings- och bygglag. nr 132 Författningssamling 12/02/1999.

5. Lag om räddningsväsendet. Författningssamling 06/05/1999, p. 1353.

6. C55a - Valtioneuvoston päätös työpaikkojen terveys- ja turvallisuusvaatimuksista 10.6.1999/728.

Σουηδία:

1. Arbetsmiljölag, Svensk författningssamling ref: (SFS) 1977:1160.

2. Arbetsmiljöförordning, Svensk författningssamling ref: (SFS) 1977:1166.

3. Plan- och bygglag, Svensk författningssamling refg: (SFS) 1987:10.

4. Lag innefattande vissa bestämmelser om elektriska anläggningar, Svensk författningssamling ref: (SFS) 1902:71.

5. Förordning om elektrisk materiel, Svensk författningssamling ref: (SFS) 1989:420.

6. Räddningstjänstlag, Svensk författningssamling ref: (SFS) 1986:1102.

7. Arbetarskyddsstyrelsens kungörelse med föreskrifter om larm och utrymning, Arbetarskyddsstyrelsens författningssamling ref: (AFS) 1993:56.

8. Boverkets byggregler 94, Boverkets författningssamling ref: (BFS) 1993:57.

9. Arbetarskyddsstyrelsens kungörelse om åtgärder mot luftföroreningar, Arbetarskyddsstyrelsens ref: (AFS) 1980:11.

10. Arbetarskyddsstyrelsens kungörelse om skyddsåtgärder mot skada genom fall, ref: Arbetarskyddsstyrelsens författningssamling (AFS) 1981:14.

11. Arbetarskyddsstyrelsens kungörelse om skyddsåtgärder mot skada genom ras, ref: Arbetarskyddsstyrelsens författningssamling (AFS) 1981:15.

12. Arbetarskyddsstyrelsens kungörelse om arbetsställningar och arbetsrörelser, ref: Arbetarskyddsstyrelsens författningssamling (AFS) 1983:6.

13. Arbetarskyddsstyrelsens kungörelse om takarbete, ref: Arbetarskyddsstyrelsens författningssamling (AFS) 1983:12.

14. Arbetarskyddsstyrelsens kungörelse med föreskrifter om första hjälpen vid olycksfall och akut sjukdom, ref: Arbetarskyddsstyrelsens författningssamling (AFS) 1984:14.

15. Arbetarskyddsstyrelsens kungörelse med föreskrifter om rulltrappor och rullrämper, ref: (AFS) 1986:16, ändring AFS 1987:6, 1989:14, 1993:43.

16. Arbetarskyddsstyrelsens kungörelse med föreskrifter om vissa arbeten på fartyg, ref: Arbetarskyddsstyrelsens författningssamling (AFS) 1986:26.

17. Arbetarskyddsstyrelsens kungörelse med föreskrifter om belysning ref: Arbetarskyddsstyrelsens författningssamling (AFS) 1991:8.

18. Arbetarskyddsstyrelsens kungörelse med föreskrifter om personalutrymmen, ref: Arbetarskyddsstyrelsens författningssamling (AFS) 1992:1.

19. Arbetarskyddsstyrelsens kungörelse med föreskrifter om buller, ref: Arbetarskyddsstyrelsens författningssamling (AFS) 1992:10.

20. Arbetarskyddsstyrelsens kungörelse med föreskrifter om varselmärkning på arbetsplatser, ref: Arbetarskyddsstyrelsens författningssamling (AFS) 1992:15.

21. Arbetarskyddsstyrelsens kungörelse med föreskrifter om ventilation och luftkvalitet arbetslokaler ref: Arbetarskyddsstyrelsens författningssamling (AFS) 1993:5.

22. Arbetarskyddsstyrelsens kungörelse med föreskrifter om maskiner och vissa andra tekniska anordningar, ref: Arbetarskyddsstyrelsens författningssamling (AFS) 1993:10.

23. Arbetarskyddsstyrelsens föreskrifter om arbetslokaler, ref: Arbetarskyddsstyrelsens författningssamling (AFS) 1995:3.

24. Arbetarskyddsstyrelsens föreskrifter om personalutrymmen, ref: Arbetarskyddsstyrelsens författningssamling (AFS) 1997:6.

25. Arbetarskyddsstyrelsens författningssamling ref: AFS 1999:7 av 01/12/1999 - SG(2000)A/06847.

26. Arbetsplatsens Utformning : Arbetarskyddsstyrelsens föreskrifter om arbetsplatsens utformning (15/12/2000) ref : AFS 2000:42 av 15/12/2000 ; (SG(2001)A/10150 du 17/09/2001 et A/2003/6990 du 24/7/2003).

27. Arbeitsmiljöverkets föreskrifter om ändring i Arbetarskyddsstyrelsens (AFS 2000:42) om arbetsplatsens utformning ref: AFS n° 2003:1 av 22/5/2003 (A/2003/6990 du 24/7/2003).

Ηνωμένο Βασίλειο:

1. The Management of Health and Safety at Work Regulations 1992 ref: S.I. n° 2051 of 1992.

2. The Workplace (Health, Safety and Welfare) Regulations 1992 ref: S.I. n° 3004 of 1992.

3. The Provision and Use of Work Equipement Regulations 1992 ref: S.I. n° 2932 of 1992.

4. The Personal Protective Equipment at Work Regulations 1992 ref: S.I. n° 2966 of 1992.

5. The Manual Handling Operations Regulations 1992 ref: S.I. n° 2793 of 1992.

6. The Noise at Work Regulations (Northern Ireland) 1990 ref: S.R. Northern Ireland n° 147 of 1990.

7. The Health and Safety (First-Aid) Regulations (Northern Ireland) 1982 ref: S.R. Northern Ireland n° 429 of 1982.

8. The Control of Substances Hazardous to Health Regulations (Northern Ireland) 1990 ref: S.R. Northern Ireland n° 374 of 1990.

9. The Electricity at Work Regulations (Northern Ireland) 1991 ref: S.R. Northern Ireland n° 13 of 1991.

10. The Building (Amendment) Regulations (Northern Ireland) 1991 ref: S.R. Northern Ireland n° 169 of 1991.

11. The Building Regulations (Northern Ireland) 1990 ref: S.R. Northern Ireland n° 59 of 1990.

12. The Safety Representatives and Safety Committees Regulations (Northern Ireland) 1979 ref: S.R. Northern Ireland n° 437 of 1979.

13. The Management of Health and Safety at Work Regulations (Northern Ireland) 1992 ref: S.R. Northern Ireland n° 459 of 1992.

14. The Health and Safety Order (Northern Ireland) 1978 ref: S.R. Northern Ireland n° 1049 of 1978.

15. The Fire Services (Northern Ireland) Order 1984 ref: S.R. Northern Ireland n° 1821 of 1984.

16. The Workplace (Health, Safety and Welfare) Regulations (Northern Ireland) 1993 ref: S.R. Northern Ireland n° 37 of 1993.

17. The Noise at Work Regulations 1989 ref: S.I. n° 1790 of 1989.

18. The Health and Safety (First-Aid) Regulations 1981 ref: S.I. n° 917 of 1981.

19. The Control of Substances Hazardous to Health Regulations 1988 ref: S.I. n° 1657 of 1988.

20. The Electricity at Work Regulations 1989 ref: S.I. n° 635 of 1989.

21. The Building Standards (Scotland) Regulations 1990 ref: S.I. Scotland n° 2179 of 1990.

22. The Building Regulations 1991 ref: S.I. n° 2768 of 1991.

23. The Safety Representatives and Safety Committees Regulations 1977 ref: S.I. n° 500 of 1977.

24. The Health and Safety at Work Act 1974.

25. The Fire Precautions Act 1971.

26. The Health, Safety and Welfare in the Workplace, Legal Notice No. 28 of 1996 ref: Gibraltar Gazette.

27. The Fire Precautions (Workplace) Regulations of 1997 ref: S.I. n° 1840 of 1997.

ΕΘΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΠΟΥ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΘΗΚΑΝ ΑΠΟ ΤΑ ΚΡΑΤΗ ΜΕΛΗ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ:

Οδηγία 89/655/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 30ής Νοεμβρίου 1989 σχετικά με τις ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας για τη χρησιμοποίηση εξοπλισμού εργασίας από τους εργαζομένους κατά την εργασία τους (Δεύτερη ειδική οδηγία κατά την έννοια του άρθρου 16 παράγραφος 1 της οδηγίας 89/391/ΕΟΚ)

Βέλγιο:

1. Arrêté royal du 12/08/1993 concernant l'utilisation des équipements de travail - Koninklijk besluit van 12/08/1993 betreffende het gebruik van arbeidsmiddelen ref: Moniteur belge du 28/09/1993, page 21358.

Δανία:

1. Søfartsstyrelsens tekniske forskrift ref: BEK nr. 7 af 15/12/1992.

2. Bekendtgørelse af 16/12/1992 om faste arbejdssteder inretning.

3. Bekendtgørelse af 18/12/1992 om arbejdets udførelse.

4. Bekendtgørelse af 18/12/1992 om virksomhedernes sikkerheds- og sundhedsarbejde.

5. Bekendtgørelse af 15/12/1992 om anvendelse af tekniske hjaelpemidler.

6. Bekendtgørelse om inretning af tekniske hjaelpemidler ref: BEK nr. 694 af 07/08/1992.

7. Lov om arbejdsmiljø.

8. Bekendtgørelse med senere aendringer ref: BEK nr. 646 af 18/12/1985.

9. Bekendtgørelse om anvendelse af tekniske hjaelpemidler på havanlaeg ref: BEK nr. 912 af 19/11/1992.

10. Bekendtgørelse om sikkerhed m.v. på havanlaeg ref: BEK nr. 711 af 16/11/1987.

11. Lov om visse havanlaeg ref: LOV nr. 292 af 10/06/1981.

12. Bekendtgørelse af lov om arbejdsmiljø. Arbejdsministeriets lovbekendtgørelse Arbejdsmin.3. kt.,j.nr. 1992-2100-20 ref: BEK nr. 184 af 22/3/1995.

13. Arbejdsministeriets bekendtgørelse om arbejdets udførelse, Arbejdsmin.,j.nr.92-5232-1 ref: BEK nr. 867 af 13/10/1994.

14. Bekendtgørelse nr. 1164 af 16/12/1992.

15. Bekendtgørelse nr. 1109 af 15/12/1992.

16. Bekendtgørelse nr. 561 af 24/06/1994.

17. Bekendtgørelse nr. 1017 af 15/12/1993.

18. Bekendtgørelse nr. 670 af 07/08/1995.

19. Bekendtgørelse nr. 669 af 07/08/1995.

20. Bekendtgørelse nr. 407 af 18/11/1965.

21. Teknisk forskrift om arbejdsmiljo i skibe Meddelelser fra ref: Søfartsstyrelsen A du 01/07/2002.

22. Bekendtgørelseom aendring af bekendtgørelse om arbejdsmiljoforhold for besaetningsmedlemmer under tjeneste pa luftfartoj og for deres arbejdsgivere. ref: BEK n° 279 af 22/04/2003 (SG(2003)A/6889 du 23/07/2003).

Γερμανία:

1. Bekanntmachug der Neufassung der Gewerbeordnung vom 01/01/1987, Bundesgesetzblatt Teil I vom 29/01/1987 Seite 425.

2. Unfallverhütungsvorschrift vom 01/04/1977.

3. Unfallverhütungsvorschrift vom 01/04/1979.

4. Unfallverhütungsvorschrift vom 01/01/1981.

5. Verordnung zur Novellierung der Gefahrstoffverordnung, zur Aufhebung der Gefährlichkeitsmerkmaleverordnung und zur Änderung der Ersten Verordnung zum Sprengstoffgesetz vom 26/10/1993, Bundesgesetzblatt Teil I vom 30/10/1993 Seite 1782.

6. Neufassung der Zwölften Verordnung zur Durchführung des Bundes-Immissionsschutzgesetzes (Störfal-Verordnung) vom 20/09/1991, Bundesgesetzblatt Teil I vom 28/09/1991 Seite 1891.

7. Festlandsockel-Bergverordnung vom 21/03/1989.

8. Druckluftverordnung vom 04/10/1972, Bundesgesetzblatt Teil I vom 14/10/1972 Seite 1909.

9. Unfallverhütungsvorschrift vom 01/08/1978.

10. Unfallverhütungsvorschrift vom 01/10/1990.

11. Unfallverhütungsvorschrift vom 01/04/1992.

12. Unfallverhütungsvorschrift vom 01/01/1993.

13. Unfallverhütungsvorschrift vom 01/10/1985.

14. Bekanntmachung der Neufassung der Druckbehälterverordnung vom 21/04/1989, Bundesgesetzblatt Teil I vom 27/04/1989 Seite 843.

15. Verordnung über Gashochdruckleitungen vom 17/12/1974, Bundesgesetzblatt Teil I vom 20/12/1974 Seite 3591.

16. Aufzugsverordnung vom 27/02/1980.

17. Verordnung zur Ablösung von Verordnungen nach § 24 der Gewerbeordnung vom 27/02/1980, Bundesgesetzblatt Teil I vom 01/03/1980 Seite 173.

18 Verordnung über Sicherheit und Gesundheitsschutz bei der Benutzung von Arbeitsmitteln bei der Arbeit (Arbeitsmittelbenutzungsverordnung- AMBV) vom 11/03/1997, Bundesgesetzblatt Teil I vom 19/03/1997 Seite 450.

Ελλάδα:

1. Προεδρικό διάταγμα 395 της 17/12/1994, ΦΕΚ Α αριθ. 220 της 19/12/1994, σ. 3973.

2. Νόμος 1568 της 11/10/1985, ΦΕΚ Α αριθ. 177 της 18/10/1985, σ. 3335.

3. Νόμος 1836 της 14/03/1989, ΦΕΚ Α αριθ. 79 της 14/03/1989, σ. 1071

4. Προεδρικό διάταγμα 149 du 14/03/1934 ΦΕΚ Α αριθ. 112 της 22/03/1934.

5. Βασιλικό διάταγμα της 17/09/1934 ΦΕΚ Α αριθ, 334 της 04/10/1934.

6. Βασιλικό διάταγμα 362 της 18/05/1968 ΦΕΚ Α αριθ. 117 της 27/05/1968.

7. Βασιλικό διάταγμα 464 της 28/06/1968 ΦΕΚ Α αριθ. 153 της 12/07/1968.

8. Προεδρικό διάταγμα 152 της 22/02/1978 ΦΕΚ Α αριθ, 31 της 25/02/1978 σ. 252.

9. Προεδρικό διάταγμα 151 της 22/02/1978 ΦΕΚ Α αριθ. 31 της 25/02/1978 σ. 250.

10. Προεδρικό διάταγμα 1073 της 12/09/1981 ΦΕΚ Α αριθ. 260 της 16/09/1981 σ. 3611.

11. Προεδρικό διάταγμα 395 της 17/12/1994 ΦΕΚ Α αριθ. 220 της 19/12/1994, σ. 3973.

Ισπανία:

1. Real Decreto número 1215/97 de 18/07/1997, por el que se establecen las disposiciones mínimas de seguridad y salud para la utilización por los trabajadores de los equipos de trabajo ref: BOE n° 188 de 07/08/1997 Página 24063.

Γαλλία:

1. Arrêté ministériel du 12/11/1993 modifiant l'arrêté du 19/11/1990 relatif aux solvants d'extraction utilisés dans la fabrication des denrées alimentaires ou de leurs ingrédients ref: Journal Officiel du 17/12/1993, page 17581.

2. Décret n° 92-332 du 31/03/1992 modifiant le code du travail (deuxième partie: décrets en Conseil d'Etat) et relatif aux dispositions concernant la sécurité et la santé que doivent observer les maîtres d'ouvrage lors de la construction de lieux de travail ou lors de leurs modifications, extensions ou transformations ref: Journal Officiel du 01/04/1992, page 4610.

3. Décret n° 92-333 du 31/03/1992 modifiant le code du travail (deuxième partie: décrets en Conseil d'Etat) et relatif aux dispositions concernant la sécurité et la santé applicables aux lieux de travail que doivent observer les chefs d'établissements utilisateurs ref: Journal Officiel du 01/04/1992, page 4614.

4. Loi n° 91-1414 du 31/12/1991 modifiant le code du travail et le code de la santé publique en vue de favoriser la prévention des risques professionnels et portant tranposition de directives européennes relatives à la santé et à la sécurité du travail ref: Journal Officiel du 07/01/1992, page 319.

5. Décret n° 91-451 du 14/05/1991 relatif à la prévention des risques liés au travail sur des équipements comportant des écrans de visualisation ref: Journal Officiel du 16/05/1991, page 6497.

6. Décret n° 92-958 du 03/09/1992 relatif aux prescriptions minimales de sécurité et de santé concernant la manutention manuelle de charges comportant des risques, notamment dorso-lombaires, pour les travailleurs et transposant la directive (CEE) Numéro 90-269 du Conseil du 29/05/1990 ref: Journal Officiel du 09/09/1992, page 12420.

7. Arrêté ministériel du 29/01/1993 portant application de l'article R.231-68 du Code du travail relatif aux éléments de référence et aux autres facteurs de risque à prendre en compte pour l'évaluation préalable des risques et l'organisation des postes de travail lors des manutentions manuelle de charges comportant des risques, notamment dorso-lombaires ref: Journal Officiel du 19/02/1993, page 2729.

8. Décret n° 93-41 du 11/01/1993 relatif aux mesures d'organisation, aux conditions de mise en oeuvre et d'utilisation applicables aux équipements de travail et moyens de protection soumis à l'article L-233-5-1 du Code du travail et modifiant ce code (deuxième partie: Décrets en Conseil d'Etat) ref: Journal Officiel du 13/01/1993, page 691.

9. Arrêté ministériel du 04/06/1993 complétant l'arrêté du 05/03/1993 soumettant certains équipements de travail à l'obligation de faire des vérifications générales périodiques prévues à l'article R.233-11 du code du travail en ce qui concerne le contenu desdites vérifications ref: Journal Officiel du 15/06/1993 Page 8504.

10. Arrêté ministériel du 09/06/1993 fixant les conditions de vérification des équipements de travail utilisés pour le levage de charges, l'élévation de postes de travail ou le transport en élévation de personnes ref: Journal Officiel du 30/06/1993, page 9277.

11. Décret n° 93-40 du 11/01/1993 relatif aux prescriptions techniques applicables à l'utilisation des équipements de travail soumis à l'article L-233-5-1 du Code du travail, aux règles techniques applicables aux matériels d'occasion soumis à l'article L-233-5 du même code et à la mise en conformité des équipements existants et

modifiant le code du travail (deuxième partie: Décrets en Conseil d'Etat) ref: Journal Officiel du 13/01/1993, page 689.

12. Arrêté ministériel du 05/03/1993 soumettant certains équipements de travail à l'obligation de faire l'objet des vérifications générales périodiques prévus à l'article R.233-11 du Code du travail ref: Journal Officiel du 17/03/1993, page 4149.

13. Arrêté ministériel du 19/03/1993 fixant la liste des équipements de protection individuelle qui doivent faire l'objet des vérifications générales périodiques prévues à l'article R.233-42-2 du code du travail ref: Journal Officiel du 28/03/1993, page 5354.

14. Décret 2001-110 du 30 janvier 2001 modifiant le décret 80-1091 du 24/12/1980 fixant les conditions d'hygiène et de sécurité auxquelles doivent satisfaire les tracteurs agricoles et forestiers à roues. ref: JORF du 07/02/2001, page 2086.

Ιρλανδία:

1. The Safety, Health and Welfare at Work (General Application) Regulations, 1993 ref: S.I. n° 44 of 1993.

2. The Building Regulations (Amendment) Regulations, 1994 ref: S.I. n° 154 of 19940.

3. The Building Regulations, 1991 ref: S.I. n° 306 of 1991.

4. The Building Control Regulations, 1991 ref: S.I. n° 305 of 1991.

5. The Building Control Act, 1990, No. 3 of 1990.

6. The Fire Services Act, 1981, (Prescribed Premises) Regulations, 1989 ref: S.I. n° 319 of 1989.

7. The Fire Services Act, 1981, No. 30 of 1981.

8. The Organisation of Working Time Act, 1997, No. 20 of 1997.

9. The Safety, Health and Welfare at Work (Miscellaneous Welfare Provisions) Regulations, 1995 ref: S.I. n° 358 of 1995.

10. The Safety, Health and Welfare at Work (Signs) Regulations, 1995 ref: S.I. n° 132 of 1995.

Ιταλία:

1. Decreto legislativo del 19/09/1994 n. 626, attuazione delle direttive 89/391/CEE, 89/654/CEE, 89/655/CEE, 89/656/CEE, 90/269/CEE, 90/270/CEE, 90/394/CEE e 90/679/CEE riguardanti il miglioramento della sicurezza e della salute dei lavoratori sul luogo di lavoro ref: Supplemento ordinario n. 141 alla GURI - Serie generale - del 12/11/1994 n. 265.

2. Decreto legislativo del 19/03/1996 n. 242, modifiche ed integrazioni al decreto legislativo 19 settembre 1994, n. 626, recante attuazione di direttive comunitarie riguardanti il miglioramento della sicurezza e della salute dei lavoratori sul luogo di

lavoro ref: Supplemento ordinario n .75 alla GURI - Serie generale - del 06/05/1996 n. 104 pag. 3.

Λουξεμβούργο:

1. Règlement grand-ducal du 04/11/1994 concernant les prescriptions minimales de sécurité et de santé pour l'utilisation par les travailleurs au travail d'équipements de travail ref: Mémorial grand-ducal A n° 96 du 17/11/1994, page 1826.

Κάτω Χώρες:

1. Besluit van 14/10/1993, Staatsblad nummer 537 van 1993 bladzijde 1.

2. Regeling houdende bepalingen ter uitvoering van bij en krachtens de Arbeidsomstandighedenwet en enige andere wetten gestelde regels van 12/03/1997, uitgegeven als supplement bij de Staatscourant nummer 63 van 02/04/1997.

3. Besluit houdende regels in het belang van de veiligheid, de gezondheid en het welzijn in verband met de arbeid (Arbeidsomstandighedenbesluit) van 15/01/1997, Staatsblad nummer 60 van 1997.

4. Besluit van de Staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, Directie Arbeidsomstandigheden, Arbo/AIS 9701436 tot vaststelling van beleidregels op het gebied van de Arbeidsomstandighenwetgeving (Beleidsregels arbeidsomstandighedenwetgeving) van 27/06/1997, uitgegeven als supplement bij de Staatscourant van 27/06/1997.

Αυστρία:

1. Landarbeitsordnung , ref: Landesgesetzblatt für Niederösterreich, Nr. 9020-15 vom 18/2/2000 p. 21.

2. Bundesgesetz über Sicherheit und Gesundheit bei der Arbeit (ArbeitnehmerInnenschutzgesetz - ASchG) und mit dem das Allgemeine Sozialversicherungs-gesetz, das Arbeitvertragsrechts-Anpassungs-gesetz, das Arbeitsverfassungsgesetz, das Berggesetz 1975, das Bauern-Sozialversicherungsgesetz, das Arbeitsmarktförderungsgesetz, das Arbeitslosenversicherungsgesetz 1977 und das Ausländerbeschäftigungsgesetz geändert werden, ref: Bundesgesetzblatt für die Republik Österreich Nr. 450/1994, vom 17/06/1994.

3. Allgemeine Arbeitnehmerschutzverordnung, ref: Bundesgesetzblatt für die Republik Österreich, Nr. 21/1983.

4. Bediensteten-Schutzgesetz, ref: Landesgesetzblatt für Niederösterreich Nr. 2015-1.

5. Machinen-Schutzvorrichtungsverordnung, ref: Bundesgesetzblatt für die Republik Österreich, Nr. 43/1961.

6. Verordnung des Bundesministers für wirtschaftliche Angelegenheiten und des Bundesministers für Arbeit und Soziales über die Sicherheit von Aufzügen (Aufzüge-Sicherheitsverordnung 1996 - ASV 1996), ref: Bundesgesetzblatt für die Republik Österreich, Nr. 780/1996 Ausgegeben am 30/12/1996.

7. Elektroschutzverordnung 1995-ESV 1995, ref: Bundesgesetzblatt für die Republik Österreich, Nr. 237/1995 Seite 8381.

8. Betrieb von Starkstromanlagen - grundsätzliche ref: ÖVE-E 5, Teil 1/1989, Nr. 47 Seite 696.

9. Sonderbestimmungen für den Betrieb elektrischer Anlagen in explosionsgefährdeten Betriebstätten, ref: Österreichische Bestimmungen für die Elektrotechnik ÖVE-E 5, Teil 9/1982 seite 721.

10. Betrieb elektrischer Bahnanlagen, ref: Österreichische Bestimmungen für die Elektrotechnik ÖVE-T 5, Teil 5/1990 seite 1770.

11. Errichtung von Starkstromanlagen mit Nennspannungen bis ~ 1000 V und - 1500 V, ref: Österreichische Bestimmungen für die Elektrotechnik ÖVE-EN 1, Teil 1/1989 seite 913.

12. Nachtrag A zu den Bestimmungen über Errichtung von Starkstromanlagen bis ~1000 V und 1500, ref: Österreichische Bestimmungen für die Elektrotechnik ÖVE-EN 1, Teil 3 (41a)/1986 seite 1031.

13. Nachtrag A und Nachtrag B zu den Bestimmungen über Errichtung von Starkstromanlagen mit Nennspannungen bis ~ 1000 V und 1500 V, ref: Österreichische Bestimmungen für die Elektrotechnik ÖVE-EN 1, Teil 3(42a)/1985 seite 1052.

14. Errichtung von Starkstromanlagen mit Nennspannungen bis ~ 1000 V und 1500 V, Teil 4: Anlagen besonderer Art, ref: ÖVE-EN 1, Teil 4-43 bis 50 und (51)/1980 seite 1063.

15. Errichtung von Starkstromanlagen mit Nennspannungen bis ~ 1000 V und 1500 V, Teil 4: besondere Anlagen, ref: Österreichische Bestimmungen für die Elektrotechnik ÖVE-EN 1, Teil 4 seite 1078.

16. Errichtung von elektrischer Anlagen in explosionsgefährdeten Bereichen, ref: Österreichische Bestimmungen für die Elektrotechnik ÖVE-EX 65/1981 seite 1276.

17. Nachtrag A zu den Bestimmungen über die Errichtung elektrischer Anlagen in explosionsgefährdeten Bereichen, ref: Österreichische Bestimmungen für die Elektrotechnik ÖVE-EX 65a/1985 seite 1303.

18. Errichtung von Starkstromanlagen mit Nennspannung über 1 kV, ref: Österreichische Bestimmungen für die Elektrotechnik ÖVE-EH 1/1982 seite 823.

19. Nachtrag A zu den Bestimmungen über die Errichtung von Starkstromanlagen mit Nennspannungen über 1kV, ref: Österreichische Bestimmungen für die Elektrotechnik ÖVE-EH 1a/1987 seite 861.

20. Landesgesetz über den Schutz des Lebens und der Gesundheit der in den Dienststellen des Landes beschäftigten Bediensteten (Oö. Landesbediensteten-Schutzgesetz 1998 - Oö. LBSG), ref: LGBl für Oberösterreich, Nr. 13/1998 vom 27/02/1998.

21. Bundesgesetz über Sicherheit und Gesundheitsschutz der in Dienststellen des Bundes beschäftigten Bediensteten und mit dem das Beamten-Dienstrechtgesetz 1979, das Vertragsbedienstetengesetz 1948, das Richterdienst gesetz, das Bundes- Personal vertretungsgesetz, das Mutterschutzgesetz 1979 und das Arbeitnehmer Inenschutzgesetz geändert werden. ref: BGB für die Republik österreich. 30/04/1999, s. 54.

22. Verordnung des Bundesministers für Wirtschaft und Arbeit über den Schutz der ArbeitnehmerInnen bei der Benutzung von Arbeitsmitteln (Arbeitsmittelverordnung-AMVO) und mit der die Bauarbeiterschutzverordnung geändert wird ref : BGBl. für die Republik Österreich Nr. 164/2000, page 1385, 16/06/2000; SG(2000)A/9238.

23. Gesetz, mit dem die Salzburger Landarbeitsordnung 1995 und die Salzburger Land- und Forstwirtschaftliche Berufsausbildungsordnung 1991 geändert werden ref : LGBl. Nr. 126/2000, 28. Stück, 28/12/2000 page 297; SG(2001)3134 du 14/03/2001.

24. Gesetz vom 12. Juli 2001 über den Schutz des Lebens, der Gesundheit und der Sicherheit der in Dienststellen des Landes, der Gemeinden und der Gemeindeverbände beschäftigten Bediensteten (Burgenländisches Bedienstetenschutzgesetz 2001 - Bgld. BSchG 2001) ref : Landesgesetzblatt für das Burgenland Nr. 37/2001, 01/10/2001, 23. Stück, seite 199 (SG(2001)A/11419 du 17/10/2001).

25. Land- und forstwirschaftliche Sicherheits- und Gesundheitsschutz- Verordnung ref: LGBI Nr. 96/2001 vom 13/11/2001, Seite 463.

26. Verordnung der Bundesregierung über den Schutz der Bundesbediensteten bei der Benutzung von Arbeitsmitteln (Bundes-Arbeitsmittelverordnung - B-AM-VO) ref: BGBl. für die Republik Österreich Teil II n° 392 vom 31/10/2002 p. 2857 (SG(2002)A/11828 du 03/12/2002).

27. Gesetz vom 20/11/2001 über das Arbeitsrecht in der Land- und Forstwirtschaft - Steiermärkische Landarbeitsordnung 2001 ref: LGBl. n° 39 du 12/04/2002 p.95 (SG(2003)A/1209 du 03/02/2003).

28. Landesgesetz über den Schutz des Lebens und der Gesundheit der in den Dienststellen der Gemeinden und Gemeindeverbände beschäftigen Bediensteten (Oö.Gemeindebediensteten- Schutzgesetz 1999 - Oö GbSG) ref: LGBl n° 15 vom 15/02/2000 Seite 21.

29. Verordnung der Oö. Landesregierung betreffend Vorschriften zum Schutz des Lebens und der Gesundheit der Landesbediensteten bei Ausführung von Bauarbeiten (Oö. Landes-Bauarbeiter schutzverordnung-Oö. LBauV) . ref: LGBl n° 9 vom 31/01/2003 Seite 17.

30. Verordnung der Oö. Landesregierung betreffend Vorschriften zum Schutz der Landesbediensteten bei Benutzung von Arbeitsmitteln .(Oö. Arbeitsmittelnverordnung-Oö. AmV) ref: LGBl n° 7 vom 31/01/2003 p. 13.

31. Verordnung der Wiener Landesregierung über den Schutz der in Dienststellen der Gemeinde Wien beschäftigen Bediensteten bei der Benutzung vom Arbeitsmitteln. ref: LGBl n°24 vom 13/6/2003 p. 85 (SG(2003)A/7010 du 24/7/2003).

32. Verordnung der Salzburger Landesregierung- Schutzvorschriften bei der Benutzung von Arbeitsmitteln (Arbeitsmittel-Verordnung-AMV). ref: LGBl Salzburg n° 45 vom 30/5/2003 p. 199 (SG(2003)A/6946 du 24/7/2003).

33. Verordnung der Oö. Landesregierung betreffend Vorschriften zum Schutz des Lebens und der Gesundheit der Bediensteten der Oö. Gemeinden und Gemeindeverbände bei Ausführung von Bauarbeiten (Oö. Gemeinde-Bauarbeiterschutzverordnung - Oö. G-BauV) . ref: LGBl für Oö n° 68 vom 18/06/2003 Seite 171 (SG(2003)A/07226 du 31/07/2003).

34. Verordnung der Oö. Landesregierung betreffend Vorschriften zum Schutz der Bediensteten der Oö. Gemeinden und Gemeindeverbände bei der Benutzung von Arbeitsmitteln (Oö. Gemeinde-Arbeitsmittelverordnung - Oö. G-AmV) ref: LGBl für Oö n° 74 vom 30/06/2003 Seite 193 (SG(2003)A/07226 du 31/07/2003).

Πορτογαλία:

1. Decreto-Lei n. 331/93 de 25/09/1993. Transpõe para a ordem jurídica interna a Directiva n. 89/655/CEE, do Conselho, de 30 de Novembro de 1989, relativa às prescrições mínimas de segurança e de saúde para a utilização pelos trabalhadores de equipamentos de trabalho ref: Diário da República I Série A n. 226 de 25/09/1993 Página 5393.

Φινλανδία:

1. Työturvallisuuslaki (299/58), muutos (144/93).

2. Työterveyshuoltolaki (743/78).

3. Laki työsuojelun valvonnasta ja muutoksenhausta työsuojeluasioissa (131/73) 16/02/1973, uusi nimi (29/87).

4. Valtioneuvoston päätös työvälineiden turvallisesta käytöstä (1403/93) 22/12/1993.

Σουηδία:

1. Arbetsmiljölag, Svensk författningssamling (SFS) 1977:1160.

2. Arbetsmiljöförordning, Svensk författningssamling (SFS) 1977:1166.

3. Arbetarskyddsstyrelsens författningssamling (AFS) 1993:36.

Ηνωμένο Βασίλειο:

1. The Management of Health and Safety at Work Regulations 1992 ref: S.I. n° 2051 of 1992.

2. The Workplace (Health, Safety and Welfare) Regulations 1992 ref: S.I. n° 3004 of 1992.

3. The Provision and Use of Work Equipment Regulations 1992 ref: S.I. n° 2932 of 1992.

4. The Personal Protective Equipment at Work Regulations 1992 ref: S.I. n° 2966 of 1992.

5. The Manual Handling Operations Regulations 1992 ref: S.I. n° 2793 of 1992.

6. The Ionising Radiations Regulations 1985 ref: S.I. n° 1333 of 1985, as amended by S.I. n° 2966 of 1992.

7. The Electricity at Work Regulations 1989 ref: S.I. n° 635 of 1989.

8. The Health and Safety at Work Act 1974.

9. The Safety Representatives and Safety Committees Regulations 1977 ref: S.I. n° 500 of 1977.

10. The Control of Absestos at Work Regulations 1987 ref: S.I. n° 2115 of 1987, as amended by S.I. n° 2966 of 1992 and S.I. n° 3068 of 1992.

11. The Control of Lead at Work Regulations 1980 ref: S.I. n° 1248 of 1980, as amended by S.I. n° 2966 of 1992.

12. The Control of Substances Hazardous to Health Regulations 1988 ref: S.I. n° 1657 of 1988, as amended by S.I. n° 2026 of 1990, S.I. n° 2431 of 1991, S.I. n° 2382 of 1992 and S.I. n° 2966 of 1992.

13. The Electricity at Work Regulations (Northern Ireland) 1991 ref: S.R. Northern Ireland n° 13 of 1991.

14. The Ionising Radiations Regulations (Northern Ireland) 1985 ref: S.R. Northern Ireland n° 273 of 1985.

15. The Safety Representatives and Safety Committes Regulations (Northern Ireland) 1979 ref: S.R. Northern Ireland n° 437 of 1979.

16. The Health and Safety Order (Northern Ireland) 1978 ref: S.R. Northern Ireland n° 1049 of 1978.

17. The Control of Lead at Work Regulations (Northern Ireland) 1986 ref: S.R. Northern Ireland n° 36 of 1986.

18. The Control of Absestos at Work Regulations (Northern Ireland) 1988 ref: S.R. Northern Ireland n° 74 of 1988.

19. The Management of Health and Safety at Work Regulations (Northern Ireland) 1992 ref: S.R. Northern Ireland n° 459 of 1992.

20. The Control of Substances Hazardous to Health Regulations (Northern Ireland) of 1990 ref: S.R. Northern Ireland n° 374 of 1990, as amended by S.R. Northern Ireland n° 61 of 1992.

21. The Provisions and Use of Work Equipment Regulations (Northern Ireland) 1993 ref: S.R. Northern Ireland n° 19 of 1993

ΕΘΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΠΟΥ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΘΗΚΑΝ ΑΠΟ ΤΑ ΚΡΑΤΗ ΜΕΛΗ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ:

Οδηγία 89/656/ΕΟΚ του Συμβουλίου ης 30ής Νοεμβρίου 1989 σχετικά με τις ελάχιστες προδιαγραφές ασφαλείας και υγείας για τη χρήση από τους εργαζόμενους εξοπλισμών ατομικής προστασίας κατά την εργασία (Τρίτη ειδική οδηγία κατά την έννοια του άρθρου 16 παράγραφος 1 της οδηγίας 89/391/ΕΟΚ)

Βέλγιο:

1. Arrêté royal modifiant l'arrêté royal du 7 août 1995 relatif à l'utilisation des équipements de protection individuelle.

2. Arrêté royal du 07/08/1995 relatif à l'utilisation des équipements de protection individuelle ref: MB du 15/09/1995, page 26295.

Δανία:

1. Søfartsstyrlesens tekniske forskrift ref: Søfartsstyrlesens nr. 7 af 15/12/1992.

2. Arbejdstilsynets Bekendtgørelse om brug af personlige vaernemidler ref: BEK nr. 746 af 28/08/1992.

3. Lov om arbejdsmiljø.

4. Bekendtgørelse med senere aendringer ref: BEK nr. 646 af 18/12/1985.

5. Bekendtgørelse om anvendelse af personlige vaernemidler på havanlaeg ref: BEK nr. 901 af 11/11/1992.

6. Bekendtgørelse om sikkerhed m.v. på havanlaeg ref: BEK nr. 711 af 16/11/1987.

7. Lov om visse havanlaeg ref: Lov nr. 292 af 10/06/1981.

8. Teknisk forskrift om arbejdsmiljo i skibe Meddelelser fra ref: Søfartsstyrelsen A du 01/07/2002.

9. Bekendtgørelseom aendring af bekendtgørelse om arbejdsmiljoforhold for besaetningsmedlemmer under tjeneste pa luftfartoj og for deres arbejdsgivere. ref: BEK n° 887 af 31/10/2002 (SG(2003)A/6889 du 23/07/2003).

Γερμανία:

1. Unfallverhütungsvorschrift vom 01/04/1977.

2. Unfallverhütungsvorschrift vom 01/04/1979.

3. Bergverordnung zum gesundheitlichen Schutz der Beschäftigten (Gesundheitsschutz-Bergverordnung - GesBergV) vom 31/07/1991, Bundesgesetzblatt Teil I vom 09/08/1991 Seite 1751.

4. Bekanntmachug der Neufassung der Gewerbeordnung vom 01/01/1987, Bundesgesetzblatt Teil I vom 29/01/1987 Seite 425.

5. Unfallverhütungsvorschrift vom 01/01/1981.

6. Verordnung zur Novellierung der Gefahrstoffverordnung, zur Aufhebung der Gefährlichkeitsmerkmaleverordnung und zur Änderung der Ersten Verordnung zum Sprengstoffgesetz vom 26/10/1993, Bundesgesetzblatt Teil I vom 30/10/1993 Seite 1782.

7. Neufassung der Zwölften Verordnung zur Durchführung des Bundes-Immissionsschutzgesetzes (Störfal-Verordnung) vom 20/09/1991, Bundesgesetzblatt Teil I vom 28/09/1991 Seite 1891.

8. Gentechnik-Sicherheitsverordnug - GenTSV vom 24/10/1990, Bundesgesetzblatt Teil I vom 03/11/1990 Seite 2340.

9. Druckluftverordnung vom 04/10/1972, Bundesgesetzblatt Teil I vom 14/10/1972 Seite 1909.

10. Verordnung über den Schutz vor Schäden durch Röntgenstrahlen (Röntgenverordnung- RöV) vom 08/01/1987, Bundesgesetzblatt Teil I vom 14/01/1987 Seite 114.

11. Bekanntmachung der Neufassung der Strahlenschutzverordnung vom 30/06/1989, Bundesgesetzblatt Teil I vom 12/07/1989 Seite 1321.

12. Verordnung zum Gerätesicherheitsgesetz und zur Aufhebung von Vorschriften der Verordnung über besondere Arbeitsschutzanforderungen bei Arbeiten im Freien in der Zeit vom 1. November bis 31. März vom 10/06/1992, Bundesgesetzblatt Teil I vom 17/06/1992 Seite 1019.

13. Unfallverhütungsvorschrift vom 01/01/1990.

14. Verordnung über die Beförderung gefährlicher Güter mit Seeschiffen (Gefahrgutverordnung See - GGV See) vom 24/07/1991, Bundesgesetzblatt Teil I vom 31/07/1991 Seite 1714.

15. Verordnung zur Umsetzung von EG-Einzelrichtilinien zur EG-Rahmenrichtlinie Arbeitsschutz vom 04/12/1996, Bundesgesetzblatt Teil I vom 10/12/1996 Seite 1841.

Ελλάδα:

1. Νόμος 1568/85 της 11/10/1985, ΦΕΚ Α αριθ. 177 της 18/10/1985 σ. 3335.

2. Νόμος 1836/89 της 14/03/1989, ΦΕΚ Α αριθ. 79 της 14/03/1989 σ. 1071.

3. Προεδρικό διάταγμα 225/89 της 25/04/1989, ΦΕΚ Α αριθ. 106 της 02/05/1989 σ. 3277.

4. Προεδρικό διάταγμα 212/76, ΦΕΚ Α.

5. Προεδρικό διάταγμα 151/78, ΦΕΚ Α.

6. Προεδρικό διάταγμα 152/78, ΦΕΚ Α.

7. Προεδρικό διάταγμα 95/78, ΦΕΚ Α.

8. Προεδρικό διάταγμα 216/78 ΦΕΚ Α.

9. Προεδρικό διάταγμα 1073/81, ΦΕΚ Α.

10. Προεδρικό διάταγμα 94/87, ΦΕΚ Α.

11. Προεδρικό διάταγμα 70Α/88, ΦΕΚ Α.

12. Προεδρικό διάταγμα 225/89, ΦΕΚ Α.

13. Προεδρικό διάταγμα 70/90, ΦΕΚ Α.

14. Προεδρικό διάταγμα 85/91, ΦΕΚ Α.

15. Προεδρικό διάταγμα 396/94 της 17/12/1994, ΦΕΚ Α αριθ. 220 της 19/12/1994 σ. 3977.

16. Προεδρικό διάταγμα 149/34 της 14/03/1934, ΦΕΚ Α αριθ. 112 της 22/03/1934.

Ισπανία:

1. 01. Real Decreto n° 773/97 de 30/05/1997, sobre disposiciones mínimas de seguridad y salud relativas a la utilización por los trabajadores de equipos de protección individual -- ref: BOE n° 140 de 12/06/1997 Página 18000 (Marginal 12735) -- 02. Corrección de erratas del Real Decreto n° 773/97 de 30/05/1997, sobre disposiciones mínimas de seguridad y salud relativas a la utilización por los trabajadores de equipos de protección individual -- ref: BOE n° 171 de 18/07/1997 Página 22094 (Marginal 16026).

Γαλλία:

1. Arrêté ministériel du 12/11/1993 modifiant l'arrêté du 19/11/1990 relatif aux solvants d'extraction utilisés dans la fabrication des denrées alimentaires ou de leurs ingrédients ref: Journal Officiel du 17/12/1993, page 17581.

2. Décret n° 92-332 du 31/03/1992 modifiant le code du travail (deuxième partie: décrets en Conseil d'Etat) et relatif aux dispositions concernant la sécurité et la santé que doivent observer les maîtres d'ouvrage lors de la construction de lieux de travail ou lors de leurs modifications, extensions ou transformations ref: Journal Officiel du 01/04/1992, page 4610.

3. Décret n° 92-333 du 31/03/1992 modifiant le code du travail (deuxième partie: décrets en Conseil d'Etat) et relatif aux dispositions concernant la sécurité et la santé applicables aux lieux de travail que doivent observer les chefs d'établissements utilisateurs ref: Journal Officiel du 01/04/1992, page 4614.

4. Loi n° 91-1414 du 31/12/1991 modifiant le code du travail et le code de la santé publique en vue de favoriser la prévention des risques professionnels et portant tranposition de directives européennes relatives à la santé et à la sécurité du travail ref: Journal Officiel du 07/01/1992, page 319.

5. Décret n° 91-451 du 14/05/1991 relatif à la prévention des risques liés au travail sur des équipements comportant des écrans de visualisation ref: Journal Officiel du 16/05/1991, page 6497.

6. Décret n° 92-958 du 03/09/1992 relatif aux prescriptions minimales de sécurité et de santé concernant la manutention manuelle de charges comportant des risques, notamment dorso-lombaires, pour les travailleurs et transposant la directive (CEE) Numéro 90-269 du Conseil du 29/05/1990 ref: Journal Officiel du 09/09/1992, page 12420.

7. Arrêté ministériel du 29/01/1993 portant application de l'article R.231-68 du Code du travail relatif aux éléments de référence et aux autres facteurs de risque à prendre en compte pour l'évaluation préalable des risques et l'organisation des postes de travail lors des manutentions manuelle de charges comportant des risques, notamment dorso-lombaires ref: Journal Officiel du 19/02/1993, page 2729.

8. Décret n° 93-41 du 11/01/1993 relatif aux mesures d'organisation, aux conditions de mise en oeuvre et d'utilisation applicables aux équipements de travail et moyens de protection soumis à l'article L-233-5-1 du Code du travail et modifiant ce code (deuxième partie: Décrets en Conseil d'Etat) ref: Journal Officiel du 13/01/1993, page 691.

9. Arrêté ministériel du 04/06/1993 complétant l'arrêté du 05/03/1993 soumettant certains équipements de travail à l'obligation de faire des vérifications générales périodiques prévues à l'article R.233-11 du code du travail en ce qui concerne le contenu desdites vérifications ref: Journal Officiel du 15/06/1993, page 8504.

10. Arrêté ministériel du 09/06/1993 fixant les conditions de vérification des équipements de travail utilisés pour le levage de charges, l'élévation de postes de travail ou le transport en élévation de personnes ref: Journal Officiel du 30/06/1993, page 9277.

11. Décret n° 93-40 du 11/01/1993 relatif aux prescriptions techniques applicables à l'utilisation des équipements de travail soumis à l'article L-233-5-1 du Code du travail, aux règles techniques applicables aux matériels d'occasion soumis à l'article L-233-5 du même code et à la mise en conformité des équipements existants et modifiant le code du travail (deuxième partie: Décrets en Conseil d'Etat) ref: Journal Officiel du 13/01/1993, page 689.

12. Arrêté ministériel du 05/03/1993 soumettant certains équipements de travail à l'obligation de faire l'objet des vérifications générales périodiques prévus à l'article R.233-11 du Code du travail ref: Journal Officiel du 17/03/1993, page 4149.

13. Arrêté ministériel du 19/03/1993 fixant la liste des équipements de protection individuelle qui doivent faire l'objet des vérifications générales périodiques prévues à l'article R.233-42-2 du code du travail ref: Journal Officiel du 28/03/1993, page 5354.

Ιρλανδία:

1. The Safety, Health and Welfare at Work (General Application) Regulations, 1993 ref: S.I. n° 44 of 1993.

2. The Building Regulations (Amendment) Regulations, 1994 ref: S.I. n° 154 of 1994.

3. The Building Regulations, 1991 ref: S.I. n° 306 of 1991.

4. The Building Control Regulations, 1991 ref: S.I. n° 305 of 1991.

5. The Building Control Act, 1990, No. 3 of 1990.

6. The Fire Services Act, 1981, (Prescribed Premises) Regulations, 1989 ref: S.I. n° 319 of 1989.

7. The Fire Services Act, 1981, No. 30 of 1981.

8. The Organisation of Working Time Act, 1997, No. 20 of 1997.

9. The Safety, Health and Welfare at Work (Miscellaneous Welfare Provisions) Regulations, 1995 ref: S.I. n° 358 of 1995.

10. The Safety, Health and Welfare at Work (Signs) Regulations, 1995 ref: S.I. n° 132 of 1995.

Ιταλία:

1. 01. Decreto legislativo del 19/09/1994 n° 626, attuazione delle direttive 89/391/CEE, 89/654/CEE, 89/655/CEE, 89/656/CEE, 90/269/CEE, 90/270/CEE, 90/394/CEE e 90/679/CEE riguardanti il miglioramento della sicurezza e della salute dei lavoratori sul luogo di lavoro -- ref: Supplemento ordinario n° 141 alla GURI - Serie generale - del 12/11/1994 n° 265 -- 02. Decreto legislativo del 19/03/1996 n° 242, modifiche ed integrazioni al decreto legislativo 19 settembre 1994, n° 626, recante attuazione di direttive comunitarie riguardanti il miglioramento della sicurezza e della salute dei lavoratori sul luogo di lavoro -- ref: Supplemento ordinario n° 75 alla GURI - Serie generale - del 06/05/1996 n° 104 pag. 3.

Λουξεμβούργο:

1. Règlement grand-ducal du 04/11/1994 concernant les prescriptions minimales de sécurité et de santé pour l'utilisation par les travailleurs au travail d'équipements de protection individuelle ref: Mémorial grand-ducal A n° 96 du 17/11/1994, page 1830.

Κάτω Χώρες:

1. Arbeidsomstandighedenbesluit persoonlijke berschermingsmiddelen van 15/07/1993, Staatsblad nummer 442.

2. Regeling houdende bepalingen ter uitvoering van bij en krachtens de Arbeidsomstandighedenwet en enige andere wetten gestelde regels van 12/03/1997, uitgegeven als supplement bij de Staatscourant nummer 63 van 02/04/1997.

3. Besluit houdende regels in het belang van de veiligheid, de gezondheid en het welzijn in verband met de arbeid (Arbeidsomstandighedenbesluit) van 15/01/1997, Staatsblad nummer 60 van 1997.

4. Besluit van de Staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, Directie Arbeidsomstandigheden, Arbo/AIS 9701436 tot vaststelling van beleidregels op het gebied van de Arbeidsomstandighenwetgeving (Beleidsregels arbeidsomstandighedenwetgeving) van 27/06/1997, uitgegeven als supplement bij de Staatscourant van 27/06/1997.

Αυστρία:

1. Landarbeitsordnung , ref: Landesgesetzblatt für Niederösterreich, Nr. 9020-15.

2. Bundesgesetz über Sicherheit und Gesundheit bei der Arbeit (ArbeitnehmerInnenschutzgesetz - ASchG) und mit dem das Allgemeine Sozialversicherungs-gesetz, das Arbeitvertragsrechts-Anpassungs-gesetz, dasArbeitsverfassungsgesetz, das Berggesetz 1975, das Bauern-Sozialversicherungsgesetz, das Arbeitsmarktförderungsgesetz, das Arbeitslosenversicherungsgesetz 1977 und das Ausländerbeschäftigungsgesetz geändert werden, ref: Bundesgesetzblatt für die Republik Österreich Nr. 450/1994, ausgegeben am 17/06/1994.

3. Bediensteten-Schutzgesetz, ref: Landesgesetzblatt für Niederösterreich, Nr. 2015-1.

4. Landesgesetz über den Schutz des Lebens und der Gesundheit der in den Dienststellen des Landes beschäftigten Bediensteten (Oö. Landesbediensteten-Schutzgesetz 1998 - Oö. LBSG), ref: Landesgesetzblatt für Oberösterreich, Nr. 13/1998 vom 27/02/1998.

5. Bundesgesetz über Sicherheit und Gesundheitsschutz der in Dienststellen des Bundes beschäftigten Bediensteten und mit dem das Beamten-Dienstrechtgesetz 1979, das Vertragsbedien -stetengesetz 1948, das Richterdienst gesetz, das Bundes- Personal vertretungsgesetz, das Mutterschutzgesetz 1979 und das Arbeitnehmer Inenschutzgesetz geändert werden. ref: BGB für die Republik österreich. 30/04/1999, s. 54.

6. Gesetz, mit dem die Salzburger Landarbeitsordnung 1995 und die Salzburger Land- und Forstwirtschaftliche Berufsausbildungsordnung 1991 geändert werden ref: LGBl. Nr. 126/2000, 28. Stück, 28/12/2000 page 297; SG(2001)3134 du 14/03/2001.

7. Gesetz, mit dem die Salzburger Landarbeitsordnung 1995 und die Salzburger Land- und Forstwirtschaftliche Berufsausbildungsordnung 1991 geändert werden ref: LGBl. Nr. 126/2000, 28. Stück, 28/12/2000 page 297; SG(2001)3134 du 14/03/2001.

8. Gesetz vom 12. Juli 2001 über den Schutz des Lebens, der Gesundheit und der Sicherheit der in Dienststellen des Landes, der Gemeinden und der Gemeindeverbände beschäftigten Bediensteten (Burgenländisches Bedienstetenschutzgesetz 2001 - Bgld. BSchG 2001) ref : LGBl für das Burgenland n° 37 vom 01/10/2001, p. 199 (SG(2001)A/11419 du 17/10/2001).

9. Land- und forstwirrtschaftliche Sicherheits- und Gesundheitsschutz- Verordnung ref: LGBI n° 96, Jahrgang 2001, 13/11/2001, 41. Stück, Seite 461.

10. Gesetz vom 20/11/2001 über das Arbeitsrecht in der Land- und Forstwirtschaft - Steiermärkische Landarbeitsordnung 2001 ref: LGBl. n° 39 du 12/04/2002 p.95 (SG(2003)A/1209 du 03/02/2003).

11. Landesgesetz über den Schutz des Lebens und der Gesundheit der in den Dienststellen der Gemeinden und Gemeindeverbände beschäftigen Bediensteten (Oö.Gemeindebediensteten- Schutzgesetz 1999 - Oö GbSG) ref: LGBl n° 15 vom 15/02/2000 Seite 21.

12. Verordnung der Salzburger Landesregierung vom 14/03/2003 über die Sicherheit und den Gesundheitsschutz von Bediensteten auf Baustellen (Baustellen-Verordnung) ref: LGBl. für Salzburg n° 30/2003 (SG(2003)A/4858 du 21/05/2003).

13. Verordnung der Salzburger Landesregierung-Vorschriften über persönichle Schutzausrüstunge. ref: LGBl. für Salzburg n° 46 vom 30/5/2003 p. 199 (SG(2003)A/6947 du 24/07/2003).

Πορτογαλία:

1. Decreto-Lei n° 348/93 de 01/10/1993. Transpõe para a ordem jurídica interna a Directiva 89/656/CEE, do Conselho, de 30 de Novembro, relativa às prescrições mínimas de segurança e de saúde para a utilização pelos trabalhadores de equipamentos de protecção individual no trabalho ref: Diário da República I Série A n° 231 de 01/10/1993 Página 5553.

2. Portaria n° 988/93 de 06/10/1993. Estabelece as prescrições mínimas de segurança e saúde dos trabalhadores na utilização de equipamentos de protecção individual ref: Diário da República I Série B n° 234 de 06/10/1993 Página 5599.

3. Regulamento Geral de Higiene e Segurança do Trabalho nos Estabelecimentos Industriais.

4. Decreto-Lei n° 128/93 de 22/04/1993. Transpõe para a ordem jurídica interna a Directiva do Conselho 89/686/CEE, de 21 de Dezembro, relativa aos equipamentos de protecção individual ref: Diário da República I Série A n° 94 de 22/04/1993 Página 1965.

5. Portaria 1131/93 de 04/11/1993. Estabelece as exigências essenciais relativas à saúde e segurança aplicáveis aos equipamentos de protecção individual (EPI) ref: Diário da República I Série B n° 258 de 04/11/1993 Página 6189.

6. Decreto-Lei n° 26/94 de 01/02/1994. Estabelece o regime de organização e funcionamento das actividades de segurança, higiene e saúde no trabalho ref: Diário da República I Série A n° 26 de 01/02/1994 Página 480.

7. Decreto-lei n° 441/97 de 14/11/1991. Estabelece o regime jurídico do enquadramento da segurança, higiene e saúde no trabalho ref: Diário da República I Série A n° 262 de 14/11/1991 Página 5826.

Φινλανδία:

1. Valtioneuvoston päätös henkilönsuojainten valinnasta ja käytöstä työssä (1407/93) 22/12/1993.

Σουηδία:

1. Arbetsmiljölag, Svensk författningssamling (SFS) 1977:1160.

2. Arbetsmiljöförordning, Svensk författningssamling (SFS) 1977:1166.

3. Arbetarskyddsstyrelsens kungörelse med almänna föreskrifter om användning av personlig skyddsutrustning, Arbetarskyddsstyrelsens författningssamling (AFS) 1993:40.

4. Arbetarskyddsstyrelsens författningssamling (AFS) 1996:4.

5. Arbetarskyddsstyrelsens författningssamling (AFS) 1996:13.

Ηνωμένο Βασίλειο:

1. The Management of Health and Safety at Work Regulations 1992 ref: S.I. n° 2051 of 1992.

2. The Workplace (Health, Safety and Welfare) Regulations 1992 ref: S.I. n° 3004 of 1992.

3. The Provision and Use of Work Equipment Regulations 1992 ref: S.I. n° 2932 of 1992.

4. The Personal Protective Equipment at Work Regulations 1992 ref: S.I. n° 2966 of 1992.

5. The Manual Handling Operations Regulations 1992 ref: S.I. n° 2793 of 1992.

6. The Health and Safety at Work Act 1974.

7. The Construction (Head Protection) Regulations 1989 ref: S.I. n° 2209 of 1989.

8. The Noise at Work Regulations 1989 ref: S.I. n° 1790 of 1989.

9. The Control of Lead at Work Regulations 1980 ref: S.I. n° 1248 of 1980.

10. The Ionising Radiations Regulations 1985 ref: S.I. n° 1333 of 1985.

11. The Control of Substances Hazardous to Health Regulations 1988 ref: S.I. n° 1657 of 1988.

12. The Control of Absestos at Work Regulations 1987 ref: S.I. n° 2115 of 1987.

13. The Health and Safety Order (Northern Ireland) 1978 ref: S.R. Northern Ireland n° 1049.

14. The Management of Health and Safety at Work Regulations (Northern Ireland) 1992 ref: S.R. Northern Ireland n° 459 of 1992.

15. The Construction (Head Protection) Regulations (Northern Ireland) 1990 ref: S.R. Northern Ireland n° 424 of 1990.

16. The Noise at Work Regulations (Northern Ireland) 1990 ref: S.R. Northern Ireland n° 147 of 1990.

17. The Ionising Radiations Regulations (Northern Ireland) 1985 ref: S.R. Northern Ireland n° 273 of 1985.

18. The Control of Lead at Work Regulations (Northern Ireland) 1986 ref: S.R. Northern Ireland n° 36 of 1986.

19. The Control of Substances Hazardous to Health Regulations (Northern Ireland) 1990 ref: S.R. Northern Ireland n° 374 of 1990.

20. The Control of Absestos at Work Regulations (Northern Ireland) 1988 ref: S.R. Northern Ireland n° 74 of 1988.

21. The Personal Protective Equipment at Work Regulations (Northern Ireland) 1993 ref: S.R. Northern Ireland n° 20 of 1993.

22. The Personal Protective Equipment at Work, Legal Notice No. 31 of 1996 ref: Gibraltar Gazette of 29/02/1996.

23. The Merchant shipping and Fishing Vessels (Personnal Protective Equipment) Regulation 1999 ref: S.I. n°2205 of 1999 - SG(2000)A/08425.

ΕΘΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΠΟΥ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΘΗΚΑΝ ΑΠΟ ΤΑ ΚΡΑΤΗ ΜΕΛΗ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ:

Οδηγία 90/269/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 29ης Μαΐου 1990 σχετικά με τις ελάχιστες απαιτήσεις ασφάλειας και υγείας κατά τη χειρωνακτική διακίνηση φορτίων που συνεπάγεται κινδύνους ιδίως για τη ράχη και την οσφυϊκή χώρα των εργαζομένων (τέταρτη ειδική οδηγία κατά την έννοια του άρθρου 16 παράγραφος 1 της οδηγίας 89/391/ΕΟΚ)

Βέλγιο:

1. Arrêté royal du 12/08/1993 concernant l'utilisation des équipements de travail - Koninklijk besluit van 12/08/1993 betreffende het gebruik van arbeidsmiddelen ref: Moniteur belge du 29/09/1993, page 21358.

Δανία:

1. Bekendtgørelse af 16/12/1992 om manuel handtering.

2. Bekendtgørelse af 18/12/1992 om arbejdets udførelse.

3. Bekendtgørelse nr. 746 af 28/08/1992 om brug af personlige værnemidler.

4. Lov om arbejdsmiljø, Bekendtgørelse nr. 646 af 18/12/1985.

5. Søfartsstyrelsens tekniske forskrift nr. 7 af 15/12/1992.

6. Bekendtgørelse nr. 60 af 12/02/1993 om manuel handtering af bryder på havanlæg.

7. Bekendtgørelse nr. 711 af 16/11/1987 om sikkerhed m.v. på havanlæg.

8. Lov nr. 292 af 10/06/1981 om visse havanlæg.

9. Bestemmelser om sikkerhed og sundhed for besætnings medlemmer under tjeneste på luftfartøj af 16/06/1994.

10. Teknisk forskrift om arbejdsmiljo i skibe ref: Meddelelser fra Søfartsstyrelsen A du 01/07/2002.

Γερμανία:

1. Unfallverhütungsvorschrift vom 01/04/1977, Bundesgesetzblatt Teil I.

2. Unfallverhütungsvorschrift vom 01/04/1979, Bundesgesetzblatt Teil I.

3. Bergverordnung zum gesundheitlichen Schutz der Beschäftigten (Gesundheitsschutz-Bergverordnung - GesBergV) vom 31/07/1991, Bundesgesetzblatt Teil I vom 09/08/1991 Seite 1751.

4. Unfallverhütungsvorschrift vom 01/10/1982, Bundesgesetzblatt Teil I.

5. Unfallverhütungsvorschrift vom 01/09/1982, Bundesgesetzblatt Teil I.

6. Unfallverhütungsvorschrift vom 01/01/1993, Bundesgesetzblatt Teil I.

7. Verordnung zur Umsetzung von EG-Einzelrichtilinien zur EG-Rahmenrichtlinie Arbeitsschutz vom 04/12/1996, Bundesgesetzblatt Teil I vom 10/12/1996 Seite 1841.

Ελλάδα:

1. Προεδρικό διάταγμα αριθ. 397 της 17/12/1994, ΦΕΚ Α αριθ. 221 της 19/12/1994, σ. 3985.

2. Νόμος 1568 της 11/10/1985, ΦΕΚ Α αριθ. 177 της 18/10/1985, σ. 3335.

3. Νόμος 1836 της 14/03/1989, ΦΕΚ Α αριθ. 79 της 14/03/1989, σ.1071.

4. Νόμος 1837 της 03/1989, ΦΕΚ Α n° 85 της 23/03/1989, σ. 1105.

5. Υπουργική απόφαση 130627 της 07/03/1990, ΦΕΚ Α αριθ. 27 της 08/03/1990, σ. 187.

6. Προεδρικό διάταγμα 149 της 14/03/1934, ΦΕΚ Α αριθ.112 της 22/03/1934.

Ισπανία:

1. Real Decreto número 487/97 de 14/04/1997, sobre disposiciones mínimas de seguridad y salud relativas a la manipulación manual de cargas que entrañe riesgos, en particular dorso lumbares, para los trabajadores ref: BOE n° 97 de 23/04/1997 Página 12926 (Marginal 8670).

Γαλλία:

1. Arrêté ministériel du 12/11/1993 modifiant l'arrêté du 19/11/1990 relatif aux solvants d'extraction utilisés dans la fabrication des denrées alimentaires ou de leurs ingrédients ref: Journal Officiel du 17/12/1993, page 17581.

2. Décret n° 92-332 du 31/03/1992 modifiant le code du travail (deuxième partie: décrets en Conseil d'Etat) et relatif aux dispositions concernant la sécurité et la santé que doivent observer les maîtres d'ouvrage lors de la construction de lieux de travail ou lors de leurs modifications, extensions ou transformations ref: Journal Officiel du 01/04/1992, page 4610.

3. Décret n° 92-333 du 31/03/1992 modifiant le code du travail (deuxième partie: décrets en Conseil d'Etat) et relatif aux dispositions concernant la sécurité et la santé applicables aux lieux de travail que doivent observer les chefs d'établissements utilisateurs ref: Journal Officiel du 01/04/1992, page 4614.

4. Loi n° 91-1414 du 31/12/1991 modifiant le code du travail et le code de la santé publique en vue de favoriser la prévention des risques professionnels et portant tranposition de directives européennes relatives à la santé et à la sécurité du travail ref: Journal Officiel du 07/01/1992, page 319.

5. Décret Numéro 91-451 du 14/05/1991 relatif à la prévention des risques liés au travail sur des équipements comportant des écrans de visualisation ref: Journal Officiel du 16/05/1991, page 6497.

6. Décret n° 92-958 du 03/09/1992 relatif aux prescriptions minimales de sécurité et de santé concernant la manutention manuelle de charges comportant des risques, notamment dorso-lombaires, pour les travailleurs et transposant la directive (CEE) Numéro 90-269 du Conseil du 29/05/1990 ref: Journal Officiel du 09/09/1992, page 12420.

7. Arrêté ministériel du 29/01/1993 portant application de l'article R.231-68 du Code du travail relatif aux éléments de référence et aux autres facteurs de risque à prendre en compte pour l'évaluation préalable des risques et l'organisation des postes de travail lors des manutentions manuelle de charges comportant des risques, notamment dorso-lombaires ref: Journal Officiel du 19/02/1993, page 2729.

8. Décret n° 93-41 du 11/01/1993 relatif aux mesures d'organisation, aux conditions de mise en oeuvre et d'utilisation applicables aux équipements de travail et moyens de protection soumis à l'article L-233-5-1 du Code du travail et modifiant ce code (deuxième partie: Décrets en Conseil d'Etat) ref: Journal Officiel du 13/01/1993, page 691.

9. Arrêté ministériel du 04/06/1993 complétant l'arrêté du 05/03/1993 soumettant certains équipements de travail à l'obligation de faire des vérifications générales périodiques prévues à l'article R.233-11 du code du travail en ce qui concerne le contenu desdites vérifications ref: Journal Officiel du 15/06/1993, page 8504.

10. Arrêté ministériel du 09/06/1993 fixant les conditions de vérification des équipements de travail utilisés pour le levage de charges, l'élévation de postes de travail ou le transport en élévation de personnes ref: Journal Officiel du 30/06/1993, page 9277.

11. Décret n° 93-40 du 11/01/1993 relatif aux prescriptions techniques applicables à l'utilisation des équipements de travail soumis à l'article L-233-5-1 du Code du travail, aux règles techniques applicables aux matériels d'occasion soumis à l'article L-233-5 du même code et à la mise en conformité des équipements existants et

modifiant le code du travail (deuxième partie: Décrets en Conseil d'Etat) ref: Journal Officiel du 13/01/1993, page 689.

12. Arrêté ministériel du 05/03/1993 soumettant certains équipements de travail à l'obligation de faire l'objet des vérifications générales périodiques prévues à l'article R.233-11 du Code du travail ref: Journal Officiel du 17/03/1993, page 4149.

13. Arrêté ministériel du 19/03/1993 fixant la liste des équipements de protection individuelle qui doivent faire l'objet des vérifications générales périodiques prévues à l'article R.233-42-2 du code du travail ref: Journal Officiel du 28/03/1993, page 5354.

Ιρλανδία:

1. The Safety, Health and Welfare at Work (General Application) Regulations, 1993 ref: S.I. n° 44 of 1993.

Ιταλία:

1. Decreto legislativo del 19/09/1994 n. 626, attuazione delle direttive 89/391/CEE, 89/654/CEE, 89/655/CEE, 89/656/CEE, 90/269/CEE, 90/270/CEE, 90/394/CEE e 90/679/CEE riguardanti il miglioramento della sicurezza e della salute dei lavoratori sul luogo di lavoro ref: Supplemento ordinario n. 141 alla Gazzetta Ufficiale - Serie generale - del 12/11/1994 n. 265.

2. Decreto legislativo del 19/03/1996 n. 242, modifiche ed integrazioni al decreto legislativo 19 settembre 1994, n. 626, recante attuazione di direttive comunitarie riguardanti il miglioramento della sicurezza e della salute dei lavoratori sul luogo di lavoro ref: Supplemento ordinario n .75 alla Gazzetta Ufficiale - Serie generale - del 06/05/1996 n. 104.

Λουξεμβούργο:

1. Règlement grand-ducal du 04/11/1994 concernant les prescriptions minimales de sécurité et de santé relatives à la manutention manuelle de charges comportant des risques, notamment dorso-lombaires pour les travailleurs ref: Mémorial Grand-Ducal A n° 96 du 17/11/1994, page 1850.

Κάτω Χώρες:

1. Besluit van 27/01/1993, Staatsblad nummer 68 van 1993.

2. Besluit van 10/12/1992, Staatsblad nummer 677 van 1995.

3. Regeling houdende bepalingen ter uitvoering van bij en krachtens de Arbeidsomstandighedenwet en enige andere wetten gestelde regels van 12/03/1997, uitgegeven als supplement bij de Staatscourant nummer 63 van 02/04/1997.

4. Besluit houdende regels in het belang van de veiligheid, de gezondheid en het welzijn in verband met de arbeid (Arbeidsomstandighedenbesluit) van 15/01/1997, Staatsblad nummer 60 van 1997.

5. Besluit van de Staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, Directie Arbeidsomstandigheden, Arbo/AIS 9701436 tot vaststelling van beleidregels op het gebied van de Arbeidsomstandighenwetgeving (Beleidsregels arbeidsomstandighedenwetgeving) van 27/06/1997, uitgegeven als supplement bij de Staatscourant van 27/06/1997.

Αυστρία:

1. Landarbeitsordnung , Landesgesetzblatt für Niederösterreich, Nr. 9020-15.

2. Bundesgesetz über Sicherheit und Gesundheit bei der Arbeit (ArbeitnehmerInnenschutzgesetz - ASchG) und mit dem das Allgemeine Sozialversicherungs-gesetz, das Arbeitvertragsrechts-Anpassungs-gesetz, das Arbeitsverfassungsgesetz, das Berggesetz 1975, das Bauern-Sozialversicherungsgesetz, das Arbeitsmarktförderungsgesetz, das Arbeitslosenversicherungsgesetz 1977 und das Ausländerbeschäftigungsgesetz geändert werden ref: Bundesgesetzblatt für die Republik Österreich Nr. 450/1994, ausgegeben am 17/06/1994.

3. Bediensteten-Schutzgesetz, Landesgesetzblatt für Niederösterreich, Nr. 2015-1.

4. Landesgesetz über den Schutz des Lebens und der Gesundheit der in den Dienststellen des Landes beschäftigten Bediensteten (Oö. Landesbediensteten-Schutzgesetz 1998 - Oö. LBSG) ref: Landesgesetzblatt für Oberösterreich, Nr. 13/1998 ausgegeben und versendet am 27/02/1998.

5. Bundesgesetz über Sicherheit und Gesundheitsschutz der in Dienststellen des Bundes beschäftigten Bediensteten und mit dem das Beamten-Dienstrechtgesetz 1979, das Vertragsbedienstetengesetz 1948, das Richterdienst gesetz, das Bundes- Personal vertretungsgesetz, das Mutterschutzgesetz 1979 und das Arbeitnehmer Inenschutzgesetz geändert werden ref: BGB für die Republik österreich. 30/04/1999, s. 54.

6. NÖ-Landarbeitsordnung 1973 ref: LGBl 9020-18 - SG(2000)A/06629.

7. Gesetz, mit dem die Salzburger Landarbeitsordnung 1995 und die Salzburger Land- und Forstwirtschaftliche Berufsausbildungsordnung 1991 geändert werden ref: LGBl. Nr. 126/2000, 28. Stück, 28/12/2000 page 297; SG(2001)3134 du 14/03/2001.

8. Gesetz vom 12. Juli 2001 über den Schutz des Lebens, der Gesundheit und der Sicherheit der in Dienststellen des Landes, der Gemeinden und der Gemeindeverbände beschäftigten Bediensteten (Burgenländisches Bedienstetenschutzgesetz 2001 - Bgld. BSchG 2001) ref: Landesgesetzblatt für das Burgenland Nr. 37/2001, 01/10/2001, 23. Stück, seite 199 (SG(2001)A/11419 du 17/10/2001).

9. Land- und forstwirrtschaftliche Sicherheits- und Gesundheitsschutz- Verordnung ref: LGBI n° 96, Jahrgang 2001, 13/11/2001, 41. Stück, Seite 461.

10. Gesetz vom 20/11/2001 über das Arbeitsrecht in der Land- und Forstwirtschaft - Steiermärkische Landarbeitsordnung 2001 ref: LGBl. n° 39 du 12/04/2002 p.95 (SG(2003)A/1209 du 03/02/2003).

11. Verordnung der Salzburger Landesregierung vom 27/11/2002 über die Sicherheit und den Gesundheitsschutz bei der manuellen Handhabung von Lasten bei der Arbeit (Lasten-Verordnung) ref: LGBl. Land Salzburg n° 101 du 20/12/2002 p. 325 (SG(2003)A/1213 du 03/02/2003).

12. Landesgesetz über den Schutz des Lebens und der Gesundheit der in den Dienststellen der Gemeinden und Gemeindeverbände beschäftigen Bediensteten (Oö.Gemeindebediensteten- Schutzgesetz 1999 - Oö GbSG) ref: LGBl n° 15 vom 15/02/2000 Seite 21.

13. Verordnung der Oö. Landesregerung betreffend Vorschriften zum Schutz des Lebens und der Gesundheitschutz bei der manuellen Handhabung von Lasten bei der Arbeit (Oö.Lastenverordnung-Oö. LastV) ref: LGBl n° 8 vom 31/01/2003 Seite 15.

14. Verordnung der Oö Landesregierung betreffend Vorschriften über die Sicherheit und den Gesundheitsschutz der in den Dienststellen der oö. Gemeinden und Gemeindeverbände beschäftigten Bediensteten bei der manuellen Handhabung von Lasten bei der Arbeit (Oö. Gemeinde-Lastenverordung - Oö. G-LastV) ref: LGBl. für Oberösterreich n° 49 vom 30/04/2003 p. 131 (SG(2003)A/4857 du 21/05/2003).

Πορτογαλία:

1. Decreto-Lei n. 330/93 de 25/09/1993. Transpõe para a ordem jurídica interna a Directiva n. 90/269/CEE, do Conselho, de 29 de Maio, relativa às prescrições mínimas de segurança e de saúde na movimentação manual de cargas ref: Diário da República I Série A n. 226 de 25/09/1993 Página 5391.

Φινλανδία:

1. Työturvallisuuslaki (299/58) 28/06/1958, muutos (144/93) 29/01/1993

2. Työterveyshuoltolaki (743/78) 29/09/1978.

3. Laki työsuojelun valvonnasta ja muutoksenhausta työsuojeluasioissa (131/73) 16/02/1973.

4. Valtioneuvoston päätös käsin tehtävistä nostoista ja siirroista työssä (1409/93) 22/12/1993.

Σουηδία:

1. Arbetsmiljölag, Svensk författningssamling (SFS) 1977:1160.

2. Arbetsmiljöförordning, Svensk författningssamling (SFS) 1977:1166.

3. Arbetarskyddsstyrelsens författningssamling (AFS) 1983:6, ändring AFS 1993:38.

Ηνωμένο Βασίλειο:

1. The Management of Health and Safety at Work Regulations 1992 ref: S.I. n° 2051 of 1992.

2. The Work Place (Health, Safety and Welfare) Regulations 1992 ref: S.I. n° 3004 of 1992.

3. The Provision and Use of Work Equipement Regulations 1992, ref: S.I. n° 2932 of 1992.

4. The Personal Protective Equipment at Work Regulations 1992, ref: S.I. n° 2966 of 1992.

5. The Manual Handling Operations Regulations 1992 ref: S.I. n° 2793 of 1992.

6. The Health and Safety at Work Act 1974.

7. The Safety Representatives and Safety Committees Regulations 1977 ref: S.I. n° 500 of 1977.

8. The Manual Handling Operations Regulations (Northern Ireland) 1992 ref: Statutory Rules of Northern Ireland n° 535 of 1992.

9. The Management of Health and Safety at Work Regulations (Northern Ireland) 1992 ref: Statutory Rules of Northern Ireland n° 459 of 1992.

10. The Health and Safety Order (Northern Ireland) 1978, ref: S.I. n° 1049 of 1978.

11. The Safety Representatives and Safety Committees Regulations (Northern Ireland) 1979 ref: Statutory Rules of Northern Ireland n° 437 of 1979.

12. The Manual Handling Operations, Legal Notice No. 30, ref: Gibraltar Gazette of 29/02/1996.

13. The Merchant Shipping and Fishing Vessels (Manual Handling Operations) Regulations 1998. ref: S.I. n° 2857 of 1998

ΕΘΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΠΟΥ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΘΗΚΑΝ ΑΠΟ ΤΑ ΚΡΑΤΗ ΜΕΛΗ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ:

Οδηγία 90/270/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 29ης Μαΐου 1990 σχετικά με τις ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας κατά την εργασία σε εξοπλισμό με οθόνη οπτικής απεικόνισης (πέμπτη ειδική οδηγία κατά την έννοια του άρθρου 16 παράγραφος 1 της οδηγίας 89/391/ΕΟΚ)

Βέλγιο:

1. Arrêté royal du 27/08/1993 relatif au travail sur des équipements à écran de visualisation - Koninklijk besluit van 27/08/1993 betreffende het werken met beeldschermapparatuur ref: MB du 07/09/1993, page 19579.

Δανία:

1. Bekendtgørelse af 15/12/1992 om arbejde ved skærmterminaler.

2. Bekendtgørelse af 18/12/1992 om arbejdets udførelse.

3. Bekendtgørelse af 18/12/1992 om virksomhedernes sikkerheds og sunhedsarbejde.

4. Bekendtgørelse af 16/12/1992 om faste arbejdssteders indretning.

5. Bekendtgørelse af 16/12/1992 om arbejdsmedicinske undersøgelser.

6. Lov om arbejdsmiljø, Bekendtgørelse nr. 646 af 18/12/1985 med senere ændringer.

7. Bekendtgørelse nr. 58 af 09/02/1993 om arbejde ved skærmeterminale på havanlæg.

8. Bekendtgørelse nr. 77 af 16/11/1987 om sikkerhed M. V. på havanlæg.

9. Lov nr. 292 af 10/06/1981 om visse havanlæg.

Γερμανία:

1. 01. Unfallverhütungsvorschrift vom 01/04/1977, Bundesgesetzblatt Teil I -- 02. Unfallverhütungsvorschrift vom 01/04/1979, Bundesgesetzblatt Teil I -- 03. Bergverordnung zum gesundheitlichen Schutz der Beschäftigten (Gesundheitsschutz-Bergverordnung - GesBergV) vom 31/07/1991, Bundesgesetzblatt Teil I vom 09/08/1991 Seite 1751 -- 04. Verordnung zur Umsetzung von EG-Einzelrichtilinien zur EG-Rahmenrichtlinie Arbeitsschutz vom 04/12/1996, Bundesgesetzblatt Teil I vom 10/12/1996 Seite 1841.

Ελλάδα:

1. Νόμος αριθ. 1568 της 11/10/1985, ΦΕΚ Α αριθ. 177 της 18/10/1985 σ. 3335.

2. Νόμος αριθ. 1836 της 14/03/1989, ΦΕΚ Α ΦΕΚ. 79 της 14/03/1989 σ. 1071.

3. Νόμος αριθ. 1767/88 της 04/04/1988, ΦΕΚ Α ΦΕΚ αριθ. 63 της 06/04/1988 σ. 709.

4. Υπουργική απόφαση αριθ. 130558 της 12/06/1989, ΦΕΚ Β αριθ. 471 του 1989.

5. Προεδρικό διάταγμα αριθ. 398 της 17/12/1994, ΦΕΚ Α αριθ. 221 της 19/12/1994 σ. 3987.

Ισπανία:

1. Real Decreto n° 488/97 de 14/04/1997, sobre disposiciones mínimas de seguridad y salud relativas al trabajo con equipos que incluyen pantallas de visualización ref: BOE n° 97 de 23/04/1997 Página 12928 (Marginal 8671).

Γαλλία:

1. Décret n° 91-454 du 14 mai 1991 relatif à la prévention des risques liés au travail sur des équipements comportant des écrans de visualisation ref: Journal Officiel du 16/05/1991, page 6497.

2. Circulaire du Ministère du travail, de l'emploi et de la formation professionnelle n° 91-18 du 04 novembre 1991, relative à l'application du décret n° 91-451 du 14 mai 1991 concernant la prévention des risques liés au travail sur des équipements comportant des écrans de visualisation.

Ιρλανδία:

1. The Safety, Health and Welfare at Work (General Application) Regulations, 1993 ref: S.I. n° 44 of 1993.

Ιταλία:

1. Decreto legislativo del 19/09/1994 n. 626, attuazione delle direttive 89/391/CEE, 89/654/CEE, 89/655/CEE, 89/656/CEE, 90/269/CEE, 90/270/CEE, 90/394/CEE e 90/679/CEE riguardanti il miglioramento della sicurezza e della salute dei lavoratori sul luogo di lavoro ref: Supplemento ordinario n. 141 alla GURI - Serie generale - del 12/11/1994 n. 265.

2. Decreto legislativo del 19/03/1996 n. 242, modifiche ed integrazioni al decreto legislativo 19 settembre 1994, n. 626, recante attuazione di direttive comunitarie riguardanti il miglioramento della sicurezza e della salute dei lavoratori sul luogo di lavoro ref: Supplemento ordinario n .75 alla GURI - Serie generale - del 06/05/1996 n. 104 pag. 3.

3. Legge 3 febbraio 2003, n.14 - Disposizioni per l'adempimento di obblighi derivanti dall'appartenenza dell'Italia alle Comunita europee. Legge comunitaria 2002 ref: GURI - Serie generale n° 31 del 07/02/2003 (SG(2003)A/4826 du 19/05/2003).

Λουξεμβούργο:

1. Règlement grand-ducal du 04/11/1994 concernant les prescriptions minimales de sécurité et de santé relatives au travail sur les équipements à écran de visualisation ref: Mémorial grand-ducal A n° 96 du 17/11/1994, page 1853.

Κάτω Χώρες:

1. Besluit van 27/01/1993, Staatsblad nummer 68 van 1993.

2. Besluit van 10/12/1992, Staatsblad nummer 677 van 1992.

3. Regeling houdende bepalingen ter uitvoering van bij en krachtens de Arbeidsomstandighedenwet en enige andere wetten gestelde regels van 12/03/1997, uitgegeven als supplement bij de Staatscourant nummer 63 van 02/04/1997.

4. Besluit houdende regels in het belang van de veiligheid, de gezondheid en het welzijn in verband met de arbeid (Arbeidsomstandighedenbesluit) van 15/01/1997, Staatsblad nummer 60 van 1997.

5. Besluit van de Staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, Directie Arbeidsomstandigheden, Arbo/AIS 9701436 tot vaststelling van beleidregels op het gebied van de Arbeidsomstandighenwetgeving (Beleidsregels arbeidsomstandighedenwetgeving) van 27/06/1997, uitgegeven als supplement bij de Staatscourant van 27/06/1997.

Αυστρία:

1. Landarbeitsordnung , Landesgesetzblatt für Niederösterreich, Nr. 9020-15.

2. Bundesgesetz über Sicherheit und Gesundheit bei der Arbeit (ArbeitnehmerInnenschutzgesetz - ASchG) und mit dem das Allgemeine Sozialversicherungs-gesetz, das Arbeitvertragsrechts-Anpassungs-gesetz, das Arbeitsverfassungsgesetz, das Berggesetz 1975, das Bauern-Sozialversicherungsgesetz, das Arbeitsmarktförderungsgesetz, das Arbeitslosenversicherungsgesetz 1977 und das Ausländerbeschäftigungsgesetz geändert werden, Bundesgesetzblatt für die Republik Österreich Nr. 450/1994, ausgegeben am 17/06/1994.

3. Bediensteten-Schutzgesetz, Landesgesetzblatt für Niederösterreich, Nr. 2015-1.

4. Landesgesetz über den Schutz des Lebens und der Gesundheit der in den Dienststellen des Landes beschäftigten Bediensteten (Oö. Landesbediensteten-Schutzgesetz 1998 - Oö. LBSG), Landesgesetzblatt für Oberösterreich, Nr. 13/1998 ausgegeben und versendet am 27/02/1998.

5. Bundesgesetz über Sicherheit und Gesundheitsschutz der in Dienststellen des Bundes beschäftigten Bediensteten und mit dem das Beamten-Dienstrechtgesetz 1979, das Vertragsbedienstetengesetz 1948, das Richterdienst gesetz, das Bundes- Personal vertretungsgesetz, das Mutterschutzgesetz 1979 und das Arbeitnehmer Inenschutzgesetz geändert werden. BGB für die Republik österreich. 30/04/1999, s. 54.

6. Gesetz, mit dem die Salzburger Landarbeitsordnung 1995 und die Salzburger Land- und Forstwirtschaftliche Berufsausbildungsordnung 1991 geändert werden ref : LGBl. Nr. 126/2000, 28. Stück, 28/12/2000 page 297; SG(2001)3134 du 14/03/2001.

7. Verordnung der Agrarbezirksbehörde über den Schutz der land- und forstwirtschaftlichen Dienstnehmer bei der Bildschirmarbeit ref : ABl. Nr. 3/2001 (Vorarlberg), 27/02/2001; SG(2001)A/4206 du 05/04/2001.

8. Verordnung der Landesregierung über den Schutz der Landes- und Gemeindebediensteten bei der Bildschirmarbeit (Landes-Bildschirmarbeitsverordnung - L-BSV) ref : LGBl. Nr. 9/2001 (Vorarlberg), Stück 7, page 47, 15/02/2001; SG(2001)A/4206 du 05/04/2001.

9. Gesetz vom 12. Juli 2001 über den Schutz des Lebens, der Gesundheit und der Sicherheit der in Dienststellen des Landes, der Gemeinden und der Gemeindeverbände beschäftigten Bediensteten (Burgenländisches Bedienstetenschutzgesetz 2001 - Bgld. BSchG 2001) ref : Landesgesetzblatt für das Burgenland Nr. 37/2001, 01/10/2001, 23. Stück, Seite 199 (SG(2001)A/11419 du 17/10/2001).

10. Transposition de la directive ref: Landesgesetzblatt für Wien Nr. 86/2001 du 16 octobre 2001, Seite 497.

11. Transposition de la directive ref: LGBL. Nr. 97/2001, 02/10/2001, 45. Stück, Seite 254 (SG(2001) A/13088 du 03/12/2001).

12. Verordnung der Salzburger Landesregierung vom 19. September 2001 über die Anforderungen an Bildschirmgeräte und Bildschirmarbeitsplätze sowie über den Schutz der Bediensteten bei Bildschirmarbeit (Bildschirmarbeits- Verordnung -

BSAV) ref: Landesgesetzblatt Land Salzburg 31. Stück, Jahrgang 2001 du 17/10/2001, Seite 287 (SG(2001) A/13905 du 03/01/2002).

13. Land- und forstwirrtschaftliche Sicherheits- und Gesundheitsschutz- Verordnung ref: LGBI n° 96, Jahrgang 2001, 13/11/2001, 41. Stück, Seite 461.

14. Verordnung über den Schutz der Dienstnehmer in land- und forstwirtschaftlichen Betriebe bei der Bildschirmarbeit (NÖ LFW BS-VO) ref: LGBl. n° 9020/8-0 du 29/08/2002.

15. Verordnung der Salzburger Landesregierung vom 10/07/2002 mit der die Bildschirmarbeits-Verordnung geändert wird ref: LGBl. Land Salzburg n° 71 du 16/08/2002 p. 273.

16 Verordnung der Steiermärkischen Landesregierung vom 08/07/2002 über den Schutz der Arbeitnehmer/innen bei Bildschirmarbeit (BS-VO) ref: LGBl. n° 85 du 13/08/2002 p. 363.

17. Verordnung der Burgenländischen Landesregierung vom 4/03/2002 über den Schutz der Dienstnehmer in der Land- und Forstwirtschaft bei der Bildschirmarbeit ref: LGBl. für das Burgenland n° 41 du 18/03/2002 p. 125 (SG(2003)A/1095 du 30/01/2003).

18. Verordnung der Oö Landesregierung über den Schutz der Dienstnehmerinnen und Dienstnehmer in der Land- und Forstwirtschaft bei der Bildschirmarbeit (Oö Bildschirmarbeitsverordnung - Land- und Forstwirtschaft - Oö. BSV - LF) ref: LGBl. für Oberösterreich n° 99 du 30/10/2002 p. 631 (SG(2003)A/1094 du 30/01/2003).

19. Gesetz vom 20/11/2001 über das Arbeitsrecht in der Land- und Forstwirtschaft - Steiermärkische Landarbeitsordnung 2001 ref: LGBl. n° 39 du 12/04/2002 p.95 (SG(2003)A/1209 du 03/02/2003).

20. Landesgesetz über den Schutz des Lebens und der Gesundheit der in den Dienststellen der Gemeinden und Gemeindeverbände beschäftigen Bediensteten (Oö.Gemeindebediensteten- Schutzgesetz 1999 - Oö GbSG) ref: LGBl n° 15 vom 15/02/2000 Seite 21.

21. Gesetz vom 20/03/2003, mit dem das Landesvertragsbedienstetengesetz 1985 geändert wird (14. Novelle zum Landesvertragsbedienstetengesetz 1985) ref: LGBl. für das Land Burgenland n° 29 vom 04/06/2003 p. 95 (SG(2003)A/07223 du 31/07/2003).

Portugalia:

1. Decreto-Lei n. 349/93 de 01/10/1993. Transpõe para a ordem jurídica interna a Directiva n. 90/270/CEE, do Conselho, de 29 de Maio, relativa às prescrições mínimas de segurança e de saúde respeitantes ao trabalho com equipamentos dotados de visor ref: Diário da República I Série A n. 231 de 01/10/1993 Página 5554.

2. Portaria n. 989/93 de 06/10/1993. Estabelece as prescrições mínimas de segurança e saúde respeitantes ao trabalho com equipamentos dotados de visor ref: Diário da República I Série B n. 234 de 06/10/1993 Página 5603.

Φινλανδία:

1. Työturvallisuuslaki (299/58), muutos (144/93).

2. Työterveyshuoltolaki (743/78) 29/09/1978.

3. Valtioneuvoston päätös työnantajan velvollisuudeksi säädetystä työterveyshuollosta (1009/78) 14/12/1978.

4. Valtioneuvoston päätös terveystarkastuksista erityistä sairastumisen vaaraa aiheuttavissa töissä (1672/92) 30/12/1992.

5. Advice on Occupational Health Care given by Ministry of Social and Health (No. 123/102/93).

6. Laki työsuojelun valvonnasta ja muutoksenhausta työsuojeluasioissa (131/73), uusi nimi (29/87).

7. Valtioneuvoston päätös näyttöpäätetyöstä (1405/93) 22/12/1993.

Σουηδία:

1. Arbetsmiljölag, Svensk författningssamling (SFS) 1977:1160.

2. Arbetsmiljöförordning, Svensk författningssamling (SFS) 1977:1166.

3. Arbetarskyddsstyrelsens kungörelse med föreskrifter om interkontroll av arbetsmiljön, Arbetarskyddsstyrelsens författningssamling (AFS) 1992:6.

4. Arbetarskyddsstyrelsens kungörelse med föreskrifter om arbete vid bildskärm, Arbetarskyddsstyrelsens författningssamling (AFS) 1992:14.

5. Arbetarskyddsstyrelsens författningssamling (AFS) 1996:6.

Ηνωμένο Βασίλειο:

1. The Management of Health and Safety at Work Regulations 1992 ref: S.I. n° 2051 of 1992.

2. The Work Place (Health, Safety and Welfare) Regulations 1992 ref: S.I. n° 3004 of 1992.

3. The Provision and Use of Work Equipement Regulations 1992 ref: S.I. n° 2932 of 1992.

4. The Personal Protective Equipment at Work Regulations 1992 ref: S.I. n° 2966 of 1992.

5. The Manual Handling Operations Regulations 1992 ref: S.I. n° 2793 of 1992.

6. The Health and Safety (Display Screen Equipment) Regulations (Northern Ireland) 1992 ref: S.R. Northern Ireland n° 513 of 1992.

7. The Health and Safety at Work Order (Northern Ireland) 1978 ref: S.R. Northern Ireland n° 1039 of 1978.

8. The Safety Representatives and Safety Commitees Regulations (Northern Ireland) 1979 ref: S.R. Northern Ireland n° 437 of 1979.

9. The Management of Health and Safety at Work Regulations (Northern Ireland) 1992 ref: S.R. Northern Ireland n° 459 of 1992.

10. The General Ophthalmic Services Regulations (Northern Ireland) 1986 ref: S.R. Northern Ireland n° 163 of 1986.

11. Legal Notice (Gibraltar) (Display Screen Equipment) number 26 of 29/02/1996.